

101

ԵՐՆԻ ԳՈՐԾԱՌՄԻ X ՊԼԵՆԱՄԸ

ԲԱՆԱԶԵՎԵՐ
ՅԵՎ,
ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ

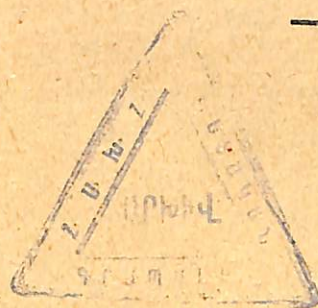
Պետական Հրատարակչություն, — Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն, 1930

492
1770

ԿՈՄԻՆՏԵՐՆԻ ԳՈՐԾԿՈՄԻ X ՊԼԵՆՈՒՄԸ

329.15(2)

ԲԱՆԱԶԵՎԵՐ
ՅԵՎ
ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ

Պետական Հրատարակչություն, — Յերեվան, 1930

1770-ԱԳՀ

Հր. № 1181

Գրառեպլար № 3011 (բ)

Տիրաժ 2000

Պետերատի առաջին տպարան վարկորշատուով
Պատվեր № 202,

ՆԵՐՄՈՒԹՅԱՆ ՓՈԽՆԵՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ԿԻՐԿ-Ի X ՊԼԵՆՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ

(Հայտարարված 1929 թ. հուլիս 21-ին, «Պրավդայի»
№ 165)

ԿիՐԿ-ի X պլենումը մոտ որերս վերջացրեց իւր աշխատանքները: Պլենումի որակարգի մեջ մտնում էին հետևյալ հարցերը՝

1. Միջազգային դրությունն ու Կոմինտերնի խընդիրները (զեկուցողներ — Ընկ. Ընկ. Կուուսինեն և Մանուիլսկի):

2. Տնտեսական կռիւներն ու Կոմկուսակցությունների խնդիրները (զեկուցողներ — Ընկ. Ընկ. Տելման և Լազովսկի):

3. Պալքարի միջազգային որ (1-ն ոգոստոսի) իմ պերիալիստական պատերազմին դեմ (զեկուցող — Բարբ):

Զեկուցումների քննության ընթացքում ակտիվ մասնակցություն են ունեցել բոլոր կարևորագույն Կոմկուսակցությունների ներկայացուցիչները:

Պլենումը վորոշեց — Ընկ. Ընկ. Բուխարինին, Գիտլուուին, Սերրային և Եմբեր-Դրուին ազատել ԿիՐԿ-ի նախադահության անդամության պարտականություններից:

Պլենումը Գործկոմի կազմից հեռացրեց՝ Իլեկին (Զեխո-Սլովակիա), Լովստոնին (Հ. Ա. Միաց. Նահ.) և Սպեկտորին (Կանադա):

Պլենումը նախագահության կազմի մեջ մտցրեց՝ Գարլանդերին (Իտալիա), Գոտվալդին (Զեխո-Սլովակիա), Ռանգոլֆին (Հ. Ա. Մ. Նահ.), Գուսակին (ԽՍՀՄ): Բացի այդ, պլենումը թեկնածությունից նախագահության անդամ դարձրեց՝ ընկ. Լենսկոյա-ին (Լեհաստան), ընկ. Ամերիկո—Լեդոյին (Հար. Ամերիկա) ընտանաց նախագահության անդամ, իսկ ընկ. Ռեյմանին (Զեխո-Սլովակիա) — նախագահության անդամության թեկնածու:

ԿիԳԿ-ի ընդունած բանաձևերից թերթի ներկա համարում հրատարակում ենք՝ «Միջազգային դեռության և Կոմինտերնի խնդիրներին վերաբերող» թեզերը և «Միջազգային որվան (իմպերիալիստական պատերազմի դեմ)» վերաբերող բանաձևը: Միացյալ բանաձևերը կհրատարակվեն հետագա համարներում:

ԿիԳԿ Քաղ. Քարտուղարություն

1920 թ. 20-ն հուլիսի
Մոսկվա

ՄԻՋՁԳՈՍԻՆ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ՇԵՎ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱՏԻՈՆԱԼԻ ՀՅՐԹԱԿԱՆ ԽՆԳԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

(Թեզերաներ ընկ. ընկ. Կոլոսոսիների և Մանուիլսկու զեկուցումների առթիվ)

Կոմունիստական Ինտերնացիոնալի Գործադիր Կոմիտեի պլենումը հավաստում է, Վոր VI համաշխարհային Կոնգրեսից հետո դեպքերի զարգացումն ամբողջովին և լիակատար կերպով հաստատեց համաշխարհային տնտեսական և քաղաքական դեռության այն վերլուծությունը, Վոր ավելի VI Կոնգրեսը, ինչպես նաև վերջինիս կողմից միջազգային կոմունիստական շարժման համար նշված գծի ճշտությունը:

Հակառակ սոցիալ-դեմոկրատիայի մարգարեյության թշուրհիներին ու նրան ձայնակցող աջ և հաշտվողական տարրերին, կապիտալիզմի ստաբիլիզացիան վոչ միայն չկայունացավ, այլ ընդհակառակն, ավելի ու ավելի լե սասանվում: Ավելի և ավելի ակնառու կերպով հաստատվում է VI Կոնգրեսի կողմից տրված արդի հետապնդողական կապիտալիզմի լեբրորդ շրջանի զնահատություն ճշտությունը, Վորպես նրա ընդհանուր կրիդիսի աճման շրջանի, իմպերիալիզմի ներքին և արտաքին հիմնական հակասությունների արագացված սրման, Վորոնք անխուսափելիորեն տանում են դեպի իմպերիալիստական պատերազմները, մեծագույն դասակարգային կոնֆլիկտները, դեպի հեղափոխական

տերվենցիայի վաճառքն ընդդեմ ԽՍՀՄ-ի՝ Գերմանիա-
յին իմպերիալիզմի հակախորհրդային ռազմական քա-
ղաքականության ճակատի մեջ ռազմորեն ներգրա-
վելու պատճառով: Այն «փոքրիկ» պատերազմները,
վորոնք մղվում են զաղութային և կիսազաղութային
չերկրներում (Չինաստան, գուանսինցիներ և Նան-
կին, Ֆին-Յուլ-սյան),— իսկ վերջիններիս հետևում
թագնվում և անգլա-ամերիկական աճող մրցակցու-
թյունը— հանդիսանում են ՀԱՄՆ և Անգլիայի միջև
համաշխարհային հեղեմոնիայի համար տեղի ու-
նենալիք պատերազմի նախադուռը: Ավելի սուր, քան
առաջ, ծառանում և փարիզյան կոնֆերենցիայից հե-
տո ռեպարացիաների պրոբլեմը, վորի մեջ խաչաձևվ-
վում են տիրապետող իմպերիալիստական պետու-
թյունների ամենագլխավոր հակասությունները, մի
պրոբլեմ, վորը կապված և իմպերիալիստական խըմ-
բակցությունների և պետությունների պայքարի սըր-
ման հետ, պայքար՝ շուկաների, հումուլթի աղբյուր-
ների, կապիտալի արտածման համար: Ֆինանսական
կապիտալի մենաշնորհական միավորումներ (միջազգա-
յին կարտելներ, ֆինանսավորման ընկերությունները,
Յունգի ռեպարացիոն գերբանկի նախագիծը) միջազ-
գային միահյուսումը վոչ միայն չի թուլացնում պա-
տերազմի սպառնալիքը, այլ ընդհակառակն, ուժե-
ղացնում և աչն, ստեղծելով նախադրյալներ գալիք
պատերազմը համաշխարհային պատերազմի վերածելու
համար,— պատերազմ աշխարհի նոր վերաբաժանու-
թյան համար: Ընդ դմին, չնայած իմպերիալիստական
բանակի ներսում գոյություն ունեցող մրցակցու-
թյան և կատաղի պայքարին, կապիտալիստա-

կան աշխարհի և ԽՍՀՄ-ի միջև չեղած հիմնական հա-
մաշխարհային հակասությունը, վորպես սկզբունքորեն
հակադիր տնտեսական-քաղաքական սխտեմների՝ ա-
վելի ու ավելի չե սրվում: Իմպերիալիստների հարձա-
կումը ԽՍՀՄ-ի վրա հանդիսանում և գլխավոր վտան-
գը: Այդ մասին վկայում են հակախորհրդային ռազ-
մական բլոկի ստեղծման և ընդլայնման նոր փորձերը
ԽՍՀՄ-ի սահմանակից պետությունների (Ռումինական
բանակի վերակազմույունը, Լեհաստանի կառաղի սպա-
ռազինվելը Ֆրանսիական գլխավոր ռաբի ոգնությամբ,
ռեակցիոն հեղափոխումն Ավստրիայում Անգլիայի մաս-
նակցությամբ յեվ այլն) տենդորեն սպառազինվելը և
ԽՍՀՄ-ի հետ կոնֆլիկտներ առաջացնելու սխտեմա-
տիկ պրովոկացիաները՝ Խորհրդային դիմապակիական
ներկայացուցիչների վրա հարձակվելու միջոցով: Իմ-
պերիալիստական պետությունների կողմից գրգռած՝
չինական հակահեղափոխականների հարձակումը Խա-
րինի Խորհրդային հյուպատոսության վրա, ԽՍՀՄ-ի
հետ կապած պայմանագրերի լիտի խախտումը, Չին.
Արևել. չերկաթ. գրավումը չինական միլիտարիստ-
ների կողմից, մասսայական ձերբակալությունները և
խորհրդային բանվորների ու ծառայողների վրա գոր-
ծադրվող բռնությունները միջազգային ֆինանսական
կապիտալի կողմից ներկայացնում են պատերազմի
անմիջական պրովոկացիա Խորհրդային Միության
նկատմամբ: Իմպերիալիստական նոր պատերազմների
այս ամբողջ նախապատրաստումն անց և կացվում
«սոցիալիստական կուսակցությունների» ակտիվ ա-
ջակցությամբ և ամենակողմանի մասնակցությամբ
այն կուսակցությունների, վորոնց «ձախ» թեև խա-

դում և ամենից նողկալի դերը, քողարկելով այդ նախապատրաստումը պացիֆիստական ֆրազներով:

2. Միևնույն ժամանակ զուր դուրս չեկան բուրժուազիայի հույսերը Նորհրդային Միության կապիտալիստական վերածնունդին, նրան աստիճանաբար կապիտալիստական աշխարհին յենթարկելու և հենց դրանով միջազգային կապիտալի գաղութի վերածելուն կատմամբ: Չնայած մեծագույն դժվարությունների առկայության (անցյալից ժառանգած տեխնիկատնտեսական դժվարությունը, գյուղացիական տնտեսությունից ծախսահղ ցածր մակարդակը, թշնամական կապիտալիստական շրջապատումը), ՆՍՀՄ-ն ՀԿ (Բ) Կ ղեկավարությունը ծավալեց հաղթական հարձակում գյուղի և քաղաքի կապիտալիստական տարրերի վրա, ապահովելով տնտեսության սոցիալիստական ձևերի վճռական գերակշռությունը կապիտալիստական տարրերի վերաբերմամբ:

Գյուղատնտեսության մասսայական կոլեկտիվացման հզոր թափը նրա տեխնիկական վերելքի հիման վրա, խորհրդային տնտեսությունների, կոլեկտիվ տնտեսությունների, մեքենատրակտորական կայանների շինարարությունը, վերջապես սոցիալիստական ինդուստրիայի բուռն աճումը, բանվոր դասակարգի և գյուղացիության դաշինքի տակ դնում են զուգման արտադրական նոր ձևեր, ամրացնելով պրոլետարական դիկտատուրայի հիմնական դիրքերը:

Սոցիալիզմ կառուցող պրոլետարիատի խանդավառությունը այժմ ավելի և ավելի հզոր արտահայտություն է գտնում ծավալվող սոցիալիստական մրցակցության մեջ, աշխատանքի արտադրողականության

բարձրացման և արդյունաբերական արտադրանքի ավելացման գործում, բյուրոկրատիզմի դեմ մղվող ուժեղացված պայքարում, պետապարատը Նորհրդային իշխանության համար անհարազատ տարրերից զտելու մեջ և այլն: Սոցիալիստական շինարարության հնգամյա պլանը, վորով նկատի չի առնվում ՆՍՀՄ-ի ինդուստրացման արագ տեմպի հետագա կենսագործումը, արտադրության միջոցների արտադրության առավելագույն զարգացումը, գյուղում և քաղաքում սոցիալիստական սեկտորի վճռական ուժեղացումը կապիտալիստական տարրերի հաշվին, գյուղատնտեսության խոշոր վերելքը, վոր կապված է միլիոնավոր գյուղացիներ սոցիալիստական շինարարության մեջ ներգրավելու հետ, պրոլետարիատի և գյուղի աշխատավոր մասսաների նյութական և կուլտուրական մակարդակի նշանավոր վերելքը, — հանդիսանում է վոյթի միայն ՆՍՀՄ-ի աշխատավոր մասսաների մեծագույն նվաճումը, այլև ամբողջ միջազգային պրոլետարիատի: Այդ մեծ ծրագրի արդեն սկսված հաջող կենսագործումն ամրացնում է պրոլետարական դիկտատուրայի սոցիալիստական հիմքերը, բարձրացնում է նրա պաշտպանունակությունը, հետևապես և ամրացնում է համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխական շարժման մարտական դիրքերը: ՆՍՀՄ-ի առաջ շարժվելը սոցիալիզմի ուղիով հանդիսանում է կապիտալիստական ստաբիլիզացիայի խախտման և կապիտալիզմի ընդհանուր կրիզիսի սրման ամենակարևոր գործոնը:

3. Ապարդյուն անցան ռուսալեզու բուրժուազիայի փորձերը՝ հաստատելու «արդյունաբերության մեջ խաղաղություն» կապիտալիստական հիմնական յերկրներում:

նրա առաջ ավելի ու ավելի սուր ե՞ծառանում բնակ-
 չության ամենալայն մասսաների աղքատացման պայ-
 մաններում շուկաների անլուծելի պրոբլեմը, վորը
 սրվում է վոչ միայն արտադրական ապարատի ա-
 ճումով, այլ և մենաշնորհական տրեստների և կար-
 տելների կողմից սահմանվող բարձր գներով, մաքսա-
 չին փակոցների խափանիչ մետաղալարով, տնտեսա-
 պես հետամնաց չեղկների արդյունաբերական դար-
 գացումով, գաղութներում գոյություն ունեցող դրու-
 թյան ընդհանուր անկայունությամբ և այլն: Բուր-
 ժուազիայի փորձերը՝ զանց անելու այդ վճռողական
 հակասությունը կապիտալիստական ռացիոնալացման
 լայն կիրառման միջոցով ի դերե չեղան: Ռացիոնա-
 լացման կիրառումն ել. ավելի չե կրկնապատկում այդ
 հակասությունը: Բարձրացնելով նրա տնտեսական
 ապարատի արտադրական հնարավորությունները,
 դուրս ձգելով արտադրական պրոցեսից միլիոնավոր
 բանվորական ձեռքեր, ել ավելի սրելով մրցակցու-
 թյունը համաշխարհային շուկայում, կապիտալիստա-
 կան ռացիոնալացումը տանում է դեպի սոցիալական
 կոնֆլիկտների սրումն: Իր ամբողջ ծանրությամբ ընկ-
 նելով բանվոր դասակարգի վրա, ռացիոնալացումը
 ցածրացնում է նրա կյանքի մակարդակը և բանվո-
 րական որվա չեղարացման և կոնվեյերի սխտեմ
 մտցնելու պատճառով աշխատանքի հոգնեցուցչութունը
 հասցնում է ծայրահեղ սոհմանների: Բանվոր դասա-
 կարգի այն բոլոր սոցիալական նվաճումները, վոր
 կորզել է նա տասնյակ տարիների պայքարով և մա-
 նավանդ 1918—1920 թ. թ. հեղափոխական ակիբի
 շրջանում, կամ վերացվում են, կամ դրված են վե-

րացման սպառնալիքի տակ (Յ. Ժամյա բանվորական
 որ, սոցիալական ապահովագրություն, գործազուրկ-
 ներին տրվող ոժանդակությունը, բանվորական ո-
 րենսդրություն, պրոֆմիությունների իրավունքները,
 գործադուլների իրավունք): Միքանի չեղկներում
 պրոլետարիատի սոցիալ-քաղաքական նվաճումները
 լիկվիդացիայի չեն չենթարկվում սոցիալ-դեմոկրատ-
 իայի ոգնությամբ նոր «ռեֆորմների» կեղծ դիմակի
 տակ (սոցիալական ապահովագրության որենքը և
 բնակտրանային որենքները Ֆրանսիայում): «Արդյու-
 նաբերության մեջ խաղաղություն» դրոշակի տակ
 Անգլիայում, հանուն «տնտեսական դեմոկրատիայի»՝
 Գերմանիայում, Ֆաշիստական «հարկադիր արբիտ-
 րաժի» դրոշակի տակ Իտալիայում և ուրիշ չեղկնե-
 րում բուրժուազիան սոցիալ-դեմոկրատիայի և ռե-
 ֆորմիստական պրոֆբուրոկրատիայի ոգնությամբ
 անց է կացնում մեծագույն դաժանությամբ բանվոր
 դասակարգի տնամոթ թալանի, ճորտացման և բար-
 բարոսական ճնշման սխտեմը: Կապիտալիստական
 ռացիոնալացման հետևանքը հանդիսանում է գործա-
 զրկության վիթխարի աճումը (հիմնական կապիտա-
 լիստական չեղկներում կա 12—13 միլիոն գործա-
 զուրկ): Կապիտալիստական պետությունների մեջ մի-
 ջին խավերի քայքայումը, ծառայողների կրճատումը
 ավելացնում են քաղաքային չքավորների կադրերը:
 Գյուղացիության հիմնական մասսաների դրությունը
 վոչ միայն չբարելավվեց, այլ և միջակ գյուղացիու-
 թյան և գյուղացիական չքավորության աղքատացու-
 մը նշանավոր չափով աճեց: Գյուղական բնակչության
 այդ խավերի դրությունը վատանում է նաև հառաջա-

դիմող ագրարային կրիզիսից և ռեակցիայի աճումից՝ բոլոր յերկրներում: Ավելի ու ավելի պարզ է դրսևավորվում ամերիկական բուրժուազիայի կողմից ազդարարած տխրահռչակ «ծաղկման» (պրոսպերիտի¹) լուզոնգի անանկուլթյունը: Յեվրոպական մրցակցությանը դիմանալու համար բուրժուազիան պլանաչափ հարձակում է գործում ամերիկական բանվոր դասակարգի կյանքի մակարդակի վրա, բաղմապատկելով գործազուրկների կադրերը (ՀԱՄՆ ավելի քան 3 միլիոն գործազուրկ կա): Հաշտվողականների գաղափարը ներքին հակասությունների բթացման մասին կապիտալիստական յերկրներում և ներքին շուկան կադմակերպելու հնարավորության նկատմամբ՝ անարխիան բացառապես համաշխարհային շուկայում պահպանվելու պարագայում՝ հերքվում է կապիտալիզմի ամբողջ զարգացմամբ, վերջին տարիների ընթացքում և գործնականում նշանակում է կապիտալիստիկ ռեֆորմիստական իդեոլոգիայի առաջ:

Բանվոր դասակարգին տնտեսապես խեղդելու քաղաքականության հետ միասին ընթանում է քաղաքական ռեակցիայի աճումը. բուրժուազիայի պետական ապարատի ֆաշիզացիան, ռեպրեսիաների և սպիտակ տերրորի ուժեղացումը, ֆաշիստական հեղաշրջումները համաշխարհային կապիտալի ոգնությամբ (Հարավսլավիա), բանվորների մասսայական ձերբակալությունները (Ֆրանսիա, Լեհաստան և ուրիշն.), հեղափոխական կադմակերպությունների փակումը (Կարմիր ճակատայինների Միության փակումը Գերմանիայում), գոր-

ծաղուլավորների (Հնդկաստան ՀԱՄՆ, Բերլին) բանվորական ցույցերի գնդակահարումը, հեղափոխականների սպանությունները դատարանով և առանց դատարանի, բաղմամյա տաժանակիր աշխատանքի դատավճիռները (Իտալիա, բալկանյան պետություններ, Լեհաստան և այլն), կատաղի սպիտակ տերրորը բանվորազուղացիական շարժման նկատմամբ Մեքսիկայում, Կուբայում, Կոլումբիայում, Վենեսուելայում և Լատինական Ամերիկայի մյուս յերկրներում): Իմպերիալիստական հակասությունների աճման և դասակարգային պայքարի սրման իրադրության մեջ ֆաշիզմը դառնում է բուրժուազիայի տիրապետության ավելի ու ավելի տարածվող մեթոդ: Սոցիալ-դեմոկրատական ուժեղ կուսակցություններ ունեցող յերկրներում ֆաշիզմի առանձնահատուկ ձևը հանդիսանում է սոցիալ-ֆաշիզմը, վորը ավելի ու ավելի հաճախ է ծառայում բուրժուազիային, վորպես մասսաների ակտիվությունը ջլատող միջոց ֆաշիստական դիկտատուրայի ռեժիմի դեմ մղվող պայքարում: Միջազգային սոցիալ-դեմոկրատիայի սատարումը վաչելող տնտեսական և քաղաքական ճնշման աչդ ամբողջ հրեշավոր սիստեմով բուրժուազիան փորձում է լիկվիդացիայի յենթարկել շատ տարիներով դրոլետարիատի հեղափոխական դասակարգային շարժումը: Սակայն այստեղ նրա ջանքերն անհաջողության դատապարտվեցին: Բանվոր դասակարգի մարտական ակտիվության բարձրացումը, հեղափոխական բանվորական շարժման վերելքի նոր աճումն ազդանշան է աշխատավորության վերաբերմամբ կատարվող չլաված կեղեքման և բռնության աչդ ռեժիմի խորտակման անխուսափելիության, մի ռեժի-

¹ Անգլ. prosperity—ծաղկում, բարգավաճում:

մի, վորը միջազգային սոցիալ-դեմոկրատիան լիտի-
րեն հայտարարել է «դեմոկրատիայի ծաղկման» դա-
րաշուկ, չերբ կապիտալիզմը վերածում է և սոցիա-
լիզմի փոխակերպվում:

4. Բուրժուազիային նույնպես չհաջողվեց ճնշել հե-
ղափոխական շարժումը գաղութներում: Իմպերիալիզ-
մի և գաղութային աշխարհի միջև չեղած հակամար-
տությունն ավելի ու ավելի սուր և դրսևորվում գա-
ղութային և կիսագաղութային յերկրներում: Չինաս-
տանի բանվորների ու գյուղացիների հեղափոխական
շարժման ժամանակավոր պարտությունից հետո չի-
նական բուրժուազիան, վորի տնտեսական շահերը
ամենասերտ կերպով միակցվել են զանազան իմպե-
րիալիստական յերկրների (ՀԱՄՆ, Անգլիա, Յապո-
նիա) ֆինանսական կապիտալին, ֆեոդալական
ռեակցիայի հետ դաշնակցած դուրս յեկավ կատարե-
լապես սնանկ Չինաստանի անկախությունը պաշտպա-
նելու գործում և իրոք անցավ այդ անկախության
իմպերիալիստական թշնամիների բանակը: Այժմ Չի-
նաստանում տեղի ունեցող միլիտալիստական Յ խըմ-
բակցությունների կռիվը, վորոնք հանդիսանում են
զանազան իմպերիալիստական պետությունների գոր-
ծիքը, ակնառու ցույց է տալիս, վոր Չինաստանի
իշխող իմբակցությունների շահերն արմատապես հա-
կասում են Չինաստանի ազգային միավորման շահե-
րին: Չինաստանի միավորումն ու նրա ազատագրումն
իմպերիալիզմի լծից անքակտելիորեն կապված է ազ-
րարային հեղափոխության և ֆեոդալիզմի բոլոր ֆեո-
ցորդների վոչնչացման հետ: Սական բուրժուական-
դեմոկրատական հեղափոխության այդ հիմնական

խնդիրների լուծումը կարող է կենսագործվել միայն
բանվորա-գյուղացիական հեղափոխության նոր հզոր
վերելքի հողի վրա՝ բանվոր դասակարգի գլխավորու-
թյամբ: Այդ վերելքը, վորի համար պայմաններն ան-
տարակույս հասունանում են, չի կարող չտանել դե-
պի խորհուրդների ստեղծում, վորպես պրոլետարիատի
և գյուղացիության հեղափոխական-դեմոկրատական
դիկտատուրայի որգաններ:

Արդի մոմենտում հեղափոխական հզոր շարժում և
ծավալվում Հնդկաստանում: Բոմբեյի պրոլետարիատի
հերոսական գործադուլը, աշխատավոր մասսաների
պայքարը Սայմոնի հանձնաժողովի դեմ, փողոցային
ցույցերն ու կռիվները, ազրարային աճող շարժումը—
այս բոլորն ասում են այն, վոր Հնդկաստանն արդեն
դառնում է գաղութային հեղափոխությունների
կարևորագույն ռազմաբեմերից մեկը: Հնդկաստանի
բուրժուազիայի բացահայտ դավաճանությունն ազ-
գային անկախության գործին (սվարաշխատների ազ-
գային կոնգրեսի վորոշումը դոմինիոնների իրավունք-
ների մասին՝ Հնդկաստանի համար) և գործադուլա-
վոր բանվորների նկատմամբ կատարվող արյունոտ
բռնություններին ակտիվ աջակցելը մերկացնում են
հնդիկ բուրժուազիայի հակահեղափոխական բնույթը:
Դա նշանակում է, վոր Հնդկաստանի անկախությու-
նը, բանվոր դասակարգի դրության բարելավումը,
ազրարային հարցի լուծումը կարող են նվաճվել միայն
բանվորական և գյուղացիական մասսաների հեղափո-
խական պայքարով՝ պրոլետարիատի ղեկավարությամբ
անգլիական կապիտալիզմի, հնդիկ ֆեոդալների և
ազգային կապիտալի դեմ մղվող կռիվում: Հնդկաստա-

նի հեղափոխության խնդիրները կարող են լուծվել միայն պրոլետարիատի և գյուղացիության հեղափոխական-դեմոկրատական դիկտատուրայի համար մղվող պայքարում՝ խորհուրդների ղերշակի տակ:

Հնդկաստանում հեղափոխական վերելքի աճման հետ միաժամանակ, նորից պայքար է ծավալվում դադուիներում և կախյալ չերկրներում ընդդեմ ոտար-չերկրյա ստրկացնողների (Մարոկկո, Կոնգո, Լատինական Ամերիկայի չերկրներում և այլն): Մայր չերկրներում հեղափոխական բանվորական շարժման աճող վերելքի, ինչպես և ԽՍՀՄ-ի ամրացման պայմաններում կամրանան և կաճեն շատ ավելի արագ տեմպով, քան մինչև այժմ, հեղափոխական շարժումները դադուիներում, մոտեցնելով ամբողջ կապիտալիստական կարգի խորտակումը:

2. II Ինտերնացիոնալի կուսակցություններն իսխանուրթյան գլուխ կանգնած

5. Բուրժուազիայի անգործությունը չելք գտնելու սրվող արտաքին և ներքին հակասություններից, նոր իմպերիալիստական պատերազմների նախապատրաստման և թիկունքը բանվոր դասակարգի առավելագույն ճնշմամբ ապահովելու անհրաժեշտությունը, վորպիսի ճնշումը «չելքի միջոց» է համարվում ստեղծված դրությունից, այդ խնդիրներն իր սեփական ուժերով կենսագործելու անհրաժեշտությունն առանց սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցությունների ոգնություն, վերջապես այդպիսի քաղաքականությունը դեմոկրատիայի և պացիֆիզմի ղերշակով քողարկելու պա-

հանջը—տարան դեպի բուրժուազիայի և II Ինտերնացիոնալի կուսակցությունների բացահայտ համագործակցության անհրաժեշտությունը: Սրանով է բացատրվում այն, վոր Գերմանիայում իշխանության գլուխ են կանգնել սոցիալ-դեմոկրատիան, իսկ Անգլիայում բանվորական կուսակցությունը: Մակդոնալդի և Մյուլլերի կառավարությունների քաղաքական առաքելությունը կայանում է նրանում, վորպեսզի կենսագործվեն բուրժուազիայի կարգադրությունները, ինչպես ներքին քաղաքականության բնագավառում (առավելագույն ճնշում բանվոր դասակարգի վերաբերմամբ, կրկնակի ճնշման իրագործում Գերմանիայի բանվոր դասակարգի նկատմամբ ռեպարացիաների կապակցությամբ, ռացիոնալացումն Անգլիայում), նույնպես և արտաքին քաղաքականության մեջ (նոր պատերազմների նախապատրաստումը և ճնշման ուժեղացումը դադուիներում):

Գերմանիայում մենք ունենք II Ինտերնացիոնալի ամենաուժեղ կուսակցություն, սոցիալ-դեմոկրատիայի՝ իշխանության գլուխ կանգնելու նոր փորձը:

Իրենց սեփական փորձով գերմանական բանվորական մասսաները մաշում են իրենց ցնորքները սոցիալ-դեմոկրատիայի նկատմամբ: Սոցիալ-դեմոկրատիան այն կուսակցությունն էր, վորն իշխանության գլուխ անցնելով, խեղդում էր գործադուլները հարկադիր արբիտրաժի հանգուցով, կապիտալին ոգնում էր անցկացնելու լոկաուտներ, լիկվիդացիայի չենթարկելու բանվոր դասակարգի նվաճումները (8 ժամյա բանվորական ուր, սոցիալական ապահովագրություն և այլն): Նա ղրահակրի կառուցմամբ, ինչպես նաև ընդունելով

իր նոր միլիտարիստական ծրագիրը—վոր կառուծե
իր բոլոր կապերը սոցիալիզմի նախապատերազմյան
ավանդույթունների մնացորդների հետ—պատրաստում
ե պատերազմ: Սոցիալ դեմոկրատիայի և ռեֆորմիստա-
կան արհմիությունների ղեկավար կադրերը բուրժու-
ազիայի առաջադրույթունը կատարելով, ներկայումս
սպառնում են—Վեյսի բերանով—գերմանական բան-
վոր դասակարգին ֆաշիստական բացահայտ դիկտա-
տուրայով: Սոցիալ-դեմոկրատիան արգելում է մայիս-
մեկյան ցույցերը: Նա գնդակահարում է անդեն բան-
վորներին մայիսմեկյան ցույցի ժամանակ: Նա ար-
գելում է բանվորական մամուլը («Ռոտե Ֆանե»), փա-
կում է հեղափոխական մասսայական կազմակերպու-
թյունները, նախապատրաստում է Գիկ արգելումը և
կազմակերպում է բանվոր դասակարգի ճնշումը ֆա-
շիստական մեթոդներով:

Ահա գերմանական կոալիցիոն սոցիալ-դեմոկրատի-
այի ուղին դեպի սոցիալ-ֆաշիզմը: Ահա II Ինտերնա-
ցիոնալի խորհրագույն կուսակցության՝ իշխանության
գլուխ մնալու հանրագումարը:

«Բանվորական» կուսակցության ամբողջ քաղաքակա-
նությունը, մանավանդ վերջին տարիներում, ցույց տվեց,
վոր Մակդոնալդի կառավարությունը պետք է գնա նույն
այն ուղիով, ինչ ուղիով գնացել է իշխանության գլուխ
անցած գերմանական սոցիալ-դեմոկրատիան: Նա պետք
է դաժանորեն անցկացնե կապիտալիստական ռացիո-
նալացումը, ճնշելով ամեն տեսակի գործադուլային
շարժում: Նա պետք է խեղդի ազգային հեղափոխա-
կան շարժումը գաղութային չերկրներում, և առաջին
հերթին, Հնդկաստանում: Նա պետք է վարե պատե-

րազմի հարձակողական իմպերիալիստական քաղաքա-
կանություն, առաջին հերթին իՍՆՄ-ի դեմ, քողար-
կելով այն պացիֆիստական ֆրադաբանությունը: Մակ-
դոնալդի կառավարության վոչ մի բանակցություն
և նույնիսկ ժամանակավոր համաձայնություններ Ա-
մերիկայի հետ վոչ միայն չեն վերացնի անխուսափելի
զինված կոնֆլիկտը ՀԱՄՆ և Անգլիայի միջև, այլ
և նրանք պետք է լինեն նույնպիսի ետապ նա-
խապատրաստման մեջ, ինչպես իր ժամանակին հա-
մաձայնությունների փորձերը իմպերիալիստական պե-
տությունների միջև 1914—1918 թ. համաշխարհային
պատերազմի նախորդակին: Անգլիական բանվորու-
թյան շարքերում լայն տարածված պատրանքներն այն մա-
սին, թե «բանվորական» կուսակցության կառավարու-
թյան գլուխ անցնելը նշանակում է բանվոր դասա-
կարգի իշխանության գլուխ անցնել, կցովին շնորհիվ
Մակդոնալդի իմպերիալիստական և հակաբանվորա-
կան քաղաքականություն: Այժմ միայն կսկսվի արագ
քաղաքական շերտավորում մասսաների մեջ և նրանց
հեռացումը բուրժուական «բանվորական» կուսակցու-
թյունից: Վորքան Անգլիայի կոմունիստական կուսակ-
ցությունն ավելի վճռականորեն արմատախիլ անի աջ
ոպորտունիստական թեքումների մնացորդները իր
շարքերում և անցկացնի բալշևիկական ճիշտ քաղա-
քականություն, սրելով բանվորների պայքարն ընդ-
դեմ այսպես կոչված «բանվորական» կառավարության,
այնքան Անգլիայի բանվորական մասսաներն ավելի
տրագ կտեսնեն, վոր միայն Անգլիայի կոմկուսակցու-
թյան քաղաքականությունը—«դասակարգ դասակար-
գի դեմ»—վերջին ընտրությունների ժամականակ մի-

տէ ճիշտն եր, վոր միայն այդ քաղաքականութիւնն ե նպաստում լայն բանվորական մասսաներին պարլամենտական-պացիֆիստական պատրանքներից ազատագրվելուն և ցույց ե տալիս բանվոր դասակարգի հաղթանակի իսկական ուղին:

ԿիԳԿ-ի պլենումը հավաստում ե, վոր II Խնտերնացիոնալի խոշորագուն կուսակցութիւնների կողմից ներկայումս կառավարութիւններ կազմելը վրա հասնող պատերազմի և բանվոր դասակարգի մեծացող արհաւիրքների իրադրութեան մեջ ստեղծում ե սոցիալ-դեմոկրատիայի ամենախոր կրիզիսի համար պայմաններ պրոլետարական մասսաների ներսում: Այդ կրիզիսն իր արտահայտութիւնն ե գտնում բանվորական լայն մասսաների արմատականացման պրոցեսի արագացման մեջ: Այդ կրիզիսը սոցիալ-դեմոկրատիային անխուսափելիորեն տանում ե դեպի բանվորական լայն մասսաների մեջ նրա ունեցած ազդեցութեան կորուստը և հենց դրանով ստեղծում կոմկուսակցութիւնների համար նպաստավոր պայմաններ բանվոր դասակարգի մեծամասնութիւնը նվաճելու համար: Կոմունիստական Խնտերնացիոնալի Գործադիր Կոմիտեյի պլենումը պարտադրում ե Կոմունիստական Խնտերնացիոնալի բոլոր սեկցիաներին ուժեղացնել պայքարն ընդդէմ միջազգային սոցիալ-դեմոկրատիայի, վորպես կապիտալիզմի կարեւորագուն հենարանի: ԿիԳԿ պլենումն առաջարկում ե հատուկ ուշադրութիւն դարձնել պայքարի ուժեղացման վրա սոցիալ-դեմոկրատիայի «ձախթելի» դէմ, վորը դանդաղեցնում ե սոցիալ-դեմոկրատիայի քայքայման պրոցեսը, պատրանքներ սերմանելով այդ թէի ընդդիմադրականութեան մասին՝ հանդէպ

սոցիալ-դեմոկրատիան դեկավարող ինստանցիաների քաղաքականութեան, մինչդեռ նա իրօք ամեն կերպ սատարում ե սոցիալ-ֆաշիզմի քաղաքականութեանը:

3. Հեղափոխական բանվորական շարժման նոր վերելքի անումը

6. Նոր յերեւելթ ե հանդիսանում միջազգային բանվոր դասակարգի խիստ արտահայտված ձախացումը և հեղափոխական բանվորական շարժման նոր վերելքի աճումը: Բանվոր դասակարգի դրութեան վատթարացումը ճնշման ուժեղացման և կապիտալիստական կեղեքման աճելու հետեանքով, ինքնամերկացումը սոցիալ-դեմոկրատիայի, վորը բաց ե բաց դուրս ե գալիս բուրժուազիայի հետ միասին բանվոր դասակարգի դէմ և անց ե կացնում սոցիալ-ֆաշիստական քաղաքականութիւն, կոմունիզմի ազդեցութեան աճումը բանվորական մասսաներում, բանվորական մասսաներին տանում են դեպի ավելի ակտիվ պայքարի մեթոդներ՝ ընդդէմ բուրժուազիայի: Կապիտալի հարձակումը դէմ ե առնում արդեն բանվոր դասակարգի բարձրացած դիմադրական ուժին: Բուրժուազիայի կողմից հարձակողական դասակարգային ճակատամարտերը վերածում և վերածվում են հակահարձակողական ճակատամարտերի և հաճախ մասնակի կերպով պրոլետարիտի անմիջական հարձակողական ճակատամարտերի: Այնպիսի շարժումները, ինչպես Լոճի ընդհանուր գործադուլը, վոր ցույց տվեց նրան մասնակցողների բարձր դասակարգային գիտակցութիւնը և հեղափոխական ակտիվութիւնը, այնպիսի կոիլլեերը, ինչ-

պես Ռուսում, վորտեղ չեղաւ միութեան հարձակումը հանձինս կապիտալիստական պետութեան, ձեռնարկատերերի և ռեֆորմիստական բուրժուական տիպի հանդիպեց բանվոր դասակարգի տոկոսն և վճռական հակահարվածին, ինչպես նաև Կոմկուսակցութեան խոշոր հաջողութիւնները Ֆարգործարկողների ընտրութիւնների ժամանակ Գերմանիայում ցուցց են տալիս, վոր տեղի ունի հեղափոխական նոր վերելքի աճում: Ռեպարացիաների բեռը Գերմանիայում տանում է դեպի դասակարգային պայքարի արագ ուժեղացում, վորը, մի կողմից, արտահայտվում է ձեռնարկատերերի անխնա հարձակումով, իսկ, մյուս կողմից—պրոլետարիատի մասսայական յեղուցիների ձևով: Գերմանական պրոլետարիատի վրա ընկնող կրկնակի բեռը՝ ռեպարացիոն վճարումները և հաշրենական բուրժուազիայի սաստիկ ճնշումը բանվոր դասակարգի վրա—արագացնում է հեղափոխական կրիզիսի հասունացումը Գերմանիայում: Ամենուրեք բարձրանում է գործադուլային ալիքը. Յրանսիայում հանքագործների, մանածագործների, նավաշինարարական բանվորների և պոստ-հեռագրական ծառայողների գործադուլը, Միաց. Նահանգներում—մանածագործների գործադուլը, վորով մասսաների պայքարը հասցվեց մինչև զինված արշունահեղ ընդհարումները բանվորների և վոստիկանութեան միջև, Ավստրալիայի ահագին գործադուլային շարժումները. Հարավային Ամերիկայի գործադուլը (Արգենտինայում, Բրազիլիայում, Ուրուգվայում, Պարագվայում, Կոլումբիայում), Գերմանիայում նավահանգստային բանվորների գործադուլը, գործադուլ-ընկառումը Ռուսում, մանածագործների ամիսներ տևող

պայքարը Լեհաստանում—Լոձի ընդհանուր գործադուլը, գյուղատնտեսական բանվորների գործադուլը, ընդհանուր գործադուլը Հունաստանում, գյուղատնտեսական բանվորների հսկայական գործադուլը Չեխո-Սլովակիայում, ծխախոտագործների ընդհանուր գործադուլը Բուլղարիայում, ուժեղ հեղափոխական գործադուլային ալիքը Հնդկաստանում, գործադուլային պայքարի նոր կենդանացումը Չինաստանում: Այժմ համարյա թե չկա մի լեռիկի, վորտեղ 1929 թ. առաջին ամիսները, թե գործադուլների քանակով, թե մասնակցողների թվով գերազանցած չլինեն մի շարք անցած տարիները: Այդ գործադուլային շարժումը դըրսեվորեց անկազմակերպ մասսաների տկարի վերը, վորոնք հաճախ իրենց մարտական արամադրութեամբ հետ են թողնում ռեֆորմիստական արհմիութիւններում կազմակերպված բանվորներին:

Ծագում են համերաշխութեան և բողոքի մի շարք գործադուլներ բանվորների դեմ ուղղված ռեակցիոն հալածանքների առթիւ: Դրա հետ միաժամանակ (մի շարք լեռերում) ճնշված ժողովրդների և գյուղացիական մասսաների մեջ տեղի չի ունենում հեղափոխական տրամադրութիւնների աճում, վորոնք միջանի լեռերում արտահայտվում են մասսայական յեղուցիների և զինված ընդհարումների ձևով (գյուղացիների մասնակցութիւնը մայիսից սկսած ցույցերին, բատրակների և գյուղական չքավորութեան հեղափոխական յեղուցիները և գործադուլները Արևմտյան Ուկրաինայում և Լեհաստանում, գյուղացիական հուզումները հարկային հողի վրա Հունաստանում, ագրարային շարժումները Ռումինիայում, գյուղացիական հուզում-

ները Հարավ-Սլավիայի և Իտալիայի միջանի վայրերում, գյուղական բանվորների գործադուլները Ձեխո-Սլովակիայում, Հոլանդիայում, Ֆրանսիայում և այլն)։

Ձեռնարկատիրական կազմակերպությունների և ռեֆորմիստական արհմիութենական ապարատի՝ բուրժուական պետությունը միաձուլվելու շատ հեռու գնացած պրոցեսի հանդեպ, դասակարգային հակասությունների արտակարգ սրման պայմաններում արդի ժամանակաշրջանում տնտեսական գործադուլները շատ դեպքերում վերածնում և վերածվում են մասսայական քաղաքական գործադուլների (Լոձ, Բոմբեյ)։ Այս բոլորը բանվորական մասսաներին ստիպում է տնտեսական պայքարը շաղկապել քաղաքական պայքարի հետ, կապիտալիստական ամբողջ կարգի դեմ մղվող պայքարի հետ։ Բուրժուազիան գործադուլավորների դեմ գործ է դնում կապիտալիստական պետություն բոլոր ճնշողական միջոցները (ձերբակալություններ, պաշտոնից արձակել, գնդակահարություններ)։ Դա առիթ է տալիս և պիտի ել ավելի առիթ տա բողոքի գործադուլների, համերաշխություն գործադուլների, վորոնք ընդունում են վառ արտահայտված քաղաքական բնույթ։ Դա կոմկուսակցությունների առաջ դնում է քաղաքական մասսայական գործադուլի պրոբլեմ, վորպես վճռողական պրոբլեմ մերձավորագույն ժամանակաշրջանի համար։ Մասսայական քաղաքական գործադուլի գործիքի կիրառումը կոմկուսակցություններին կողմն է բանվոր դասակարգի փոշիացած տնտեսական չեղելիների մեջ ավելի մեծ միասնականություն մտցնել, անցկացնել պրոլետարական մասսաների լայն մոբիլիզացիա և ամեն կերպ ավելացնել նրանց քաղա-

քական փորձը, մոտեցնելով նրանց պրոլետարիատի դիկտատուրայի համար մղելիք անմիջական պայքարին։

7. Ծավալվող գործադուլային կռիվների և հեղափոխական նոր վերելքի ֆոնի վրա կարևորագույն նշանակություն է ստանում Բերլինի պրոլետարիատի չեղելի մայիսի 1-ին։ Այդ չեղելիքը ցույց տվեց գերմանական պրոլետարիատի վոչ միայն մարտական նախաձեռնությունը, այլև գերմանական կոմկուսակցության ազդեցություն ուժը, այդ կուսակցությունը կարողացավ փողոց դուրս բերել մոտ 200 հազար բանվոր, չնայած վոր Ֆրհրբելը և ռեֆորմիստական պրոֆմիություններն արգելել էին ցույցը։ Կուսակցությունը մի քաջ անգամ չնհանջեց ռեակցիայի առաջ և թույլ չտվեց, վոր բուրժուազիան պրովոկացիայի չենթարկի իրեն զինված ապստամբության համար, վորպիսին գոյություն ունեցած պարագաներում կտաներ դեպի կղզիացում և աշխարհի դրություն, չերը հեղափոխական ավանգարդը հետ կշարտվեր։ Մաչիսյան ուրերը Բերլինում հանդիսանում են դասակարգային պայքարի շրջադարձային մոմենտ Գերմանիայում և արագացնում են Գերմանական բանվորական շարժման հեղափոխական վերելքի տեմպը, նրանք վոչ միայն գերմանական պրոլետարիատի պարտությունը չեին, ինչպես պնդում են բոլոր պարտվողականները և կոմունիզմի ռենեգատները, այլ, ընդհակառակն, ցույց տվին Կոմունիստական կուսակցության մարտական տակտիկայի հաջողակությունը, կուսակցությունն անխնա պայքարում եր իր շարքերում չերևան չեկած բոլոր պոչիստական տեղեկներների դեմ։ Բերլինի պրոլետարիատի չեղելիքի քաղաքական նշանակությունն այն

ե, վոր նա փշրեց բուրժուազիայի և սոցիալ-դեմոկրատիայի փորձը՝ խլելու բանվոր դասակարգից նրա մայիս 1-ը, նա ստիպեց գերմանական բուրժուազիային և նրա սոցիալ-դեմոկրատիային բանվոր դասակարգի հակահարվածի առաջ կապիտուլիացիայի չենթարկվել ցույցն արգելելու հարցում, նա գտավ իր արտացոլումը փողոցի համար մղվող պայքարում մյուս չերկրներում, նա վտառեց կանգնեցրեց Գերմանիայից դուրս պրոլետարական մասսաներին, վորոնք մասսայական ցույցերով իրենց համերաշխութունն արտահայտեցին գերմանական պրոլետարիատին: Վորքան այդ չելույթը տեղի ունեցավ, անցյալ տարիների համեմատութամբ, մայիսյան ցույցերի և մյուս չերկրների (Լեհաստան, Ֆրանսիա, Բուրգոն) գործադուլների բաժրացած մարտական բնույթի իրադրության մեջ, նա վկայում է պրոլետարական մասսաների տնտեսական շարժման վերածման և հեղափոխական պայքարի բարձրագույն ձևերի վերածվելու տենդենցների մասին:

ԿիԴԿ-ի պլենումը համերաշխ լինելով Բերլինի հերոսական պրոլետարիատին— Նոյկելյնի և Վեդդինգի բարիկադների արի պաշտպաններին— հայտնում է իր լիակատար համաձայնութունը գերմանական կոմկուսակցության կողմից գործադրված տաքտիկական գծին՝ Բերլինի դեպքերի ժամանակ:

4. Կոմիսերնը յեվ կոմկուսակցությունների հերթական խնդիրները

8. Հեղափոխական բանվորական շարժման նոր վերելքի աճումը և Գերմանիայում ու Անգլիայում սո-

ցիալ-դեմոկրատիայի իշխանության գլուխ անցնելը Կոմիստերնի և նրա սեկցիաների առաջ դնում են առանձին սրությամբ սոցիալ-դեմոկրատիայի դեմ մղվող պայքարի վճռական ուժեղացման խնդիրը, հատկապես նրա ձախ «թեի» դեմ, վորպես կոմունիզմի ամենավտանգավոր թշնամու բանվորական շարժման շարքերում և բանվորական մասսաների մարտական ակտիվության աճման գլխավոր արգելակի: Այդ պատճառով ներկուսակցական քաղաքականության բնագավառում Կոմիստերնի կենտրոնական խնդիրը դարձել է պայքարն ընդդեմ ոպորտունիզմի, վորը հանդիսանում է բուրժուական ազդեցության կրողը բանվոր դասակարգի շարքերում և սոցիալ-դեմոկրատական տենդենցների հաղորդիչը կոմունիստական շարժման մեջ: Կոմկուսակցութունները թե հայտնի և թե թաքնված ոպորտունիստական տարրերից չմաքրած՝ կոմկուսակցութունները չեն կարող առաջ շարժվել նոր խնդիրների լուծման ուղիով, վորոնք դրվել են դասակարգային պայքարի սրմամբ՝ բանվորական շարժման նոր փուլում:

Այդ նոր փուլի նշանակութունը կոմկուսակցութունների նկատմամբ այն է, վոր նա ոգնեց հայտնաբերելու դասակարգային ծավալվող կռիվների ընթացքում փտած ոպորտունիստական տարրերին, վորոնք այդ կռիվներում խաղացել են շարեյկերեսերական դեր: Հենց դրանով էլ հաստատվեց Կոմիստերնի VI կոնգրեսի ցուցման ճշտութունն այն մասին, վոր կոմունիստական կուսակցութունների մեջ ներկայումս ամենազխավոր վտանգը հանդիսանում է աջ ոպորտունիստական թեքումը:

9. ԿԻԳԿ-ի պլենումը գոհունակութեամբ հավաստում է Կոմիտեերնի ազդեցութեան աճումն անցած ժամանակվա ընթացքում, նրա սեկցիաների կազմակերպչական և գաղափարային ամրացումը, նրանց զտումն ու պորտուգուլիստական տարրերից (Բրանդլեր, Գալս, Լովստոն): Մեղչանական հաշտվողականների կողմից կրկնված աջ ունեգատների աղաղակները Կոմիտեերնի քայքայման մասին միայն հաստատում են, թե վոր աստիճանի տնհրաժեշտ եր կոմունիստական շարժման ալդ զտումը, վորպիսզի կասեցվեր ու պորտուգուլիստական տարրերի քայքայիչ աշխատանքը և ապահովեր կոմկուսակցութեանների իսկական բայլընիկացումը: Այդ բայլընիկացման ամենակարեւորագույն արդյունքները մի շարք կոմկուսակցութեանների մեջ, առաջին հերթին Գերմանիայում, Ֆրանսիայում, Լեհաստանում արդեն ակնհայտ են ու պորտուգուլիստներից զտվելը, վոր բարձրացրեց կոմկուսակցութեանների մարտունակութեանը և մոտեցրեց նրանց պրոլետարիատի տնտեսական և քաղաքական պայքարի ղեկավարման խնդրի իրագործման այն նոր ուժերի առաջխաղացումը, վորոնք քաղաքականապես ձեւավորվեցին և աճեցին բանվոր դասակարգի բարձրացող ակտիվութեան պայմաններում և ու պորտուգուլիստի դեմ մղվող պայքարում. բայլընիկական կազապահութեան աճումը ներկուսակցական դեմոկրատիայի ավելի լիակատար ծավալման պայմաններում. կոմկուսակցութեանների ղեկավարող կադրերի բանվորացումը: Պլենումը նշում է կոմկուսակցութեանների ամրապնդումը V կոնգրեսի քաղաքական և տակտիկական գծերի հիման վրա: ԿԻԳԿ պլենումը հավաստում է, վոր Կոմիտեերնի ղեկավարութեանը

նը հանձինս քաղաքատուգարութեան և նախագահութեան ճիշտ և կենսագործել V կոնգրեսի վորոշումների դիժը, ժամանակին հակաերգործել և կարեւորագույն քաղաքական դեպքերի վրա և հաջողութեամբ պայքարել աջ թեքման և հաշտվողականութեան դեմ: ԿԻ վճիռների կենսագործման ավելի հաստատուն չերաշխիք ստեղծելու նպատակով պլենումը հանձնարարում է նախագահութեան ձեռք առնել միջոցներ ԿԻԳԿ ապարատն ուժեղացնելու համար՝ սեկցիաներից նոր, աճող կուսաշխատավորներ հրավիրելու միջոցով և ալդ ապարատն ու պորտուգուլիստական տարրերից զտելով:

ԿԻԳԿ ղեկավարութեամբ և նրա բաց նամակի հիման վրա ԳԿ իդեոլոգիապես և քաղաքականապես ջարդեց Բրանդլեր Տայլհեյմերի ունեգատային խմբակին և բոլորովին վոչնչացրեց նրա ազդեցութեանը բանվորների շրջանում: ՉԿԿ ԿԻԳԿ-ի ակտիվ մասնակցութեամբ արագ վերջ տվեց Գալսի և Ընկ. ստոր փորձին, չերկպառակելու կարմիր արհմիութեանական շարժումը Չխո-Սլովակիայում և դուրս չեկավ լիկվիդատորականութեան դեմ մղած պայքարից ավելի ամրապնդված գաղափարապես և քաղաքականապես: ԿԻԳԿ-ի ղեկավարութեամբ Ամերիկայի կոմկուսակցութեանը հաջողութեամբ լիկվիդացիայի չե չեւթարկում անսկզբունք ֆրակցիականութեանը և ու պորտուգուլիստական ֆրակցիական առաջնորդների (Լովստան, Պեպեր) կուսակցական կադրերի վրա ունեցած քայքայիչ ազդեցութեանը:

Աջ թեքումների դեմ մղվող պայքարն անհրաժեշտ է ուժեղացնել նույնպես և գաղութային չերկրների կոմունիստական կուսակցութեաններում, վորոնց մեջ ու պորտուգուլիստական տարրերը հանդիսանում են բուր-

ժողովական և մանր-բուրժուական ազդեցություն հաղորդել են և արգելակում են նրա դասակարգային պայքարը:

Ամբողջովին և լիակատար կերպով հավանություն տալով ԿիԳԿ-ի վճիռներին ամերիկական հարցի մասին, գերմանական հարցին վերաբերող վճիռներին, գերմանական կոմկուսակցությանն ուղղված բաց նամակին, ԿիԳԿ-ի նախագահության վճիռներին, չեխոսլովակական հարցի նկատմամբ, ԿիԳԿ-ի պլենումը համարում է կոմկուսակցությանը պատկանելուն հետանամատեղելի նրա առանձին անդամների կողմից աջ թեքման հայացքների պաշտպանությունը, վորպիսի թեքումը դատապարտված է Կոմինտերնի կողմից, իբրև հակակուսակցական և պրոլետարական հեղափոխական շարժման շահերին խորապես թշնամի մի հոսանք:

Միևնույն ժամանակ պլենումը հավաստում է, վոր վորպես չերկչոտ ոպորտունիզմ հանդես չեկող բացահայտ լիկվիդատորությունը քողարկող հաշտվողականությունը վերջին ժամանակներս կոմունիստական շարժման բոլոր հիմնական հարցերում գլորվեց դեպի աջ դիրքերը և Կոմինտերնի ներսում իր վրա վերցրեց աջերի դերը:

Աջ լիկվիդատորներին վտարելուց հետո հաշտվողականությունը Կոմկուսի շարքերում դարձավ բոլոր աջ տարրերի համար ձգողական կենտրոն բոլոր պարտվողական տրամադրությունների և ոպորտունիստական հայացքների ձայնատար փող: Այդ պատճառով ԿիԳԿ-ի պլենումը պահանջում է՝ ա) վորպեսզի հաշտվողականները բացի բաց և վճռական կերպով սահմանափակեն

աջ թեքում ունեցողներին, բ) վորպեսզի նրանք մղեն ահտիվ պայքար աջ թեքման դեմ վոչ թե խոսքով, այլ գործով, գ) վորպեսզի նրանք առանց վորևե առարկություն չենթարկվեն Կոմինտերնի և նրա սեկցիաների բոլոր վճիռներին և ահտիվորեն կենսագործեն այն: Այդ պայմաններից վորևե մեկը չկատարելու համար ամեն մի խախտող դուրս կմնա Կոմինտերնի շարքերից: ԿիԳԿ-ի պլենումը կարծում է, վոր առանց այդ վորոշումների կենսագործման, առանց աջ և «ձախ» (տրոցկիստական) լիկվիդատորների ջախջախման, առանց հաշտվողականության վճռական հաղթահարման, անհնարին են Կոմինտերնի և նրա սեկցիաների խընդիրների կատարումը նոր վերելքի պայմաններում, պատերազմական վտանգի դեմ և ԽՍՀՄ-ի պաշտպանություն համար մղվող պայքարի խնդիրների կատարումը, սոցիալ-դեմոկրատիայի դեմ պայքարը և մանավանդ նրա «ձախ» թեևի դեմ, կոմկուսակցությունների և բանվոր դասակարգի նախապատրաստումն ապագա պատերազմների համար, բանվոր դասակարգի իրոք հեղափոխական այն առաջնորդների ընտրանքը, վորոնք ընդունակ են համարձակ ու առանց տատանումների պրոլետարիատին տանելու դեպի կապիտալիզմի տապալման և պրոլետարիատի դիկտատուրայի հաստատման համար մղվող պայքարը:

10. Առանձնապես կարևոր նշանակություն է ստանում լիկվիդատորության և նրա նկատմամբ ցուցահանվող հաշտվողական վերաբերմունքի դեմ մղվող պայքարը՝ կոմկուսակցությունների կողմից բանվոր դասակարգի մեծամասնությունը նվաճելու խնդրի կատարման գործում: Սոց-դեմոկ, դեմ պայքարը թու-

լացնելով, նրա ուժերը գերազնահատելով և կոմկուսակցութեան դերը նվաստացնելով, այդ տարրերը վիժեցնում են բանվոր դասակարգի մեծամասնութիւնը նվաճելու համար կուսակցութեան մղած պայքարը, խանգարում են սոց.-դեմոկրատիայից դեպի կոմունիստական շարժումը գնացող բանվորներին անելու վերջին քայլը դեպի կոմունիզմը: ԿիԳԿ-ի պլենումը նշելով աջ ուղու շարունակական տարրերի այդ շարեկերբխերական դերը, կոչ է անում Կոմունիստական Խնտերնացիոնալի բոլոր սեկցիաներին համակենտրոնացնելու իրենց ուժերը բանվոր դասակարգի մեծամասնութիւնը նվաճելու խնդրի վրա: ԿիԳԿ-ի պլենումն ընդգծում է, Վոր հեղափոխական բանվորական շարժման աճող նոր վերելքի պայմաններում բանվոր դասակարգի մեծամասնութեան նվաճումը կոմկուսակցութիւնների կենտրոնական խնդիրն է: Այս խնդիրը չենթադրում է կոմկուսակցութիւնների կողմից բանվորական շարժման մեջ ղեկավար դերի նվաճումը, այսինքն՝ բանվոր դասակարգի բոլոր չեղելիքների ղեկավարութիւնը, տնտեսական գործադուլների, փողոցային ցույցերի, ֆարգործկոմիների մեջ, վորպեսզի հենց դրանով նախապատրաստվի պրոլետարիատի վճռողական կռիվներում կոմկուսակցութիւնների ղեկավարութեան ապահովումը: Կոմկուսակցութիւններն այդ կենտրոնական խնդրի լուծման կարող կլինեն մոտենալ միայն պրոլետարիատի մեծ դասակարգային ճակատամարտերի պրոցեսում՝ ներքեից միասնական ճակատի տակտիկայի նոր ձևերի կիրարկման հիման վրա՝ լայն կերպով ներգրավելով պայքարի մեջ անկազմակերպ մասսաներին (գործադուլային կոմիտեները Ռուսում, ֆարգործարկոմիների ընտրու-

թիւնները Գերմանիայում, ձեռնարկութիւնների բանվորական պատգամավորական կոնֆերենցիաները, վորոնք նախապատրաստեցին Պարիզում և Բերլինում մայիսի 1-ի գործադուլը): Այդ նպատակներով նրանք պետք է իրենց բոլոր ուժերը նետեն ձեռնարկութիւնները և ամեն մի ձեռնարկութիւն շինեն կոմունիզմի բերդ: Նրանք հին կադրերից պիտի կատարեն ամենալավ տարրերի ընտրութիւն, լրացնեն նրանց այն նոր ուժերով, վորոնք առաջ են քաշվում դասակարգային ճակատամարտերի պրոցեսում՝ ներքեից, մասապից, պլանաչափ և սխտեմատիկորեն ծավալել ինքնաքննադատութիւնը, վորը հանդիսանում է հեղափոխական վերադաստիարակութեան և կուսակցական կադրերի բաշխելական կոմիտե ամենակարևոր գործիքը: Կենտրոնական խնդրի լուծման համեմատ՝ բանվոր դասակարգի մեծամասնութիւնը դեպի կոմունիզմը նվաճելու նպատակով՝ անհրաժեշտ է ձեռք առնել բոլոր միջոցները կոմկուսակցութիւնների քաղաքական ազդեցութեան կազմակերպչական ամրապնդման համար:

Նկատի ունենալով լեզալութիւնից զրկելու այն սպառնալիքը, վորը կախված է մինչև այժմ լեզալ կերպով աշխատած մի շարք կոմունիստական կուսակցութիւնների վրա, ԿիԳԿ X պլենումը պարտավորեցնում է այդ կուսակցութիւններին անալոման և անհապաղ ձեռք առնել բոլոր անհրաժեշտ քաղաքական և կազմակերպչական միջոցները, վորպեսզի բոլոր լեզանակներով մասսայական պայքար ծավալվի այդ սպառնալիքի դեմ, ապահովվի շարունակութիւնը, նույն իսկ ընդլայնումը նրանց մասսայական տշխա-

տանքի նույնպես և անլեզալ իրադրության մեջ և միշտ պատրաստ լինել շաղկապելու անլեզալ և լեզալ աշխատանքի մեթոդները:

Պատերազմի վտանգի սպառնալիքի դեմ մղվող պայքարում, ձեռնարկատերերի հարձակման դեմ և ռեֆորմիստների զրպարտողական կամպանիայի դեմ բոլոր կոմունիստական կուսակցությունները պիտի մղեն բացատրական լայն կամպանիա սոցիալիստական շինարարության վիթխարի նվաճումների մասին Խորհրդային Միության մեջ (հնգամյակ): Կապիտալիստական ռացիոնալացմանը, վորն ավելի ու ավելի չե հրում պրոլետարիատին դեպի թշվառություն, նրանք պետք է հակադրեն ԽՍՀՄ իրագործվող սոցիալիստական վերակառուցումը, վորը դառնում է բանվոր դասակարգի և գյուղի աշխատավոր մասսաների նյութական ու կուլտուրական վերելքի հզոր լծակը:

11. Միևնույն ժամանակ բոլոր կուսակցությունները ամենայն վճռականությամբ պետք է ուժեղացնեն կոմունիստների և հեղափոխական արհմիութենական ուղղիցիայի գործունեությունը ռեֆորմիստական արհմիություններում, իսկ այն չեղրներում, վորտեղ արհշարժումը չեղապառակված է, ամենայն չեռանդով պետք է գործել հոգուտ կարմիր արհմիությունների ուժեղացման:

Վորպեսզի ամրացնենք կոմունիստների ազդեցությունը ձեռնարկություններում ձեռնարկատերերի ֆաշիզմի և ռեֆորմիզմի դեմ մղվող պայքարում, վորպեսզի տրվի կարմիր ֆաբրիկաներին աշխատելու համար ավելի լայն բազա, վորպեսզի բանվոր դասակարգի բոլոր կոնֆլիկտներն տրվի ավելի կազմակերպված բնույթ, տն-

հրաժեշտ է ձեռնարկությունների մեջ ստեղծել բանվորների կողմից ընտրված հեղափոխական պատվիրակների կադրեր:

Կի բոլոր սեկցիաները պրոլետարիատի ամենից ճնշված և կեղեքվող խավերի, բանվորուհիների, գյուղական բանվորների և բանվոր չեղրտասարգությունների կատարվող հեղափոխական գործունեությունների բնագավառում պետք է իրենց աշխատանքի մեթոդների արմատական հեղաշրջում և արմատական փոփոխություն մտցնեն:

Աշխատավոր չեղրտասարգության դերի աճման հանդեպ և առանձնապես պատերազմի վտանգի կապակցությամբ բանվոր չեղրտասարգության մասսաների հեղափոխական մոբիլիզացիայի և ընդգրկման հարցն ստանում է արտակարգ մեծ նշանակություն և պահանջում է, վոր բոլոր կոմունիստական կուսակցությունները գորեղացնեն իրենց ուշադրությունը չեղրտասարգական շարժման հարցերի նկատմամբ, ինչպես նաև ՅՅԿՄ-ի աշխատանքին ցույց տան ներգործոն աշակցություն: Անցած տարի ՅՅԿՄ-ը կատարեց իր խնդիրն, անցկացնելով Կոմինտերնի գիծը աշերի և հաշտվողականների դեմ մղվող պայքարի գործում:

Սակայն ԿՅՅՄ մասսայական աշխատանքների դրությունը և նրանց կազմակերպչական զարգացումը մնացին միանգամայն անբավարար և հրամայողական կերպով թեկադրում են այն պտույտը դեպի մասսաների մեջ կատարվելիք աշխատանքը, վոր պահանջում էր ՅՅԿՄ-ի V Համաշխարհային կոնգրեսը: Այն չեղրներում, վորտեղ կա հաղափոխական գյուղացիական և ազգային աղատադրական շարժում, բանվոր դասա-

կարգի մեծամասնութիւնը նվաճելու հետ միասին գըլ-
խավոր խնդիրը պետք է լինի այն, վոր ամրապնդվի
պրոլետարիատի հեգեմոնիան և կոմունիստական կու-
սակցութեան ղեկավարութիւնն այդ շարժման մեջ:

Ամբողջ Կոմինտերնի խնդիրն է ամեն կերպ նպաս-
տել գաղութներում մասսայական կոմունիստական
կուսակցութիւնների ստեղծմանն ու ամրապնդմանը,
վորպէս պրոլետարիատի կուսակցութիւնների, վոր-
պէս ավանգարդի և ղեկավար ուժի ապագա հեղափո-
խական կռիւներում:

12. Անհրաժեշտ է հաստատուն կուրս վերցնել մաս-
սայական կուսակցութիւնների ստեղծման համար,
պայքարելով թե սոցիալ-դեմոկրատական ավանդու-
թիւնների և աղանդավորութեան միացորդների դեմ,
և թե անսկզբունք ֆրակցիականութեան արտահայ-
տութեան դեմ, վորը մի շարք կուսակցութիւնների մեջ
(որինակ, ամերիկական) հանդիսանում է նրանց հետա-
գա դարգացման արգելակը, և այն պատճառներից
մեկը, վորոնք խանգարում են այդ կուսակցութիւն-
ներին մասսայական կուսակցութեան վերածվելու:

Կոմինտերնի մի շարք սեկցիաներում, ինչպէս, որի-
նակ, շվեդականում դեռևս տարածված են աջ տատա-
նումները, վորոնք մեծ վտանգ են ներկայացնում նաև
գործնական աշխատանքում: Առանց վճռական պայ-
քարի և այդ ոպորտունիստական չերրումների հաղ-
թահարման կոմունիստական կուսակցութիւններն ի
վիճակի չեն լինի ակտիվորեն կատարելու իրենց ա-
ռաջ կանգնած հեղափոխական խնդիրները:

Յեզրափակելով, ԿիԳԿ պլենումը նշում է կոմկու-
սակցութիւնը լայն պրոլետարական մասսաներից գա-

տելու փորձերի ուժեղացումը հեղափոխական բանվո-
րական շարժման թշնամիների կողմից (կոմունիստնե-
րին արհմիութիւններից դուրս անելը, աշխատանքից
հեռացնելը, նրա մամուլի և կազմակերպութիւնների
արգելելը և այլն) և պայքարի չե կոչում ընդդէմ այդ
փորձերի. պլենումը գտնում է, վոր ներկա ժամանա-
կաշրջանում ամենամեծ վտանգը հանդիսանում է կոմ-
կուսակցութիւնների համար մասսայական հեղափո-
խական շարժման զարգացման տեմպից հետ մնալը
(պոչիզմ): ԿիԳԿ պլենումը կոչ է անում Կոմինտերնի
բոլոր սեկցիաներին ամենավճռական պայքար մղելու
պոչիստական տենդենցների դեմ, վորոնք հանդիսա-
նում են սոց.-դեմոկրատիայից մնացած գաղափարների
արտացոլումը, վորովհետև առանց նրանց հաղթահար-
ման կոմկուսակցութիւնները չեն կարողանա կատա-
րել բանվորական շարժման ավանգարդի իրենց շերտը,
այն ավանգարդի, վոր բանվոր դասակարգին տանում
է դեպի նոր հեղափոխական ճակատամարտեր և հաղ-
թանակներ:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԵՏԵՐԸ ՅԵՎ ԿՈՄՎՈԻՍՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

(Թեզիսներ ընկերներ Տելմանի և Լոգովսկու գեկու-
ցումների առթիւ)

1. Ժամանակակից դասակարգային նախասամարքերի բնույթը

1. Կոմինտերնի VI կոնգրեսի և Պրոֆինտերնի IV
կոնգրեսի որերից անցած ժամանակաշրջանը բնորոշ-
վում է դասակարգային հակասութիւնների անընդհատ

անումով և դասակարգային պայքարի ճակատի բնաշխարհով: Ձանցավ լեռնու կոնգրեսի ժամանակից ելանգամ մի տարի, իսկ այդ ժամանակամիջոցում Գերմանիայի բանվոր դասակարգը, բացի մի շարք խոշոր տնտեսական ճակատամարտերից, ապրեց Ռուսի պրոլետարիատի ահագին շարժումը, Լեհաստանում տեղի ունեցավ Լոձի 100.000 բանվորների զորեղ ընդհանուր գործադուլը, Ֆրանսիայում բռնկում են մասսայական տնտեսական կոնֆլիկտներ և տարածվում մի շրջանից մյուսը (վերջին ժամանակներս կազմելով ամսական վոչ պոկաս քան 100 գործադուլային կոնֆլիկտ), Ավստրիայում առաջին անգամ տեղի էին ունենում գործադուլներ կապիտալի կողմից անցկացվող ռացիոնալացման դեմ և ֆարերկանների ու գործարանների ֆաշիզացիայի դեմ, Մ. Նահանգներում սկսվեց մասսայական տարերային գործադուլային շարժում (հատկապես հարավային նահանգներում): Նշանավոր են 1929 թվի սկզբներից տեղի ունեցող բազմաթիվ մասնակի գործադուլները, Անգլիայում, վորտեղ լճացումը գործադուլային շարժման բնագավառում բանվոր դասակարգի 1926 թ. պարտությունից հետո ամենամեծն էր, ինչպես նաև Յեվրոպայի գյուղատնտեսական բանվորների մի ամբողջ շարք գործադուլները (Չեխո-Սլովակիա, Լեհաստան, Ֆրանսիա), վորոնք ընդունեցին սուր-քաղաքական բնույթ: Գործադուլային կռիվների այժմյան շրջանի բնորոշ գիծը՝ դա նույնպես մանր մասնակի գործադուլների ահագին աճումն է գործարանային և նույնիսկ ցեխային մասշտաբով, վորպիսի գործադուլների արմատը կապիտալիստական ռացիոնալացման մամուլի ուժե-

ղացումն է: Վերջապես այժմյան փուլի զարգացման առանձնահատկությունն այն է, վոր այդ աճող գործադուլային ալիքն ընդգրկում է գաղութային և կիսագաղութային լեռնները (Բոմբեյի 140.000 մանածագործների գործադուլը, բանանի պլանտացիաների բանվորների ընդհանուր գործադուլները Կոլումբիայում, նավաշինարական բանվորների գործադուլները Ֆրանսիական գաղութներում), ընդունելով այնտեղ դեռ այդ լեռններում չտեսնված չափեր և դաժան ձևեր: Այս ամենն ասում է այն, վոր բանվոր դասակարգի ձախացումը գնում է արագացող սեմպով և ավելի ու ավելի միջազգային բնույթ է ընդունում:

2. Բանվորական շարժման այժմյան վերելքի ալիք առանձնահատկություններն անդրադարձնում են համաշխարհային կապիտալիստական տնտեսության հիմնական հակասությունների հետագա սրումը: Ծավալված արտադրողական ուժերի և նեղացված շուկաների միջև գոյություն ունեցող հիմնական հակասությունն աճում է և սրվում: Ներկայումս կապիտալիստական պետությունների ամբողջ տնտեսական քաղաքականությունն նպատակն է նվաճել կապիտալների արտածման, վաճառահանություն ու հումուլյթի շուկաները և ուժեղացնել պրոլետարիատի շահագործումը կապիտալիստական ռացիոնալացման միջոցով: Այժմ պրոլետարիատի կենսական մակարդակը բարելավելու չուրաքանչյուր ձգտում առաջացնում է հակահարված ձեռնարկատերերի ամբողջ դասակարգի կողմից, վորոնք փորձում են միանգամայն խեղդել բանվորական շարժումը: Կապիտալիստական ռացիոնալացումը վոչ միայն ի վիճակի չեղավ հաղթահարելու արտադրական

հնարավորութունների և շուկաների տարողության միջև չեղած հակասութունները, այլ, ընդհակառակն, այդ պրոբլեմն ել ավելի սրվեց և անլուծելի դարձավ։ Ռադիոնալացումը մեծացրեց արտադրանքի ընդհանուր զանգվածը, բայց միաժամանակ ուժեղացրեց գործազրկութունը, առաջ բերեց պրոլետարիատի սոցիալական կազմի մեջ խոր կառուցվածքային փոփոխություններ, ել ավելի իջեցրեց պրոլետարիատի կենսական մակարդակը և աշխատավարձի բաժինը աշխատանքի արդյունքի մեջ՝ շնորհիվ աշխատանքի հսկայական ինտենսիֆիկացիայի։

Այդ ֆոնի վրա առանձին սրություն բացվեց չե ընկնում կապիտալիստական չերկրների ռադիոնալացման արբերությունը մեր սոցիալիստական ռադիոնալացումը ընկնում է վորպես անտանելի բեռ բանվոր դասակարգի ուսերի վրա, իՍՆՄ-ի սոցիալիստական ռադիոնալացումը հանդիսանում է իՍՆՄ-ում կապիտալիզմի ֆուտյուրիզմի արմատախիլ անելու մի հզոր զենք, վորը ապահովում է խորհրդային պրոլետարիատի նյութական և կուլտուրական մակարդակի բարձրացման առավել-արագացված տեմպը։

3. Պրոլետարիատի կյանքի մակարդակի բարձրացման համար մղվող պայքարը, ժամանակակից տրեստային կապիտալի և պետական ապարատի միաձուլման հետեանքով, վերաճում և դառնում է պայքար ընդդեմ կապիտալիստական սխտեմի հիմքերի և ընդդեմ բուրժուական պետություն։ Ժամանակակից կապիտալիզմն արդեն հասել է այն մոմենտին, չերք սեփականություն հարաբերությունները դարձել են մի-

անգամայն անհամատեղելի բանվոր դասակարգի կենսական մակարդակի բարձրացման հետ (թեև առանձին դեպքերում և հնարավոր են աշխատավարձի ժամանակավոր և մասնակի բարձրացումներ), և բանվոր դասակարգի առաջ ծառանում է ավելի քան չերբե-իցե խնդիր՝ միացնել իր առողջա պայքարը ամբողջ կապիտալիստական սխտեմի դեմ ուղղված պայքարի հետ։ Նոր պայմաններում պրոլետարիատի տնտեսական պայքարն ստանում է ավելի և ավելի վառ արտահայտված քաղաքական բնույթ։ Այդ չի նշանակում, վոր պրոլետարիատի տնտեսական մասնակի պայքարը դեկավարելու հարցն ստանում է ավելի պակաս նշանակություն, քան առաջ։ Հատկապես ներկա ժամանակաշրջանում հեղափոխական արհաժարժման դերն ամենից առաջ կայանում է պայքարի կազմակերպման մեջ՝ մասնակի պահանջների համար—քաղաքական իշխանությունն ձեռք բերելու պայքարի հետևանքով։ Ժամանակակից տնտեսական կռիվների խորը քաղաքական նշանակություն մեջ իր անդրադարձումն է դտնում բանվոր դասակարգի ձախացումը։

4. Ժամանակակից տնտեսական կռիվների քաղաքական բնույթը վորոշվում է նույնպես նրանով, վոր բուրժուական կարևորագույն կապիտալիստական չերկրներում տնցնում է բանվոր դասակարգը ճնշելու նոր ֆաշիստական մեթոդների։ Այդ ֆաշիզացիան արտահայտվում է տնտեսական կռիվների բնագավառում, ամենից առաջ, բանվորներից կողմիցիաների և գործադուլների իրավունքը խլելու ձգտման մեջ, այսպիսով զրկելով պրոլետարիատի տնտեսական կռիվները նրանց լեգալ դիրքերից։ Դրա համար միջոց ծառայում

են ինչպես հարկադիր արբիտրաժ մտցնելը, նույնպես և տերրորի ու հարկադրման պետական ապարատի բացահայտ կիրարկումը մինչ հեղափոխական արհմիությունների և գործադուլային կոմիտեների, գործադուլավորների հավաքույթների ցրումը, մասսայական ձերբակալությունները և բուրժուական պետութան ռազմական ապարատի ռազմագործումը վորպես շտրեյկ-բրեխերական բանվորական ուժի (Չեխո-Սլովակիայի գյուղատնտեսական բանվորների գործադուլը): Անհրաժեշտ է առանձնապես նշել նաև ռեֆորմիստական արհմիութենական ապարատի ուղղակի մասնակցությունը պայքարող բանվորների ճնշման և գործարանային ֆաշիզմի դարգացման մեջ:

5. Լայն բանվորական մասսաները՝ վորոնց կապիտալի հարձակումը բերում է ամբողջ աշխարհում աճող կեղեքում, ժամանակակից ռացիոնալացված կապիտալիստական ֆաբրիկայի տաժանակիր աշխատանքի մեջ արագացված մաշումն—կապիտալի «բանացրած» ստրուկների շարքերը նետելով նրանց վաղաժամ—ծավալվող գործադրկություն, բանվորական որվա չերկարացումն, կենսական մակարդակի ցածրացում, անապահովածություն արագ աճումն՝ ուժեղացնում են իրենց հակահարվածը կապիտալի հարձակման դեմ ավելի ու ավելի հաճախ և համարձակ անցնում հակառակիման: Տնտեսական կռիվների նոր բնույթը կայանում է նրանում, վոր այդ կռիվներն ավելի ու ավելի չեն հակընդդեմ կռիվների և նույնիսկ մի շարք դեպքերում պրոլետարիատի հաղթանակ բնույթ ստանում: Այդպիսի կռիվներ են հանդիսանում վերջին կես տարվա համարյա բոլոր տնտեսական կռիվները

և առաջին հերթին՝ Լոնդոն գործադուլը, Ռուրի լոկաուտը և Բոմբեյի մանածագործների ընդհանուր գործադուլը:

6. Ներկա տնտեսական կռիվների համար խիստ ցուցանշական է հանդիսանում այն փաստը, վոր չնայած ռեֆորմիստական արհմիութենական ապարատի մինչև այժմ չտեսնված չափերով չերևան չեկող շտրեյկ-բրեխերական դերին, չնայած աջերի դավաճանություն և հաշտվողականների քայքայիչ աշխատանքին, վերջապես, չնայած բուն հեղափոխական արհադրժման և կոմունիստական կուսակցությունների կատարած սխալներին—նրանք դեռ չեն սովորել ինչպես հարկն և դեկավարել ինֆլուենցիան գործադուլային կռիվները, —չնայած նույնիսկ մի շարք պարտություններին, —պրոլետարիատի մարտունակությունը չի իջել: Որինակ, Ռուրում լոկաուտի չենթարկված բանվորներին չհաջողվեց հասնել իրենց պահանջների բավարարման, բայց միևնույն ժամանակ բանվորական մասսաների մարտունակությունն ամենևին չնվազեց և այս վիթխորի կոնֆլիկտի փորձը մասսաների հետագա ռազմավարական խրախուսումն էր: Այս ամենը վճռականապես հերքում է ռեֆորմիստների և աջ լիկվիդատորների թեորիաները, վոր իբր թե պրոլետարիատի վերջին բոլոր կռիվները, նույն իսկ աշխատավարձը բարձրացնելու պահանջների հետ կապված կռիվները, հանդիսանում են միայն է բացառապես պաշտպանողական կռիվներ:

7. Սուկայն նոր տնտեսական կռիվների գնահատման համար ամենաբնորոշ հանգամանքը, վոր վկայում է բանվորական շարժման աճող վերելքի մասին, հան-

դիսանում է անկազմակերպ բանվորների ավելի և ավելի մեծացող ակտիվությունը: Դրան առանձնապես նպաստում են այն խոր կառուցվածքային փոփոխությունները, վորոնք տալ են չեկել բանվոր դասակարգի կազմության մեջ առաջնություն հետևանքով: Արագորեն նվազում է վորակյալ բանվորների թիվը, վորոնք կազմում են ռեֆորմիստական արհմիությունների հիմնական մասսան: Ռուրի լոկաուտի ժամանակ անկազմակերպ բանվորները կազմում էին շարժման մասնակցողների չերեք քառորդ մասը: Լոձում շարժմանը մասնակցում էին 80.000 տեքստիլ բանվորներ, վորոնցից միայն հորս հազարից մի քիչ ավելին եր արհմիության անդամ: Բուլղարիայում 30.000 գործադուլ արած ծխախոտագործներից 95 տոկոսը չեղել է անկազմակերպ: Փրանսիայում պրոլետարիատի 90% -ից ավելին առհասարակ անկազմակերպ է: Նույն լուկ Անգլիայում, վորտեղ գործադուլներն առաջմ կրում են շրջանային փոքր, մասնակի շարժումների բնույթ, ամենից ցուցանշականը անկազմակերպների մեծ մասսայի մասնակցությունն է նրանց մեջ (գործադուլ ավտոմոբիլային արդյունաբերություն մեջ): Հնդկաստանում, Բոմբեյում, մեծ մասամբ անկազմակերպ տեքստիլ-բանվորների հզոր գործադուլից դուրս չեկավ ուժեղ ձախ միություն, վորն ընդգրկում է 65.000 մարդ, այսինքն Բոմբեյի տեքստիլ բանվորների 40 տոկոսը: Վերջապես, վերջին տնտեսական կոնֆլիկտում ցուցանշական են հանդիսանում խիստ աչքի ընկնող թեքումները դեպի ձախ, կամաց պրոլետարական մասսաների և յեթիսասարդուրյան աքտիվություն ու դասակարգային տոկունությունը այն խավերի, վորոնց ճնշող մասը

անկազմակերպ է: Անհրաժեշտ է առանձնապես նշել վոր տրտալորություն մի շարք կարևոր ճյուղերում (տեքստիլ արդյունաբերություն, մեքենակառուցում, ելեկտրաարդյունաբերություն, քիմիական արդյունաբերություն, սնունդ-համի, կարի, արհեստական մետաքսի պատրաստության արդյունաբերություն և այլն) աշխատավորուհիների ահազին կադրերը կազմում են կեսը, իսկ չերեքն ել զբաղված պրոլետարիատի մեծամասնությունը: Դրա հետ միասին նրանք կազմում են անկազմակերպ բանվորական մասսաների շատ նշանավոր թիվը: Անկազմակերպվածների աչք ակտիվությունն արտահայտում եր մասսաների տարերային դժգոհության աճումը և ճեղքում եր արհմիությունների լեզալ շրջանակները, ներգրավելով ռեֆորմիստական արհմիությունների մասսային պաշարի մեջ, վորն ավելի ու ավելի հաճախ մղվում է վոչ միայն առանց ռեֆորմիստական արհմիությունական ապարատի, այլ և ընդգեմ նրա:

8. Այսպիսով դասակարգային ճակատամարտերի հատկանշական գծերը Կոմինտերնի VI կոնգրեսի և Պրոֆինտերնի IV կոնգրեսի ժամանակվանից սկսած, այն գծերը, վորոնք արտահայտում են բանվորական շարժման նոր հեղափոխական վերելքի տարրերի աճումը, հետևյալներն են.

- 1) Անցումն մանր մասնակի կոնֆլիկտից ավելի խոշոր և ավելի մասսայական կոնֆլիկտի:
- 2) Բանվորական մասսաների ավելի ու ավելի հաճախակի անցումն հակահարձակման:
- 3) Անկազմակերպ մասսաների շարունակ աճող ակտիվությունը:

4) Պրոֆմիութենական լեզալիզմի ձեղքումն:

5) Գործադուլային կռիվների ավելի ու ավելի մեծ քաղաքականացումն և հեղափոխականացումն:

6) Շարժման միջազգայնություն. գաղութային չեղկերների և մինչև վերջին ժամանակներս չեղ մնացած Անգլիայի ընդգրկումը:

9. Տնտեսական պայքարի այդ նոր ձևերի թափը ամենուրեք միատեսակ չէ: Մի շարք չեղկերներում, ինչպես, որինակ, Գերմանիայում, վորտեղ շնորհիվ մի շարք պայմանների մենք ունենք ժամանակակից կապիտալիստական ստարիլիզացիայի հակասութունների կլասիքական արտահայտություն, այդ նոր ձևերը գտել են իրենց ամենավառ տիպարները: Ուրիշ չեղկերներում, ինչպես, որինակ, Անգլիայում, վորտեղ բանվոր դասակարգը դեռ նոր է կազմավորվում 1926 թ. ընդհանուր գործադուլի ջախջախումից և հանքագործների պարտությունից և վորտեղ կապիտալիստական ռացիոնալացման պրոցեսը (Գերմանիայի և ՀԱՄՆ հետ համեմատած) դանդաղ է սկզբնական ստադիայում միայն, գոյություն ունի միայն դեպի մասսայական կռիվների աճող բուռն շրջանը տանող նախերգանքը: Բանվորական կուսակցության՝ իշխանություն գլուխ տնցնելն անխուսափելիորեն առաջ կբերի այդ կռիվների աճումն և սրումն, վորչափ վոր բանվորական կուսակցության կառավարությունն ավելի ու ավելի կմերկացնի իրեն, վորպես կապիտալիստական ռացիոնալացման կիրառողի և անմիջական գործիքի՝ պրոլետարիատի կեղծման ուժեղացման գործում, հենց դրանով էլ մասսաների մեջ խորտակելով ռեֆորմիստական ցնորքները: Վերջապես մի-

ջազգային բանվորական շարժման պատմության մեջ միանգամայն նոր յերևույթ է մասսայական գործադուլային պայքարը Հնդկաստանում, վորտեղ բոլոր այդ նոր ձևերը թերևս գտել են իրենց ամենից սուր արտահայտությունը: Յուրանշական է հանդիսանում նույնպես բանաձևի պլանտացիաների բանվորների գործադուլի ժամանակ չեղևան չեղած դասակարգային խիստ շերտավորումը Կոլումբիայում, վորտեղ բանի չեղ գցված ամբողջ ռազմավարչական մեքենան, իսկ բուրժուազիան հանդես չեկավ միասնական ճակատով:

10. Կոմունիստական ու հեղափոխական արհմիութենական ավանգարդի և սոցիալ-ֆաշիստական արհմիութենական բյուրոկրատիայի միջև այժմ պայքարը մեղվում է արդեն վոչ միայն արհեստակցական միությունների ներսում, այլ ընդգրկում է բովանդակ բանվորական մասսան ամբողջությամբ: Այդ պայքարը մղվում է, ամենից առաջ բանվորական մասսաները ղեկավարելու համար՝ գործադուլային շարժման մեջ: Դրա համեմատ կոմունիստական և հեղափոխական արհմիութենական ավանգարդի համար ստեղծվեցին (հատկապես մայիսմեկյան ցույցերից հետո Գերմանիայում) նոր, ավելի բարենպաստ պայմաններ բանվոր դասակարգի մեծամասնությունը նվաճելու համար: Այստեղից է առաջ գալիս անկազմակերպվածների պրոբլեմի այնպիսի հսկայական նշանակությունը: Այստեղից է թելադրվում նոր տակտիկան Ֆաբգործարկումների վերբնօրոյան ժամանակ: Այստեղից է ծագում կոմունիստական հեղափոխական արհմիութենական ավանգարդի համար գործադուլային կռիվների ինֆուռույն ղեկավարության նշանակությունը առանց ռե-

Ֆորմիստական արհմիութենական ապարատի և ընդ-
դեմ նրա: Այստեղից է բղխում ոպորտունիստական
առհմիութենական լեգալիզմի դեմ անխնա պայքարելու
անհրաժեշտությունը մեր շարքերում և ներքևից մի-
ասնական ճակատ անցկացնելու տակտիկան:

2. Բանվոր դասակարգի ձախացումը յեվ ռեժոմիսական առհմիությունները

1. Բանվոր դասակարգի շարունակվող ձախացումը
և դասակարգային ճակատամարտերի սրումը տանում
են դեպի ռեֆորմիստական արհարժման կրիդիսի ա-
նումը: Արդեն Կոմիտեերնի VI կոնգրեսը և Պրոֆին-
տերնի IV կոնգրեսը հավաստել են ռեֆորմիստական
արհմիութենական ապարատի միաձուլումը բուրժուա-
կան պետություն և խոշոր-մենաշնորհական կապիտա-
լին: Վերջին տարվա ընթացքում դասակարգային ճա-
կատամարտերի ծավալման պատճառով այս պրոցեսն
եւ ավելի խորը գնաց:

Ինչպես վոր սոցիալ-դեմոկրատիան և զարգանում
սոցիալ-իմպերիալիզմի միջոցով դեպի սոցիալ-ֆաշիզմ,
մտնելով ժամանակակից կապիտալիստական պետու-
թյան մարտական ավանդարդի շարքերը բանվոր դա-
սակարգի հեղափոխական աճող շարժումը ճնշելու
գործում (Յերհիբելի մայիսյան կյան բռնությունները),
այնպես եւ սոցիալ-ֆաշիստական արհմիութենական
բյուրոկրատիան տնտեսական սրվող կոնֆլիկտում ամ-
բողջապես և լիովին անցնում է խոռոք բուրժուազիայի
կողմը, պաշտպանելով հարկադիր արբիտրաժը, ձգտե-
լով բանվոր դասակարգի վզին դնելու կապիտալիս-

տական ռացիոնալացման լուծը, ռեֆորմիստական
արհմիութենական ապարատը դարձնելով ռեպրեսի-
ռոքյան կազմակերպիչ: Այդ մասին բաց է բաց խո-
սում են Ֆրանսիայի ռեֆորմիստական՝ Աշխատանքի
Ընդհանուր կոնֆեդերացիայի «նոր ծրագիրը» և Գեր-
մանիայի ու Անգլիայի վերջին արհմիութենական
կոնգրեսների վորոշումները (Համբուրգ-Սվոնսի): «Տըն-
տեսական դեմոկրատիան», վորը մարմնացնում է իր
մեջ ռեֆորմիստների և կապիտալիստների միատեղ
ճնշումը բանվոր դասակարգի վերաբերմամբ, դարձել
է Ամստերդամի Ինտերնացիոնալի պաշտոնական լու-
զուհը: Շտրեյկբրեյքերություն միջազգային այդ ծրա-
գիրը հենվում է կապիտալիստների տնտեսական քա-
ղաքականությունը ակտիվորեն ցույց տրվող աջակցու-
թյան վրա, վոր տեղի է ունենում ռեֆորմիստական
արհմիութենական ապարատի ուղղակի համագործակ-
ցությամբ՝ ձեռնարկատերերի (տարիֆային «խաղաղ»
համաձայնություններ, մասնակցություն տրեստներին
հսկողական խորհուրդներին) և բուրժուական պետու-
կան ապարատի հետ («Տնտեսական խորհուրդներ»),
Ազգերի Լիգայի տնտեսական որդանները, հարկադիր
արբիտրաժի որդանները և այլն): Միջազգային ռեֆոր-
միզմը միաժամանակ ուժեղացնում է գաղութներում
պրոլետարիատի հեղափոխական դասակարգային շար-
ժումը խեղդելու իր փորձերը: Ալբերտ Թոման չեղրաչ-
բանում է գոմինդանական դահիճների դեղին արհմի-
ությունների առաջնորդների հետ. նրա ղեկավարու-
թյամբ իրականանում է յապոնական իմպերիալիզմի
գործակալ Բունզդի Սուզուկի միջոցով այսպես կոչ-
ված պանասիական բանվորական կոնգրեսի ամենա-
ռեակցիոն մտահղացումը:

Ինֆորմիստական արհմիութենական ապարատի ա-
րագ ֆաեիզացիայի և բուրժուական պետութեան միա-
ձուլվելու այդ պրոցեսում առանձնապես ֆաստակար
դեր է խաղում Ամատերդամի Ինտերնացիոնալի ալա-
պես կոչված «ձախ» թեք (Կուկը, Ֆիմմենը և ուրիշ-
ները), վորոնք պատրվակ դարձնելով ոպողիցիան
հանդեպ Ամատերդամի Ինտերնացիոնալի ռեակցիոն
առաջնորդների, փորձում են բանվորներից թագցնել
այդ պրոցեսի իսկական իմաստը և սոցիալ-ֆաշիզմի
սիստեմում կազմում են ակտիվ որգանական ողակ
(և բոլորովին ել վոչ վերջինը):

Բնական է, վոր բանվորների համար ավելի ու ա-
վելի չե անտանելի դառնում այն դրութունը, չերբ
ներանք տնտեսական պայքարում հարկադրված են
դանվելու քաղաքականապես ռեակցիոն շտրեյկերիսե-
րական առաջնորդների ղեկավարութեան տակ: Արհ-
միութենական առաջնորդների այդ դավաճանական
շտրեյկերիսերական տակտիկան այն մոմենտին, չերբ
կապիտալն ընդլայնում և ուժեղացնում է իր հարձա-
կումը բանվորների կեղեքումը խոշոր չափով ուժե-
ղացնելու նպատակով, ծառայում է ռեֆորմիստական
արհշարժման աճող կրիզիսի հիմնական աղբյուրը:

2. Այդ աճող կրիզիսը գտել է իր արտահայտութունը
մի շարք չերկրներում ռեֆորմիստական արհմիութ-
յունների անգործունեյութեան (Պանգառման) մեջ
(Անգլիա) և հեղափոխական արհմիությունների մաս-
սայական աճման մեջ (Հնդկաստան, Լատինական Ա-
մերիկա, Միացյալ Նահանգներ): Այս կրիզիսը գտել է
իր արտահայտութունը և արհմիութենական մասսա-
ների սուր անվստահութեան մեջ ռեֆորմիստական

արհմիութնորոկրատիայի նկատմամբ և սոցիալ-ֆաշիս-
տական արհմիութենական բյուրոկրատիայի հեղափո-
խական արհմիութենական ոպողիցիայի դեմ ուղղված
հարձակման մեջ, ռեֆորմիստական՝ արհմիություննե-
րից հեղափոխական ոպողիցիայի անդամներին վտա-
րելու հաճախակի դարձած պրակտիկայի մեջ և «տասն-
չակ հաղարներով» վտարելու սպառնալիքների մեջ
(մետաղագործների ռեֆորմիստական արհմիութեան
նախագահի հայտարարութունը Բերլինում): Վորքան
արհմիությունները սոցիալ-ֆաշիստական արհմիութ-
նորոկրատիայի ձեռքում ավելի չեն վերածվում կապի-
սալիսական սնեստոբյան հասարակ ոժանդակիչ գործի-
քի, այնքան ավելի ուժեղ պիտի լինի ռեֆորմիստա-
կան արհշարժման կրիզիսի աճումը, այնքան ավելի
խիստ պիտի լինեն արհմիութենական բյուրոկրատիայի
գրոհները հեղափոխական արհմիութենական ոպողիցի-
այի դեմ: Արդեն այժմ ռեֆորմիստական արհմիութ-
յունների մեջ ներքին պայքարն արտակարգ սրվել
է: Բանվորական մասսաների ճնշումն առաջնորդների
(ֆունկցիոներների) վրա այնքան ուժեղ է, վոր հազ-
վագյուտ չեն դեպքեր, չերբ ռեֆորմիստական արհմի-
ությունների ստորին ողակները հարկադրված են
դուրս գալու արհմիութենական ղեկավարների դեմ, վո-
րոնք արհմիությունները շտրեյկերիսերական կազմա-
կերպությունների և կապիտալիստական ստաբիլիզա-
ցիայի գործիքների վերածելու նպատակներով վարում
են դասակարգային պառակտողական քաղաքականու-
թյուն, դուրս շարտելով արհմիություններից լավա-
գույն հեղափոխական տարրերը, լիկվիդացիայի չեն
յենթարկում արհմիութենական դեմոկրատիայի վերջին

մնացորդները, հեղափոխական ուղղություններն ներկայացնում են վերջնագրերը («ռեվերսներ») և բռնում են արհմիությունների ֆաբրիկացիայի կուրս:

3. Ռեֆորմիստական արհմիությունների ներքին զարգացման արդի ետապը համապատասխանում է առհասարակ դասակարգային ուժերի հարաբերակցության ընդհանուր փոխանցական շրջանին: Բանվոր դասակարգն արդեն բավականաչափ ամրացած է, վորպեսզի ավելի ու ավելի հաճախ անցնի հակահաճախման: Արհմիութենական բյուրոկրատիան դեռ ունի ազդեցություն բանվորների վորոշ խավերի վրա, բայց հեղափոխական արհմիություններին և հեղափոխական արհմիութենական ուղղություններին ավելի ու ավելի չե հաջողվում ռեֆորմիստական արհմիություններում կազմակերպված բանվորների լայն մասսաներին գրավել և տանել իր չեռերից: Դրանով կանխորոշվում են կոմունիստների բոլոր խնդիրները ռեֆորմիստական արհմիություններում: Վոչ թե պետք է դուրս գալ ռեֆորմիստական արհմիություններից, այլ պրոլետարիատի դասակարգային պայքարը վճռականորեն գլխավորելու միջոցով աջակցել ռեֆորմիստական արհաշարժման պատկանող մասսայի հեղափոխականացման տեմպի արագացմանը:

3. Տնտեսական կոիվները յեվ հեղափոխական արհաշարժումը

1. ԿիԳԿ IX պլենումը և Պրոֆինտերնի IV կոնգրեսը կոմկուսակցությունների և հեղափոխական արհաշարժման առաջ գրեցին վոչ միայն գործադուլային պայ-

քարը ինքնուրույնորեն գլխավորելու, այլ և այդ պայքարի կազմակերպական ամենալավ նախապատասխան և բանվոր դասակարգի միասնականությունը ներքևից՝ ձեռնարկության մեջ՝ կենսագործելու խնդիրը: Արդեն այն ժամանակ հավաստված էր հեղափոխական արհաշարժման քաղաքական ազդեցության աճման և նրա կազմակերպական ընդգրկման միջև չեղած անհամապատասխանությունը: Այդ նպատակով առաջարկվեց անցկացնել ռեֆորմիստական արհմիություններում կոմունիստական ֆրակցիաների վերակազմություն ներքևից, ինչպես նաև հեղափոխական արհմիությունների վերակազմություն՝ արտագրությունը հիմք ընդունելով (այն չերկրներում, վորտեղ արհաշարժումը պառակտված է), դեմոկրատական ցենարալիզմ կենսագործելու նրանց մեջ և ստեղծել ֆաբրիկային կոմիտե վորպես բազա հեղափոխական արհմիությունների: Դրա հետ միասին, արդեն այն ժամանակ մատնանշված էր սոցիալ-դեմոկրատական տրադիցիաների և արհմիութենական լեգալիզմի վտանգը, վորն այն ժամանակ առանձնապես վառ կերպով արտահայտվեց այն չերկրներում, վորտեղ չկան ինքնուրույն հեղափոխական արհմիություններ (Գերմանիա), «հրեցեք արհմիութենական բյուրոկրատներին» լոգունգի մեջ, ինչպես նաև հեղափոխական արհմիությունների առաջնորդների դիվանագիտական վերնախավային կոմբինացիաներում ռեֆորմիստական արհմիությունների առաջնորդների հետ:

2. Այդ վտանգը կորոշ էր առանձնապես լրջանալ և անխուսափելիորեն պիտի լրջանար տնտեսական կոիվների աճման և արտասովոր սրման հետագա շրջ-

Չանում: Հենց այդ վերջին պրոցեսում տեղի ունեցավ (և չե՞ր ել կարող տեղի չունենալ) Կոմիտեերնի ուժերի միախուռնությունը՝ անտիլենինյան, ուպորտունիստական տարրերի վտարման հիման վրա: Նույնպիսի վերախմբավորումն անխուսափելի չե՞ր և հեղափոխական արհշարժման մեջ (Չեխո-Սլովակիայում Գալսի և Ընկ., ինչպես նմանապես Գերմանիայի ԿԿ արհշարժիկների ակտիվ աշխատավորների մի մասի հեռանալը): Կոմիտեերնի և Պրոֆինտեերնի վճիռներն ի դուր չանցան: Կոմկուսակցությունները և հեղափոխական արհշարժումը (ինչպես միասնական արհշարժում ունեցող, նույնպես պառակտված արհշարժում ունեցող չերկրներում) խոշոր նվաճումներ են արել այդ ժամանակաշրջանում: Անցյալ տարիների գործադուլների համեմատությամբ կա ավելի լավ նախապատրաստում, միասնական ճակատի ավելի լավ անցկացում, կան հաջողություններ արհմիութենական լեգալիզմի դեմ ուղղված պայքարի և կուկուսակցությունների ճնշման և քաղաքական լոգունները կյանքի մեջ անցկացնելու գործում: Փորձը ցույց տվեց, վո՞ր այդ շըրջանում հեղափոխական արհշարժման նվաճումներն ուղիղ հաճախական են յեղել այն վնասակարության, վորով այդ վճիռներն անց էին կացվում կյանքի մեջ:

3. Այն չերկրներում, վորտեղ չկան ինքնուրույն հեղափոխական արհմիություններ, մինչև այժմ հեղափոխական արհշարժման ամենամեծ թուլությունը հանդիսանում է արհմիութենական լեգալիզմը, արհմիութենական կանոնադրության շրջանակից դուրս գալով, վախ՛ը: Այստեղից և բղբում է արհմիութենական բյուրոկրատիայի հորձակման դեմ ուղղված անբավարար

հակադուլը (վտարումներին, «ռեվերսներին») և բանվորական մասսային ներքևից ընդգրկելու վո՞չ բավականաչափ ակտիվ աշխատանքը (Գերմանիայում ֆարգործարկումների վերընտրության ժամանակ նոր տակտիկա անցկացնելը, պայքարի կոմիտեներ կազմակերպելը և այլն): Որինակ, Լոճում 1928 թվի աշնան ընդհանուր գործադուլի ժամանակ հեղափոխական ուպորդիցիան հմտորեն նախապատրաստեց պայքարը, հմտորեն ոգտագործեց պայքարի մոմենտը, չեր բանվորները վրդովված էին նոր գործարանային ռեգլամենտներ և տուգանքների տախտակներ մտցնելու պատճառով, իրավացի կերպով մերժեց միջանի կոմունիստների առաջարկը գործադուլի վաղաժամ հայտարարման մասին, գործադուլի շուրջը ծավալեց լայն կամպանիա և հմտորեն շաղկապեց տնտեսական պայքարը ֆաշիստական ռեժիմի դեմ ուղղված քաղաքական պայքարի հետ: Սակայն միևնույն ժամանակ գործադուլային կոմիտեյի կարմիր ֆրակցիան դրսևորեց միասնականության մեր տակտիկայի սխալ ըմբռնում, և դրա հետևանքով ել առաջ չեկավ պարտավորական գործադուլային կոմիտե, վորը մեծ մասամբ կազմված էր Պեպեսի (լեհական սոցիալիստական կուսակցության) կողմնակիցներից:

4. Հեղափոխական արհշարժման մյուս թերությունն այդ չերկրներում հանդիսանում է հեղափոխական արհուպորդիցիայի նոր քաղաքական կիրառմամբ իրենց գիրքերը ռեժոնրմիսական արհմիությունների ներսում թուլացնելու վախ՛ը: Հենց այդ հանգամանքն են ոգտագործում այժմ աջերն ու հաշավողականները, այնպես, ինչպես առաջ նրանք (Ռուրում պայքարի կոմի-

տեններ ստեղծելու ժամանակ) սպեկուլյացիա ելին անում այն չերեակալական հանգամանքի վրա, թե իբր կուսակցությունները և հեղափոխական արհոյակալներն «ապառաժապարդայնացված լյուսպեն-պրոլետարիատի» կազմակերպությունների չեն փոխակերպվում:

5. Այստեղ դեռ ևս մեծ թերություն է հանդիսանում բուն կոմունիստական ֆրակցիաների կառուցվածքի և աշխատանքի բնույթը արհմիություններում: Ռեֆորմիստական արհմիություններում կոմկուսակցությունների հաջող աշխատանքի անհրաժեշտ նախադրյալը մասսաներին տիրելու համար հանդիսանում է ամուր արհմիութենական կոմֆրակցիաների առկայությունը, վորոնք ընդունակ են անցկացնելու կուսակցական գիծն արհմիություններում, վորոնք կապված են իրար հետ և աշխատում են համապատասխան կուսակցական կոմիտեների ղեկավարությամբ: Պլենումը նորից հավաստում է, վոր Կոմիտեներն ըստ իր վճիռները արհմիութենական կոմֆրակցիաների խնդրի մասին կատարվում են անբավարար: Արհմիութենական կոմֆրակցիաները գոյություն ունեն վոչ ամենուրեք, վորտեղ նրանք պետք է կազմակերպվեն համաձայն չերկրորդ միջադրային կազմիտրոլակցության, իսկ այնտեղ, վորտեղ նրանք կան, չերբեմն կազմակերպված են սխալ: Մի շարք տեղերում, վորտեղ կա անլիզալ կոմունիստական շարժում (Լեհաստան) կոմֆրակցիաների կողքին ստեղծված են այսպես կոչված կարմիր ֆրակցիաներ: Ընդդին վորոշակի սահման չի գծված կարմիր ֆրակցիաների և կոմֆրակցիաների աշխատանքի միջև: Կարմիր ֆրակցիաներն այնպես պետք է կառուցվեն, վոր-

պեսզի նրանք ներկայացնեն կոմֆրակցիաների շուրջը կազմակերպվող նրանց համակրող բանվորների առավելագույն միավորությունները: Սակայն կարմիր ֆրակցիաները վոչ մի դեպքում չեն փոխարինում կոմֆրակցիաներին և կոմկուսակցությունները չպիտի կառուցեն կարմիր ֆրակցիաներ, մինչև վոր չապահովեն նրանց մեջ կոմֆրակցիաների ղեկավար դերը:

6. Վերջապես, բուն կոմկուսակցություններում մինչև այժմ չկա արհմիութենական աշխատանքի բացառիկ նշանակության լիակատար գիտակցությունը դարգացման այժմյան ետապում: Արհմիությունների աշխատանքին նայում են վորպես «բաժնի» սովորական աշխատանքի: Կուսակցությունը չի համակենտրոնացնում իր ամբողջ ուշադրությունը և, մասնավորապես, գործառնային կուսքի շինքի ուշադրությունը արհմիութենական առույթա աշխատանքի վրա, առաջին հերթին տնտեսական կռիվների ղեկավարության նախապատրաստման վրա: Դա վկայում է հեղափոխական արհմիութենական աշխատանքի և արդի անտեսական կռիվների փաղափսյան նշանակության քերականահանման մասին:

7. Այն չերկրներում, վորտեղ կա ինքնուրույն-հեղափոխական արհշարժում (Ֆրանսիա, Զեխո- Սլովակիա), հիմնական թերությունը— դա մինչև այժմ հեղափոխական արհմիութենական ակտիվի վորոշ մասի կողմից մասսաների արմատականացման արհմիութենական ռեֆորմիզմի նոր բնույթի թերագնահատելն է: Ֆրանսիայում ունիտար միությունները հանկարծակի բերվեցին և մնացին ռաբժման քակ (շարժումն անցավ ՈւՆԿ-ի գլխի վրայից, մեր կազմակերպություննե-

րին պակասեց նախաձեռնութիւնը», հայտարարեց Մոնոպոսոն ՈւԸԱԿ-ի (Ունիտար Ընդհանուր Աշխատանքի Կոնֆեդերացիայի) խորհրդի հոկտեմբերյան պլենումում)։

Ձեխո-Սլովակիայում կարմիր արհմիութիւնների (ՄՕՇ) ղեկավարութեան լիկվիդատորական մասի տակտիկան բնորոշվում էր ռեֆորմիստական արհմիութեանական կազմակերպութիւնների առաջնորդների հետ ունեցած վերնախավային կոմբինացիաներով, ալլա-սերված ռեֆորմիստական գործարկումներին գործակցելով, մի բան վոր հռչակվում էր միասնական ճակատի տակտիկայի կիրառում, լեզալիստական դիրքավորումով բուրժուական պետական իշխանութիւնների նկատմամբ, գործադուլային տակտիկայի հանդէպ ունեցած ոպորտունիստական վերաբերմունքով և մասնավորապէս անկազմակերպվածների նկատմամբ։ Այդ վերջացավ նրանով, վոր առաջին խոշոր տնտեսական կոնֆլիկտի ժամանակ, յերբ կոմկուսակցութիւնը և հեղափոխական արհմիութիւններն անցնում էին գործադուլական արհմիութիւնային, լիկվիդատորական տարրերը բաժանվեցին հեղափոխական արհշարժումից։

Այդ յերկրներում մեծ վտանգ է հանդիսանում ունենալ լեզալիզմը, հարգանքը դեպի կապիտալիստական որենքները։ Պայքարելով մինչև վերջին տատիճան ամեն մի լեզալ հնարավորութեան համար, հեղափոխական արհմիութիւնները միևնույն ժամանակ բուրժուական պետութեան և կապիտալիստական լեզալութեան նկատմամբ չպետք է տածեն վորեւէ ոպորտունիստական ցնորք։ Կարմիր արհմիութիւնների ուժն ու ազդեցութիւնը կախված են բացառապէս պրոլետարիա-

տի տնտեսական կռիւների ակտիվ կազմակերպումից և այդ կռիւների ինքնուրույն ղեկավարումից։ Հեղափոխական արհմիութիւնների գլխավոր թույլ կողմերից մեկն այն է, վոր նրանք բավարար չափով արմատ չեն ձգել ձեռնարկութիւններում, վոր գործարանում բացակայում է (կամ թե ծայրահեղորեն վատ է գործում) արհմիութեանական լիազորների սիստեմը։

8. Այդ սխալ դիրքավորման և նախաձեռնութեան բացակայութեան անմիջական հետեանքը հանդիսանում էր հեղափոխական արհմիութիւնների թույլ կապը մասսաների հետ։ Դա հավաստում է և Ֆիկ կենտրոնական կոմիտեի բանաձեւը կոմունիստների գործադուլային տակտիկայի մասին Ֆրանսիայում (որինակ, Լուարայի հանքագործների գործադուլի ընթացքում համարյա թե գոյութիւն չունեի վոչ մի կապ գործադուլ անողների և ղեկավարութեան միջև)։ Այստեղից և բղխում են ոպորտունիստական սխալները միասնականութեան տակտիկայի մեջ (Բորդո)։ Այստեղից և բղխում է անկազմակերպների պրոբլեմի փառապանքը նշանակութեան չըմբռնելը։ Այդպիսին էր հանդիսանում հեղափոխական արհմիութիւնների ղեկավարների մի մասի բացասական վերաբերմունքը դեպի գործադուլային ընտրովի լայն կոմիտեները—այն հիման վրա, վոր իբր թե այնտեղ, վորտեղ գոյութիւն ունեն հեղափոխական արհմիութիւններ, վորոնք ակտիվ կերպով ղեկավարում են գործադուլային սլաքաբերը, այդպիսի գործադուլային կոմիտեներն ավելորդ են։ Այսպիսի տեսակետը տրեղուն խոնիստական շուռ սված սահմանափակութիւն է (հեղափոխական արհմիութիւնների նկատմամբ) արդի դարաշրջանի հիսնական

խնդրի և բանվոր դասակարգի մեջ մեծամասնութիւնն նվաճելու ուղիները չըմբռնողութիւնն: Պառակտված արհաւիրքում ունեցող յերկրներում մինչև այժմ մեծ թերութիւնն է հանդիսանում կոմունիստական կուսակցութիւնների և հեղափոխական արհմիութիւնների սխալ փոխարարեցութիւնները: Արդի հտապի համար առանձնապէս ֆրասակար է հանդիսանում այն տեսակետը, թե իբր տնտեսական կռիւները—դա միայն հեղափոխական արհմիութիւնների բնագավառն է, իսկ քաղաքական կռիւները—կոմկուսակցութիւնն: Այդպիսի աշխատանքի «բաժանումը» տվեց այն արդշունքը, վոր մի կողմից հեղափոխական արհմիութիւնների կոմունիստական ակտիվը կտրվեց հեղափոխական քաղաքական պայքարի մեծ պրոբլեմներից (զրա վառ որինակը ծառայում են դավաճան Գայսի տիպի արհրշոբոկրատները), մյուս կողմից՝ կուսակցական ֆրակցիոներների լայն կադրերը կտրվեցին բանվոր դասակարգի առորչա պայքարից, իսկ հենց դրանով էլ առհասարակ՝ մասսաներից:

9. Վերջապես գործադուլը նախապատրաստելու ժամանակաշրջանում ամբողջ աշխատանքի հիմնական թերութիւնը այստեղ ևս, ինչպես միասնական արհաւիրքում ունեցող յերկրներում, դա ագիտացիոն-պրոպագանդիստական մոմենտի գերակշռութիւնն էր, կազմակերպչական աշխատանքի համեմատութիւնը: Այնինչ գործադուլը լուրջ միայն այն դեպքում կարելի չէ նախապատրաստել, չեթե արվի նախնական կազմակերպչական մեծ աշխատանք:

4. Արհմիութիւններն ու պայքարի կոմիտեները

1. Կոմիտեների VI կոնգրեսի ժամանակից սկսած գործադուլային պայքարի փորձը ամբողջովին և լրիվ կերպով արդարացրել է տնտեսական պայքարները կոմունիստների կողմից ինքնուրույն ղեկավարելը: Գործադուլային պայքարը ինքնուրույն կերպով ղեկավարելը և անկազմակերպներին ներգրավելն հնարավոր են, առաջին հերթին, պայքարի լայն կոմիտեներ ստեղծելու միջոցով (գործադուլային, հակալուկառուային կոմիտեներ և ուրիշ.), վորոնք ընտրվում են ամբողջ գործարանի կողմից՝ ինչպես կազմակերպված, նույնպես և չկազմակերպված բանվորներից և բանվորուհիներից: Տնտեսական կոնֆլիկտների մոմենտներում պայքարի կոմիտեները հանդիսանում են ղեկավարութիւն հիմնական որգանները, վորոնք իրենց շուրջն են համախմբում բանվորական լայն մասսաները քաղաքական և տնտեսական պլատֆորմի հիման վրա: Առանց բացառութիւն, բոլոր դեպքերում, չիր գործադուլների կամ լուկառուների ժամանակ զրվում էր պայքարի հատուկ կոմիտեներ ստեղծելու հարցը՝ գործադուլները ղեկավարելու և լուկառուների դեմ պայքարելու համար, այդ լուրուները տաք արձագանք եր գտնում ամենալայն մասսաներում և թույլ եր տալիս կոմկուսակցութիւնն հեղափոխական արհաւիրքման կողմնակիցներին կազմակերպել նրա շուրջը և հեղափոխական պայքարի պլատֆորմի հիման վրա գործադուլ անողների նշանավոր, իսկ մի շարք դեպքերում վնողական մասը: Հենց ինքնուրույն, ռեֆորմիստական արհմիութեանական ապարատին չեն.

թարկվող կոմիտեներ ստեղծելու լոզունգը թույլ եր տալիս կոմունիստական կուսակցության և հեղափոխական արհաճարժման կողմնակիցներին կազմակերպչորեն միախոսել ս.-դ. և ռեֆորմիստական արհմիութենական ապարատի դեմ պրոլետարների մեծ մասաներ, ինչպես այդ տեղի ունեցավ Ռուսում:

2. Ղեկավարելով մասսաներին նրանց տնտեսական և քաղաքական չեղելթնեղում, պայքարի կոմիտեները պետք է լինեն լայն անկուսակցական մասսայական կազմակերպություններ, վորովհետև նրանք կոչված են միավորելու այն բանվորներին և բանվորուհիներին, վորոնք պատկանում են դանազան կազմակերպությունների և դանազան արհմիությունների, ինչպես նաև չկազմակերպվածներին:

Սակայն լինելով անկուսակցական, նրանք չեն կարող լինել քաղաքականապես չեղող, անտարբեր կամ թե ապաքաղաքական: Լոճի վորձը ցույց է տալիս, թե վորքան վտանգավոր է պայքարի կոմիտեներում ունենալ կապիտալիստների ռեֆորմիստական ագենտներ (ՊՊՍ):

Պայքարի կոմիտեների քաղաքական պլատֆորմը կազմվում է այն քաղաքական լոզունգներից, վորոնք առաջադրվում են բանվորական մասսաների կողմից իրենց չեղելթների ժամանակ (ինչպես, որինակ, պայքար կապիտալիստական ռացիոնալացման դեմ, պայքար պարտադիր արբիտրաժի դեմ, պայքար ֆաշիզմի դեմ, պայքար բուրժուական և բուրժուական-դեմոկրատական բլոկների դեմ և այլն): Դրա հետ միաժամանակ պայքարի կոմիտեները պետք է այդ քաղաքական լոզունգները սերտ կերպով շաղ-

կապեն բանվոր դասակարգի անմիջական տնտեսական կարիքների համար մղվող պայքարի հետ: Պայքարի կոմիտեների համար առաջ են քաշվում այն բանվորներն ու բանվորուհիները, վորոնք կանգնած են այդ քաղաքական պլատֆորմի վրա:

3. Պայքարի կոմիտեները համախմբում են իրենց շուրջը բանվորական լայն մասսաներին, առանց արհեստի խտրություն, վորպես կիսաձեավորված ժամանակավոր միավորություններ: Նրանք չեն կարող նշանակվել վերևից, ինչպես այդ անում են ռեֆորմիստները (արհմիությունների կողմից գործադուլային կոմիտեների նշանակումը): Նրանք պետք է ընտրվեն բանվորների և բանվորուհիների համագործարանային պատվիրակային ժողովներում:

4. Պայքարի կոմիտեները հանդիսանում են ժամանակավոր կազմակերպություններ, և կոմունիստները պետք է իրենց վրա վերցնեն նրանց կազմակերպելու նախաձեռնությունը պրոլետարիատի մասսայական չեղելթների ժամանակ—պրոլետարական դեմոկրատիայի հիման վրա: Պայքարի կոմիտեները չպետք է սահմանափակեն պայքարի տերիտորիան, այլ պետք է ձգտեն ընդլայնելու այն և տնտեսական պայքարը քաղաքականի վերածելու: Պայքարը վերջացնելուց և հաշվետու կամպանիան անցկացնելուց հետո նրանք արձակվում են:

5. Վորովհետև ռեֆորմիստական արհմիութենական ապարատն ավելի ու ավելի է ֆաշիզացիայի լենթարկվում, մասսաների ամեն մի տնտեսական, թե քաղաքական շարժում, ռեֆորմիստական արհմիութենական ապարատի կողմից հանդիպում է նույնպիսի դիմա-

դրութիւն, ինչպէս և՛ ձեռնարկատերերի և բուրժուական պիտութիւն կողմից:

Այստեղից բխում է անհրաժեշտութիւնն ու հնարավորութիւնը պաշտարի կոմիտեաների կողմից ղեկավարվող պրոլետարական մասսայական յերուցթիւնների ժամանակ հակադերևու ալք կոմիտեաները ռեֆորմիստական արհմիութենական ղեկավարութիւն վող միայն պաշտարը մինչև վերջը տանելու իմաստով, այլ նաև տարիֆային համաձայնութիւններ կնքելու, պաշտարի արդշունքներն ամրապնդելու և ձեռնարկութիւններում տարիֆային հանձնաժողովների ու վերահսկողութիւնն որդանների ստեղծման նախաձեռնութիւնը վերցնելու միջոցով, վորպիսի մարմինները պետք է հետևեն կնքած համաձայնութիւն կենսագործմանը: Վերջին շրջանի գործադուլային կռիւների ժամանակ պաշտարի կոմիտեաների և ռեֆորմիստական արհմիութեան ղեկավարութիւնն մեջ պաշտար տեղի ունեւ բանվորական մասսաները ղեկավարելու համար (Գերմանիա):

Պաշտարի կոմիտեաները մի քանի դեպքերում նույնիսկ պայմանագրեր ելին կնքում կապիտալիստների հետ բանվորների անուսից: Վորպես դեմոկրատական մասսայական որդաններ, վորոնք իրոք պաշտարում են բանվորական շահերի համար, պաշտարի կոմիտեաները դառնում ելին արհմիութենական բշուրկրատիան, սրա դավաճանութիւնը և կապիտալիստներին գործակից լինելը մերկացնող որդաններ:

6. Ռեֆորմիստական արհմիութիւնների անդամների մասսային նվաճելու պաշտարի կարևոր միջոցը (այն յերկրներում, վորտեղ բացակայում է ինքնուրույն հեղափոխական արհմիութեանը) հանդիսանում է հեղա-

փոխական ոպոգիցիայի պլասմորմի բազայի վրա առհմիութեան մեջ նոր բանվորներ և բանվորուհիներ ներգրավելը անկազմակերպների թվից, վորոնք համախմբվում են պաշտարի կոմիտեաների շուրջը մասսայական յերուցթիւնների ժամանակ: Կոմկուսակցութիւնների կողմից անկազմակերպների ընդգրկումը, վոր կազմում է մոտակա ժամանակի կարևորագույն մարտական խնդիրը, պետք է ընթանա, մի կողմից, ֆարգործարկումների կազմակերպման և նվաճման ուղիով և նրանց պաշտարի կոմիտեաների շուրջը համախմբելու միջոցով, նմանապես և ամեն տեսակ մասսայական հեղափոխական կազմակերպութիւնների շուրջը, ինչպես, որինակ, Մեծբարպոմ, Մոպր, Կարմիր ճակատայինների միութիւն և ուրիշները, մյուս կողմից հեղափոխական արհմիութիւնների ոգնութիւնը նրանց կազմակերպելու միջոցով այն յերկրներում, վորտեղ արհմիութեանը պառակտված է: Սակայն կոմկուսակցութիւնները հատուկ ուշադրութիւն պետք է դարձնեն այն հանգամանքի վրա, վոր տնտեսական կռիւների ժամանակ կոմկուսակցութիւն և հեղափոխական մասսայական կազմակերպութիւնների մեջ ներգրավվեն լավագույն տարրերը: Անկազմակերպներին ընդգրկելու միջնակտն ձևերի ստեղծումը (այն յերկրներում, վորտեղ չկան հեղափոխական ինքնուրույն արհմիութիւններ, ինչպես, որինակ, Գերմանիայում և Անգլիայում), վորոնք կրում են կիսարհմիութենական բնույթ («փոխոգնութիւն ընկերութիւնները» կամ թե «պաշտարի ընկերութիւնները լոկաուտների դեմ»), կարող է միայն կասեցնել հեղափոխական արհմիութեան կողմից անկազմակերպներին իրական ընդգրկումը:

7. Պալատների կոմիտեները—դա պրոլետարական մասսայական գործողութեան որդաններն են: Դրանումն է պալատների կոմիտեների դասակարգային հիմնական արժեքը: Պալատների կոմիտեների մեջ պետք է ներկայացվեն այն բանվորական մասնաները, վորոնց վերաբերում է տվյալ կոնֆլիկտը, առանց կուսակցական և արհմիութենական պատկանելիութեան խտրութեան, ինչպես կազմակերպված, նույնպես և անկազմակերպ բանվորներն ու բանվորահիները: Ուստի և բանվորական մասսաների ղեկավարութունը պալատների կոմիտեները կնվաճեն միայն այն ժամանակ, յերբ հենց իրենք մասսաները, իրենց պալատների փորձով կհամոզվեն, վոր ղեկավարութեան այդ ձևը ապահովում է նրանց համար դասակարգային ճակատի միասնականությունը և կայուն դասակարգային գիծը:

8. Պալատների կոմիտեների զարգացումը, վորպես պրոլետարիատի մասսայական լեյուլթներ ձևանալու ղեկավարութեան որդաններ, նշանավոր չափով արգելակվում է Կոմիտեների սեկցիաների և հեղափոխական արհշարժման մասսաների ակտիվությունից յետ մնալու պատճառով: Այդ յետ մնալու պատճառներն արմատացած են արհմիութենական լեգալիզմի մնացորդների մեջ, կոմկուսակցութունների կազմակերպչական աշխատանքի թուլութեան մեջ, մասնավորապես գործադուլային կոնֆլիկտները նախապատրաստելու ժամանակ, վերջապես տնտեսական կոնֆլիկտի իսկական բնույթը և չկազմակերպվածների պրոլետի նշանակութունն արդի հոտապում տնրավարար գիտակցելու մեջ: Այդ խոշորագույն թերութունը հաղթանարել և վերացնել հնարավոր է միայն ներկայի այդ կարևորագույն

հարցում աջերի ու հաշտվողականների դեմ պայքարը կենտրոնացնելու և ուժեղացնելու միջոցով:

5. Արհմիությունները յեվ Փաբգործարկումները

1. Բանվորական մասսաների ձախացումը և նրանց ակտիվութեան բարձրացումը, դասակարգային կոնֆլիկտների աճումն ու սրումը և կոմկուսակցութունների ազդեցութեան ուժեղացումը բանվորական մասսաներում նախադրյալ ստեղծեցին ռեֆորմիստների ձեռքից Փաբգործարկումները գրավելու մասին Կոմիտեների հիմնական վճիռները հաջող կենսագործելու համար (և Փաբգործարկումներ ստեղծելու այնտեղ, վորտեղ նրանք չկան) և այդ Փաբգործարկումները դասակարգային գործակցութեան որդաններից, ինչպես նրանց դարձնում էին ձեռնարկատերերն ու սոց. խմբերի աշխատական արհմիություններ, վերածելու դասակարգային պալատների որդանների:

2. Փաբգործարկումները կարող են և պետք է լինեն դասակարգային միասնականության բնական բազաներից—ձեռնարկութեան մեջ:

Պալատների կոմիտեներից Փաբգործարկումները տարբերվում են նրանով, վոր նրանք հանդիսանում են են վաղ թե ժամանակավոր, այլ մշտապես գործող որդաններ: Նրանք չեն փոխարինում արհմիութուններին և չեն կարող փոխարինվել նրանցով (քանի դեռ բացակայում է արհմիութունների կազմակերպութունն արտադրական սեկթորում): Փաբգործարկումների (կամ Փաբրիկա-գործարանային պատվիրակութունների) նվաճումը կոմկուսակցութունների և հեղա-

փոխական արհշարժման համար կարևորագույն ուղի-
ներից մեկն է դեպի գլխավորագույն արգյունաբերա-
կան ռայոնները և արտագրության ճյուղերը: Դասա-
կարգային պայքարի արտակարգ սրման արդի ետա-
պում գործարկողների նվաճման հարցը— դա «դասա-
կարգը դասակարգի դեմ» տակտիկան անցկացնելու
հարցն է տնտիշականորեն ձեռնարկության մեջ, մաս-
սաների ռազմավարման հարցը՝ տնտեսական կոնիւնքի
հետագա ծավալման համար: Փարզործարկողները պիտի
դառնան մասսաների ռազմավորման և արհմիութե-
նական բյուրոկրատիայի դեմ մղվող պայքարի լծակը
ձեռնարկություններում: Մեր տակտիկայի կարևորա-
գույն գիծը մասսաների ամենալայն ռազմավորումն է
Փարզործարկողների վերընտրությունն անցկացնելիս:
Այդ վերընտրությունների մեջ (վորոնք վերջին տա-
րին տեղի էջին ունենում հսկողության տակ և կազ-
մակերպվում էջին ռեֆորմիստական արհմիություննե-
րի կողմից) պիտի ներգրավվեն, ինչպես և պայքարի
կոմիտեների ընտրությունների ժամանակ, ամբողջ
գործարանային մասսան— ինչպես կազմակերպված,
նույնպես և չկազմակերպված բանվորները և բանվո-
րուհիները: Այստեղից տակտիկական չեզրակացու-
թյունն է— վճռական հրաժարումն ռեֆորմիստների
հետ ընտրական վոր և ե կոմիտեների կատարելուց և
առաջագրումն ինֆլուենցիայի ցուցակներ հակառակ ռեֆոր-
միստական արմիությունների կողմից սահմանված
բոլոր կանոնների: Ընտրական պայքարի ընթացքում
պետք է ստեղծվեն ժամանակավոր մասսայական կազ-
մակերպություններ, վորոնք առաջ են քաշվում ընդհա-
նուր գործարանային ժողովների կողմից (ընտրական
հանձնաժողովներ):

3. Կոմունիստների հաջողությունները գերմանական
Փարզործարկողների վերընտրությունների ժամանակ
չերևան են հանում բանվորների ահագին դժգոհու-
թյունն այն քաղաքականության դեմ, վոր անց է կաց-
վում Փարզործարկողների կողմից, վորոնք ռեֆորմիս-
տական արհմիութենական ապարատի ձեռքում վերած-
վել են դասակարգային գործակցության որդանների,
այնպիսի որդանների, վորոնք կենսագործում են «խա-
ղաղություն արգյունաբերության մեջ» և «տնտեսա-
կան դեմոկրատիա»: Նվաճելով Փարզործարկողները,
հեղափոխական ոպողիցիան ստեղծում է հնարավո-
րություն՝ լեգալ շրջանակները կոտրելով՝ Փարզործար-
կողները վերածելու այնպիսի որդանների, վորոնք
վերցնում են իրենց վրա պրոլետարիատի առույտ
տնտեսական շահերի համար մղվող պայքարի խնդիրը,
և ձեռնարկություններում մղում քաղաքական պայքար
(պայքար պատերազմի դեմ, պայքար Փաշիզմի դեմ
ձեռնարկության մեջ, կազմակերպումն պրոլետարական
ինքնապաշտպանության շոկատների և այլն): Հեղա-
փոխական Փարզործարկողները, լերկու ձևի պայքարի
անշեղ զուգակցության դեպքում— քաղաքական և տըն-
տեսական— որինակ են դառնում միացած Փարզործար-
կողների համար, վորտեղ կա կոմունիստների ազդե-
ցություն, և Փարզործարկողների համախմբման կենսա-
րոն ազդային մասշտաբով: Այդ նպատակներով հեղա-
փոխական Փարզործարկողներն իրար հետ կապվում են
խորհրդակցությունների և կոնֆերենցիաների միջոցով
ըստ ռայոնների և արտագրությունների:

4. Գերմանական Փարզործարկողների վերընտրու-
թյունների դասերը խոսում են այն մասին, վոր հե-

դափոխական ուղղիցիան ունեցել է ամենամեծ հաջողութիւնները, ինչպէս և գործադուլային պայքարում, այնտեղ, վորտեղ վնասական կերպով անց եր կացվում նոր տակսիկա: Իսկ այնտեղ, վորտեղ կոմունիստներն ու հեղափոխական ուղղիցիան հանդես ելին գալիս ռեֆորմիստների հետ կռաւիցիոն ցուցակներով, մասնաւորապէս անտարբերութիւնն առաւելագոյնն եր, և նշանակալից կերպով քրիստոնեական և հիւրընդունկերական արհմիութիւններն ստանում ելին ձայների համեմատաբար ավելի մեծ քանակ: Դա վկայում է այդպիսի դեպքերում կոմունիստների և հեղափոխական ուղղիցիայի տակտիկայի հանդեպ մասսաների ունեցած անվստահութիւն մասին: Այստեղ նույնպէս, ինչպէս և պայքարի կոմիտեների զարգացման մեջ, ֆարգործարկոմների հեղափոխականացումն արգելակվում է կոմիտեներն սեկցիաների և հեղափոխական արհմիութիւնայի՝ մասսաների ակտիւութիւնն աճումից հետմնալու հանգամանքով: Այստեղ նորից արտահայտվեցին լեզալիստական դիրքաւորումը և ուղղորտունիստական վախը վտարումներից: Յերբ տեւական նախապատրաստումից հետո հարկավոր եր սկզբունքային դրութիւններից հանել գործնական լեզրակացութիւններ, կոմունիստական արհմիութեանական ակտիւի մի մասի մեջ սկսվեցին տարակուսանքներ և տատանումներ: Այստեղ զբաւորվում եր նույնպէս այն հանգամանքը, վոր արհմիութեանական վերնաշերտի մետ մի շարք տարիների ընթացքում վարած բանակցութիւնների և դիվանագիտութիւնն սահմանված տրադիցիայի պատճառով, բացակայում է իսկական մասնաշաղկան աշխատանքի սովորքը: Դա կապված է և հեղափոխական ու

ղղիցիայի մասսաներում ունեցած ազդեցութիւնն թերագնահատման հետ: Հաճախ վարում ելին նախնական առևտուր, և հետո միայն առաջադրում ինքնութիւնն ցուցակ, փոխանակ թեկնածուական ցուցակները կազմելու ամբողջ գործարանական մասնաշաղկան դեմոկրատական քվեարկութիւնն հիման վրա:

5. Սակայն մասսաների ռադիկալութիւնը վերընտրութիւնների ժամանակ—միայն աշխատանքի կեսն է: Մոտակա հոտալում Գերմանիայում կարևորագոյն խնդիրը—դա ֆարգործարկոմների հեղափոխական անդամների դաստիարակութիւնն է և ֆարգործարկոմները իսկական դասակարգային պայքարի որդանների վերածելու աշխատանքը: Կոմունիստների հաջողութիւնները ֆարգործարկոմների վերընտրութիւններին նշանակում են մասսաների ինքնագիտակցութիւնն աճումն և ըմբռնումն այն անհրաժեշտութիւն, վոր պետք է կռուցել հենց իրենց բանվորների կողմից մարտական ղեկավարութիւնն որդաններ ներքեից: Հեղափոխական արհմիութիւնների (Ֆրանսիա, Չեխո-Սլովակիա և այլն) անդամների մասնաշաղկան հետ սերտ կապ պահպանելու համար, ինչպէս և հեղափոխական ուղղիցիայի (Գերմանիա և ուրիշները) շարկապը ձեռնարկութիւնն բոլոր բանվորների հետ հաստատ պահելու համար անհրաժեշտ է վերցնել նախաձեռնութիւնն՝ ստեղծելու լուրաքանչյուր ձեռնարկութիւնն մեջ լիազորներին ինստիտուտ, վորոնք ընտրվում են բոլոր ցեղերի բանվորների կողմից: Այդ հեղափոխական լիազորները պետք է աշակցեն ֆարգործարկոմների աշխուժացման և քաղաքականացման, ինչպէս նաև ֆարգործարկոմներ ստեղծեն այնտեղ, վորտեղ նրանք չկան

տակալին: Հեղափոխական ոպոզիցիայի և հեղափոխական ֆարգործարկոմների ծրագրերը պետք է հիմնվի դասակարգային պայքարի կոնկրետ լոզունգների վրա՝ պրոլետարիատի կենսական պայմանները բարելավելու նպատակով վճռական պայքար կաղմակերպելու համար, պայքար կապիտալիստական ռացիոնալացման դեմ, հարկադիր արբիտրաժի և ձեռնարկատիրական սերտորի դեմ. պայքար գործադուլների և կոալիցիաների ազատություն համար. պայքար միասնական արհմիությունների համար, վորոնք վարում են հեղափոխական-դասակարգային պայքարը և կռուցված են արտադրական բազայի վրա. պայքար ապահովելու համար բանվորական դեմոկրատիան արհմիություններում և ձեռնարկություն մյուս կաղմակերպությունների մեջ. պայքար հեղափոխականներին արհմիություններից վտարելու դեմ: Հեղափոխական ոպոզիցիայի կողմից նվաճված ֆարգործարկոմների քաղաքականությունը, վորպես պրոլետարիատի մարտական ուժերը հավաքող որգաններ, վորոնք իրոք պաշտպանում են բանվոր դասակարգի շահերը, պետք է հարկադրվի ռեֆորմիստական արհմիությունների քաղաքականություն: Հեղափոխական ոպոզիցիան պետք է վճռականապես արմատախիլ անի ֆարգործարկոմների մեջ սոցիալ-դեմոկրատական ավանդությունները և պայքարի ֆարգործարկոմները ռեֆորմիստական արհմիություններին լենթարկելու տմեն մի փորձի դեմ:

6. Կերմանական ֆարգործարկոմների այդ փորձը պետք է ըստ հնարավորություն ավելի շուտ փոխադրվի այն լերկրները, վորտեղ գոյություն ունեն գերմանական կոմիտեներին համանման ֆարբրիկա-գործարտ-

նային կոմիտեներ (Ավստրիա, Չեխո-Սլովակիա): Իսկ այնտեղ, վորտեղ չկան նման ֆարգործարկոմներ, անհրաժեշտ է ուժեղացնել հայտարարական կարգով գործարանային ներկայացուցչություն ստեղծելու աշխատանքը: Տնտեսական կոնֆլիկտները, բանվորների շահագործման խոշոր լերևույթները, վորոնք առաջ են բերում մասսայական հուզմունք (մասսայական դժբախտ դեպքեր և այլն), ստեղծում են բարենպաստ նախադրյալներ ֆարգործարկոմների կաղմակերպման համար: Մանավանդ տնտեսական կոնֆլիկտների ժամանակ կաղմակերպվող շարժման դեկավարություն որգանները (գործադուլային կոմիտեներ, հակալուրուտային կոմիտեներ և ուրիշ) կարելի լի վերածել և ծավալել հեղափոխական գործարանային ներկայացուցչությունների (գործարանային կոմիտեներ, լիազորներ և այլն) իրենց հատուկ ֆունկցիաներով: Հեղափոխական արհմիությունների նախաձեռնությամբ ֆարգործարկոմներ ստեղծելու ժամանակ (Ֆրանսիա) հարկավոր է ամենավճռական հակահարված տալ այն ոպորյտունիստական տենդենցներին, վորոնց համաձայն ֆարգործարկոմները դիտվում են, վորպես ինչ վոր պարլամենտական ներկայացուցչություն, վորը, իբր թե, պետք է «ձեռնարկատերերի առաջ պաշտպանե բանվորների շահերը» (կրոզելի թեորիան ֆրանսիական կոմկուսակցության համագումարում): Հարկավոր է ամենավճռական հակահարված տալ մեր շարքերում գտնվող այն ոպորյտունիստներին, վորոնք կարծում են, թե «ֆարգործարկոմները չունեն քաղաքական խնդիրներ, այլ միայն այն, ինչ վոր կարգավորված է պետություն կողմից»: Դա «տնտեսական դեմոկրատի-

ան» պատվաստելու ուղղակի մի փորձ է: Միևնույն ժամանակ ֆաբզործարկոմների անմիջական կազմակերպումից ծանրության կենտրոնը անմիջականորեն հեղափոխական դարաշրջանում (Տոմազի) ֆաբզործարկոմների դերին նվիրված խոսակցություն վրա փոխադրելը հանդիսանում է արատալիտ-սինդիկալիստական մտածողության մնացորդ: Այնպիսի չեղելի համար, ինչպես Փրանսիան է, հարցն այժմ այն է, թե ինչպիսի կերպ պետք է ունենան ֆաբզործարկոմները հեղափոխական կոիմների ժամանակ, այլ աչն, թե ինչպես կարելի է նրանց ավելի արագ յեվ լավ կազմակերպել պայքարի պրոցեսում: Դրա համար չպիտի սպասել վոչ հատուկ թուլությունների, վոչ էլ ձեռնարկատերերի և բուրժուական պետություն կողմից ֆաբզործարկոմների «ճանաչման»: Տնտեսական կոիմների աճող ալիքը ֆաբզործարկոմների կազմակերպման համար ստեղծում է առանձնապես բարենաջող պայմաններ:

6. Ի՞նչ պայմաններում է անհրաժեշտ նոր արհմիությունների ստեղծումը

1. Արհմիութենական ռեֆորմիզմի նոր բնույթը, արհմիութենական ռեֆորմիստական ապարատի բացահայտ միաձուլումը բուրժուական պետության՝ նորից սուր ակտուալ դարձրին ռեֆորմիստական արհմիությունների ներսում մեր կիրառելիք տակտիկայի հարցը: ԿիԳԿ-ի X պլենումը մի անգամ ևս հաստատում է, վոր սոցիալ-ֆաշիստական արհմիութենական բյուրոկրատիայի կողմից անցկացվող արհշարժման

պառակտողական քաղաքականությունը (ռեֆորմիստական արհմիություններից կոմունիստներին և հեղափոխական ուղղիցիայի անդամներին վստելը, ռեվերսներ և այլն) վոչ մի դեպքում չպիտի տանի դեպի արհմիութենական մասսաները նվաճելու աշխատանքի թուլացումը, տուվել ևս չպետք է մեղ ներշնչի այն դադափարը, թե հարկավոր է կոչ անել բանվորներին դուրս գալու ռեֆորմիստական արհմիություններից. այդ աշխատանքը պետք է ել ավելի ուժեղացվի: «Վորպեսզի կարողանանք մասսային ոգնել և նվաճել նրա համակրանքը, նվիրվածությունը, սատարությունը, չպետք է վախենանք դժվարություններից, «առաջնորդների» բախնդրությունից, «վտներ տալուց» (ПОДНОЖКИ), վիրավորանքներից, հալածանքներից (այն առաջնորդների, վորոնք ուղորտյուններ և սոցիալ-շովինիստներ լինելով, մեծ մասամբ ուղղակի կամ անուղղակի կապված են բուրժուազիայի և վոստիկանության հետ) և անպատճառ աշխատանք տանել այնտեղ, վորտեղ կան մասսաներ»: (Լեներին, «Ձախություն» մանկական հիվանդությունը կոմունիզմի մեջ», «Հարկավոր է արդյոք հեղափոխականներին աշխատել ռեակցիոն արհմիություններում» դրուխը):

2. Բանվորական շարժման աճող վերելքը և ռեֆորմիստական արհմիություններում աճող կրիզիսը առաջացրել են ռեֆորմիստական արհմիությունների մեջ աշխատելուց հրաժարվելու վտանգավոր տենդենցներ: Միևնույն ժամանակ բանվորական շարժման այդ աճումն առաջացրել է հայտնի ետապներում վորոշ պայմանների առկայության դեպքում հեղափոխական նոր արհմիությունների ստեղծման պրոբլեմը:

3. Առաջին տենդենցների հիմքն է չկազմակերպվածների պրոբլեմի սխալ ըմբռնումը, արհմիությունները պայքարի կոմիտեների հետ շփոթելը, արհմիութենական մասնային ժողովուրդ (նոր արհմիություններին անցնելու համար կազմակերպության «անցնողական» ձևերի արհեստական ստեղծումը) միջոցով արհմիությունները նվաճելու հնարավորության թերադատահատությունը: Այդ տենդենցներն ուղղակի հակասում են կոմիտեներն կողմից բազմիցս ընդունված՝ արհմիությունների բանվորական մասսաներին նվաճելու վճիռներին: Ռեֆորմիստների կողմից ուժեղացված պրոպոկանդիան, վոր նպատակ ունի արհշարժման պառակտումը, արտահայտվում է կոմունիստներին ու հեղափոխական ոպոզիցիայի անդամներին վտարելում, չի կարող առիթ ծառայել վերանայելու ռեֆորմիստական արհմիությունների ներսում կատարելիք աշխատանքներին վերաբերող վճիռներն այն չերկրների նկատմամբ, վերտեղ չկան ինքնուրույն հեղափոխական արհմիություններ և չի կարող արդարացնել արհմիութենական մասսաներին նվաճելու աշխատանքի թուլացման կուրսը և նոր արհմիությունների արհեստական կազմակերպումը: Արդի ժամանակաշրջանը կոմիտեներն առաջ դնում է վոչ թե ռեֆորմիստական արհմիություններից դուրս գալու քաղաքականություն կամ նոր հեղափոխական արհմիությունների արհեստական ստեղծում, այլ պայքար բանվոր դասակարգի մեջ մեծամասնություն նվաճելու համար, ինչպես ռեֆորմիստական արհմիություններում, նույնպես և այն կազմակերպությունների մեջ, վորոնք հենվում են ավելի լայն մասսաների վրա (պայքարի կոմիտեներ,

ֆաբրիկարկոմիտեներ), վորոնք հեղափոխական արհշարժման հետ միասին հետապնդում են նույնատեսակ նպատակներ, բաց զեպի այդ խնդրի կենսագործում գնում են իրենց առանձնահատուկ ուղիներով:

4. Միևնույն ժամանակ զնապակար և ոպորտունիստական ցնորք կլինեք կարծել, վոր մենք կարող ենք ներկա պայմաններում տիրանալ ռեֆորմիստական արհմիութենական ապարատին—նույնիսկ չեթե մեր կողմը լինի արհմիութենական մասսան: Սակայն այդ կողմը լինի արհմիութենական մասսան, թե կոմունիստները և հեղափոխական ոպոզիցիան պատիվ են արհմիութենական ղեկավարության ընտրություններին: Ընդհանրապես, արհմիություններից բոլոր բյուրոկրատներին ու կատալիստներին գործակալներին վտարելու համար պայքարը, արհմիության չուրաքանչյուր ընտրող պայքարը, արհմիության մղվող պայքարը, մասնավոր վի պաշտոնի համար մղվող պայքարը, ստորին արհմիությունների համար մղվող պայքարը պետք է ծառայեմեր ձեռքին սոց.ֆաշիստական արհմիությունների դեմ մերկացնելու և նրա դեմ պայքարելու մի հզոր զինք:

5. Դրա հետ է կապված պայքարն ընդդեմ սոցիալֆաշիստական արհմիութենական բյուրոկրատիայի պառակտողական քաղաքականության: Վտարումների և ուրիշ պառակտողական ձեռնարկումների դեմ մղվող և ուրիշ պառակտողական ձեռնարկումների դեմ մղվող այդ պայքարը պետք է հանդիսանա արդյունաբերական խաղաղության ռեֆորմիստական քաղաքականության դեմ ուղղված պայքար՝ հանուն միասնականության՝ դասակարգային կռիվի հիման վրա, հանուն պրոլետարական դեմոկրատիայի՝ արհմիությունների մեջ: Ռեֆորմիստական ղեկավարության պառակտ-

դական գործունեությունը նպատակ ունի բանվորական մասսաների կազմակերպված ուժի թուլացումը, նրանց տնտեսական և քաղաքական պահանջների համար մղվող պայքարում և կոմունիստների ու հեղափոխական ոպոզիցիայի կղզիացումը կազմակերպված բանվորական մասսայից: Այդ պատճառով կարևորագույն խնդիրներից մեկը հանդիսանում է բանվորական լայն մասսաների ռազմավորումը սոցիալ-ֆաշիստական արհրյուրոկրատիայի պառակտողական գործունեությունից: Միաժամանակ անհրաժեշտ է վճռական պայքար մղել անձնատուր լինելու ամեն մի տրամադրության դեմ (капитулянтство): Անձնատուրությունը արհրյուրոկրատիայի առաջ՝ նշանակելով վոչ միայն հեղափոխական ոպոզիցիայի վարկաբեկումն, այլ և ջախջախումն: Արհմիութենական ամբողջ կազմակերպությունների վտարման անհրաժեշտ է պատասխանել աշխատանքի ակտիվ շարունակմամբ և այդ կազմակերպություններն ուժեղացնելով, միաժամանակ պայքարել, վոր նրանց նորից հետ ընդունեն արհմիության մեջ՝ դասակարգային պայքարի սկզբունքով ստեղծվող միասնականության լուղունգի տակ: Այդ վտարված արհմիութենական կազմակերպությունները չեն կարող ծառայել ուրիշ արհմիութենական կազմակերպություններից վտարված բանվորների համար հավաքատեղի: Հեղափոխական բանվորների չեզակի վտարումների դեպքում պետք է գործադրել բոլոր ուժերը ռեֆորմիստների պառակտողական քաղաքականության դեմ մղվող պայքարում մասսաներին ռազմավորելու համար: Վտարված բանվորներին հետ ընդունելու համար մղվող պայքարը պետք է տեղի

ունենա դեռ ռեֆորմիստների ազդեցության տակ գտնվող բանվորներին հեղափոխական ոպոզիցիայի համար նվաճելու լուղունգի տակ: Արհրյուրոկրատիայի պառակտողական քաղաքականության դեմ մղվող պայքարը պետք է անցկացվի այդ յերկրներում վոչ թե վստոված կոմունիստներից յեվ հեղափոխական ոպոզիցիայի անդամներից նոր արհմիություններ կազմակերպելու միջոցով, այլ պրոլետարական դիկտատուրայի համար արհմիություններում պայքարն ուժեղացնելու միջոցով՝ ընդդեմ ռեֆորմիզմի, ռեֆորմիստական արհրյուրոկրատիային հեղացնելու համար: Ռեֆորմիստական արհմիութենական ապարատի միաձուլումը բուրժուական պետական ապարատին՝ մի կողմից—կոմկուսակցությունների ազդեցության տակումը բանվորական մասսաներում և մասսայական ռեֆորմիստական արհմիություններում՝ մյուս կողմից—վոչ միայն ընդլայնում են ռեֆորմիստական դիկտատուրայի դեմ պայքարի հնարավորությունները, այլ և նույնպես անհրաժեշտ են դարձնում մասսաների ռազմավորումը արհմիութենական կանոնադրությունները վոչնչացնելու ռեֆորմիստական արհմիությունների լեգալիզմից հրաժարվելու համար:

6. Հեղափոխական ոպոզիցիան չի կարող թուլ տալ ռեֆորմիստական արհմիություններից ավելի ու ավելի մեծ զանգվածներով վտարվող հեղափոխական ոպոզիցիայի անդամների փոխացումը: Այդ պատճառով անհրաժեշտ է, վոր հեղափոխական ոպոզիցիան ամենաակտիվ կապ պահպանի արհմիություններից վտարված ոպոզիցիայի բոլոր անդամներին հետ: Սակայն դա չպիտի ծառայի նոր կազմակերպություններ ստեղծե-

լու առիթ (որինակ, վտարվածներից հատուկ անդամավճարներ գանձելու և հատուկ անդամակցական գըրքուկներ տալու միջոցով), վորոնք կարողանային ծառայել նոր արհմիություններին անցնելու արհեստական «անցողական ձևեր»:

7. Սակայն կոմունիստները չեն կարող սկզբունքով հակառակ լինել արհմիությունների պառակտման: Կոմինտերնի II կոնգրեսի բանաձևը նշել և պայմաններ, վորոնց դեպքում կոմունիստները պետք և պառակտման ճանապարհը բռնեն, այն և՛ «կոմունիստները չպետք և... կանգ առնեն արհկազմակերպությունների պառակտման առաջ, չեթե պառակտումից հրաժարվելը նշանակեր հրաժարումն արհմիություններում հեղափոխական աշխատանք կատարելուց, հրաժարումն պրոլետարիատի ամենակեղքվող մասի կազմակերպումից»: Գործադուլային շարժման աճումը Կոմինտերնի VI կոնգրեսի ժամանակից սկսած և սոցիալ-ֆաշիստական արհմիութենական բյուրոկրատիայի կոտորակի պայքարը, չերը այդ բյուրոկրատիայի կիրառում և ամբողջ կազմակերպություններ (ADGB)¹ ցրելու և վտարելու մեթոդները և արհեստականորեն նեղացնում և ցեխային արգելանքների միջոցով արհմիութենապես կազմակերպված պրոլետարիատի շրջագիծը (ամենավառ որինակը — Աշխատանքի Ամերիկական Ֆեդերացիան և), նրա բացահայտ շտրեյկբրեյկերությունը մի շարք չերկրներում ստեղծել են տյնպիսի պայմաններ, վորոնց ժամանակ առանձին դեպքերում անհրաժեշտ եր ստեղծել նոր հեղափոխական արհեստակցական միություններ: ԿիԳԿ-ի IX պլենումը և Կոմինտերնի VI

¹ Գերմանիայի Արհմիությունների Ընդհանուր Միավորություն:

կոնգրեսը ամերիկական կոմկուսակցության համար նշել են նոր արհեստակցական միությունների ստեղծումն, առաջին հերթին արտադրություն այն ճյուղերում, վորտեղ առհասարակ բացակայում և արհմիութենական կազմակերպություն, իսկ հետո և այն դեպքերում, չերք բանվորների հեղափոխական չելույթի հետևանքով, շնորհիվ արհմիութենական բյուրոկրատիայի դավաճանություն, բանվորները մասսաներով թողել են միությունները, և տեղի չե ունեցել արհեստակցական շարժման ջախջախումն: Կուսակցությունը սկսել և այդ աշխատանքը, և նա պետք և անցկացնե տյն ամենամեծ չեռանդով, ներգրավելով նոր միությունների մեջ Միաց. Նահանգների ահագին չկազմակերպված մասսաները: Նույնպես չեղավ և Անգլիա-մասսայական գործադուլային շարժման և ՊՊՄ-ի պառակտման բազայի վրա անհրաժեշտ եր դնել մանածագործների նոր միասնական միություն ստեղծելու հարցը՝ հեղափոխական դասակարգային պայքարի հիմունքով (Լոնդոն) և հարցը դրված և հանքագործների մոտ (Դոմբրովսկու շրջանում): Այդպես չեղավ և Մեքսիկայում, վորտեղ բանվորական մասսաների արմատականացման և КРОМ-ի բեռեցիոն վերաբերման բազայի վրա ստեղծվեց աշխատանքի նոր հեղափոխական ունիտար կոնֆեդերացիա, վորի մեջ մտնում են շուրջ 100.000 մարդ:

8. Սակայն կոմունիստները պետք և հասկանան, վոր արհեստակցական միությունների պառակտումը

մեխանիկորեն նոր արհմիություններ կազմվելու հարց
չէ: Պետք է վճռականորեն պայքարել արհեստակցա-
կան միությունների մեջ անպատճառ պառակտում
մտցնելու դիրքավորման դեմ: Նոր արհմիությունների
ստեղծումը հնարավոր է միայն գործադուլային ալի-
քի վերելքի դեպքում, միայն այնտեղ, վորտեղ քաղա-
քական պայքարն ստացել է մեծ սրություն, վորտեղ
պրոլետարիատի նշանավոր մասսաներն արդեն հաւ-
կացել են ռեֆորմիստական արհմիութենական բյու-
րոկրատիայի սոց.-ֆաշիստական ելությունը և չերբ
այդ մասսաներն ակտիվորեն սատարում են նոր միու-
թյան ստեղծմանը: Սակայն այս բոլոր պայմանների
առկայութեան դեպքում էլ նոր արհմիությունների
ստեղծումն այն չերկրներում, վորտեղ մինչև այժմ
բացակայել է ինքնուրույն հեղափոխական արհշար-
ժում (որ., Գերմանիայում), պետք է անցկացնել մի-
այն հարկ չեղած դեպքում, լավ կշռադատելով ամբողջ
օրջեկտիվ իրադրությունը:

7. Անլեգալ արհեստում ունեցող յերկրներում կասարելիք աշխատանքի մասին

Դասակարգային պայքարի աճող սրումը հրում է
տիրապետող դասակարգերին ձեռք առնելու սուր-ռեպ-
րեսիվ միջոցներ՝ ճնշելու և ջախջախելու համար հե-
ղափոխական արհմիությունները: Այնտեղ, վորտեղ
հեղափոխական արհմիությունները դեռ բացահայտ
կերպով գոյութիւն ունեն (Ֆրանսիա, Չեխո-Սլովա-
կիա և այլն), նրանք կանգնած են արձակման սպառ-
նալիքի տակ: Այդպիսի իրադրութեան մեջ հիմնական

խնդիրը կայանում է ներանում, վորպեսզի բացահայտ
կերպով գոյութիւն ունեցող կազմակերպութիւնները
չըշվեն ընդհատակյա պայմանների մեջ: Այն չերկրնե-
րում, վորտեղ բուրժուազիային սոց.-ֆաշիստների հետ
միասին հաջողվել է արհմիությունները քշել ընդհա-
տակյա պայմանների մեջ (Իտալիա, Հարավ-Սլովիա
և այլն), վորտեղ հեղափոխական արհմիությունները
շարունակում են աշխատել անլեգալ, այնտեղ կարևո-
րագույն խնդիրը կայանում է նրանում, վորպեսզի
ամբացվեն անլեգալ արհմիությունները, ներգրավելով
նրանց մեջ տնկուսակցական բանվորների առավելա-
գույն քանակը և ծովալելով նրանց աշխատանքը ա-
ճող գործադուլային ալիքի հիման վրա: Պետք է ան-
խնա պայքար մղել անձնատուր լինելու տրամադրու-
թյունների և լիկվիդատորական ամեն մի տենդենցի
դեմ, անլեգալ արհմիությունների աշխատանքը սահ-
մանափակելու միտումի դեմ, վորպիսի միտումի հիմքն
այն պատրվակն է, թե իբր անլեգալ արհմիություն-
ների գոյութիւնն առհասարակ հնարավոր չէ:

Անլեգալ արհշարժում ունեցող չերկրների համար
հատուկ նշանակութիւն ունի պայքարի լայն կոմիտե-
ների ստեղծումը՝ տնտեսական կոնֆլիկտը ղեկավարե-
լու համար: Այդ պայքարի կոմիտեները կարող են
հանդիսանալ վոստիկանական ֆաշիստական արգե-
լումների ամբողջ սխտեմը ձեղքելու և անլեգալ արհ-
միությունների համար բացահայտ գոյութեան ասպա-
րեզ դուրս գալու ամենալավ միջոցը: Ընդհատակյա
պայմաններից դուրս գալու և ազատ գոյութիւն ու-
նենալու համար մղվող պայքարը, մի պայքար, վորը
պետք է լինի հեղափոխական արհմիությունների ու-

շաղկապեալ կենտրոնում, կարող ե հաջող լինել միայն այն դեպքում, յեթե անլեզալ արհմիությունները շաղկապեն այդ պայքարը բանվորների առօրյա կարիքների համար մղվող պայքարի հետ և տնտեսական կռիվների փաստական ղեկավարութան հետ:

Անլեզալ արհմիությունների ամրացման, գործադուլային շարժման հեղափոխական ղեկավարութան և ընդհատակյա պայմաններից բացահայտ գոյության ասպարեզը դուրս գալու նախադրյալը հանդիսանում է համառ սխեմայիկ աշխատանքի ձեռնարկուրյուններում գործադուլային կուսակցական բջիջներ ստեղծելու յեվ ամբողջ արհմիութեան հետ ձեռնարկուրյունների բազայի վրա կառուցելու համար:

8. Փաղուքային յեվ կիսափաղուքային յերկրներում կատարելի աշխատանք

Վերջին տարին բնորոշվում է տնտեսական պայքարի ահագին վերելքով բոլոր գաղութային ու կիսագաղութային յերկրներում և հատկապես Հնդկաստանում: Այդ գործադուլային ալիքը դիպել է նաև գաղութային պրոլետարիատի ամենահետամնաց ջոկատներին (Հասարակածային Աֆրիկա) և վկայում է այն մասին, Վոր բանվորական շարժման մեջ սկսված վերելքը հին կապիտալիստական յերկրների սահմաններից շատ հեռու յե դուրս գնացել: Վերջին գործադուլների հիմնական առանձնահատկությունները գաղութային և կիսագաղութային յերկրներում (Հնդկաստան, Չինաստան, նույնպես և Ինդոնեզիան, Ցեյլոնը, Բիրման, Աֆրիկան և այլն) ցույց են տալիս, Վոր նույնիսկ

այնտեղ, Վորտեղ շարժումն առաջ է յեկել տարերայնորեն, նա ունեցել է խորապես հեղափոխական բնույթ: Դրանով ստեղծվում է բարենպաստ հող կոմկուսակցությունների և հեղափոխական արհմիությունների ամրապնդման ու զարգացման համար այն գաղութային յերկրներում, Վորտեղ նրանք դեռևս չկան: Այդ յերկրների բոլոր հեղափոխական բանվորների և կոմունիստների կարևորագույն խնդիրն է ապահովել բոլոր տնտեսական կռիվներում բանվորների ղեկավարությունը, մաքրելով գործադուլային յրգանքներն ազգային-բուրժուական և սոցիալ-ռեֆորմիստական տարրերից և փոխադրելով բանվորների տնտեսական յեկույթները պայքարի ավելի բարձր աստիճանները:

Արհմիութենական կազմակերպությունների ձևի ալլազանությունը գաղութային և կիսագաղութային յերկրներում պահանջում է ալլ յերկրների կոմունիստներից և հեղափոխական բանվորներից մեծ ձկունություն տնտեսական կռիվների ինքնուրույն ղեկավարութան գիծն անցկացնելիս, լայն մասսաների նվաճում գործադուլային պայքարի ծավալման պրոցեսում և բանվորների տնտեսական պայքարի սերտ շաղկապում պրոլետարիատի ընդհանուր դասակարգային խնդիրների հետ: Այդ յերկրներում պայքարի կոմիտեների ստեղծումը պետք է ոգտագործվի հեղափոխական դասակարգային միություններ ստեղծելու համար այնտեղ, Վորտեղ նրանք չկան, անլեզալ արհմիությունների դուրս գալու համար ընդհատակյա պայքարներից: Բոմբեյում Գիրնի Կամդար մասնագործների ձախ արհմիության Վորձը հուշում է, թե ինչպիսի ալազ և հաստատուն հաջողությունների կարող

են հասնել հեղափոխական տարրերը մասսայական ձախ արհշարժման կազմակերպման մեջ՝ գործադուլային պայքարի ղեկավարման, կազմակերպութեան նոր ձևերի լայն կիրարկման (գործադուլային կոմիտեներ) և ձեռնարկութուններում կատարվող աշխատանքի (ֆաբրգործարկումներ) հիման վրա:

Ամենանակարևորը— դա ինչպես անլիզալ, նույնպես և լեզալ հեղափոխական արհմիություններն ամրացնելն ու ծավալելն է: Անհրաժեշտ և բանվորական շարժման վերելքի հիման վրա ոգտագործել բոլոր և ամեն տեսակի հնարավորություններ, վորպեսզի անլիզալ արհմիությունները հաղթահարեն դեռ գոյություն ունեցող իրենց վորոշ մեկուսացումը լայն մասսաներից, հասնել մասսայական աշխատանքի ծավալման և պայքարել բացահայտ գոյության համար: Այնուհետև անհրաժեշտ է անխոնջ և սխտեմատիկ աշխատել բոլոր մասսայական ռեֆորմիստական և դեղին կազմակերպությունների մեջ, այդ կազմակերպություններում գտնվող բանվորներին հեղափոխական դասակարգային պայքարի կողմը նվաճելու նպատակով: Կոմկուսակցութեան խնդիրն է՝ գործադուլային պայքարի վերելքն ոգտագործել նրա համար, վորպեսզի պատռի բոլոր այն չերկաթալարե փակոցները, վորոնք ստեղծվել են իմպերիալիզմի և ազգային բուրժուազիայի կողմից դաստակարգային արհմիությունների դեմ: Իմպերիալիստական չերկրների կոմկուսակցությունները պետք է ակտիվ և սխտեմատիկ ոգնություն ցույց տան գաղութային չերկրների գործադուլային շարժման, սրելով պայքարն իմպերիալիզմի դեմ և գաղութների անկախութեան համար՝ տնտեսական կռիվների աճման

հարակից: Անհրաժեշտ է հատուկ ուշադրություն դարձնել Հնդկաստանի և Չինաստանի բանվորական շարժմանն ոգնություն ցույց տալու վրա, վորովհետև հեղափոխութեան հաղթանակն այդ չերկու չերկրում մահացու հարված կհասցնեն համաշխարհային իմպերիալիստական սխտեմին:

9. Կարելվորագույն գործնական խնդիրները

1. Ժամանակակից դասակարգային կոնֆլիկտների քաղաքական բնույթը (կոնֆլիկտներ, վորոնց մեջ ներգրավվում են միլիոնավոր բանվորներ և բանվորուհիներ) առանձին ստիպողականութեամբ կոմկուսակցությունների առաջ դնում է Կոմիտեների վորոշումների մեջ բազմիցս ընդգծված՝ տնտեսական կռիվների մեծավորագույն ղեկավարման անհրաժեշտությունը՝ կուսակցական տեղական կազմակերպությունների կողմից: Կոմկուսակցություններն սկսել են արդեն ազատագրվել գործադուլների ղեկավարման հին մեթոդներից, այդ ղեկավարությունը կուսակցական արհրաժիներին և արհմիութենական կոմֆրակցիաներին հանձնելու միջոցով: Սակայն այդ ուղղութեամբ պետք է արվեն դեռևս մի շարք վճռական քայլեր: Տնտեսական կռիվների ղեկավարումը բանվորական շարժման վերելքի համեմատ պետք է դառնա ամբողջ կուսակցութեան գործը, վորի վրա պետք է կենտրոնացնել մեր կուսակցութեան բոլոր ուժերը, և վորին պետք է հարմարեցվի ամբողջ կուսակցական կազմակերպությունը:

2. Վերջին տարվա գործադուլային կռիվների փորձը

ցույց տվեց, վոր կոմկուսակցութիւնները և հեղափո-
կան արհշարժման ամենաթուզ կողմը—դա Կոմիւն-
տերնի VI կոնգրեսի և Պրոֆինտերնի IV կոնգրեսի վո-
րորդականները վոչ բավականաչափ հետևողական կենսա-
գործումն են: Այդ վորորդականների կենսագործումը տակա-
վին մինչև այժմ կուսակցական շարքերում և, վոր ա-
ռանձնապէս կարևոր են, ստորին կուսակցական և հե-
ղափոխական արհմիութենական ակտիվում հանդիպում
են դիմադրութեան: Կոմկուսակցութիւնները և հեղափո-
խական արհշարժման առաջ դրված հիմնական խըն-
դիրը կայանում են նրանում, վորպեսզի մի շարք գործ-
նական միջոցներ ձեռք առնելով, ինչպես ել վոր լինի,
հասնեն այդ վորորդականների կենսագործման ճեմալի ա-
ռագացման: Պրոֆինտերնի IV կոնգրեսը միջազգային
ամբողջ հեղափոխական արհշարժման համար դարձավ
լուրջ բեկման սկիզբն: Կոմիւնտերնը և նրա սեկցիա-
ները ամեն կերպ պետք են աջակցեն Պրոֆինտերնի
ազդեցութեան ընդլայնման, ժողովրդականացնելով նրա
վորորդականները և սիստեմատիկորեն ամրապնդելով Պրո-
ֆինտերնը և նրան հարող կազմակերպութիւնները:

3. Այդ պատճառով կուսակցական աշխատանքի ծան-
րութեան կենտրոնը շատ ավելի, քան մինչև այժմ,
պետք են կենտրոնացվի անմիջականորեն ձեռնարկու-
թյան մեջ: Պայքարի կոմիտեները, հեղափոխական ֆար-
գործարկողները և արտադրական միութիւնները—ա-
հա թե ինչ և անհրաժեշտ պրոլետարիատին, վորպես-
զի կազմակերպի իր շարքերը մասսայական կռիւներ
համար՝ կոմկուսակցութեան ղեկավարութեամբ: Այդ բո-
լոր հիմնական կազմակերպութիւններն իրենց համար
բազիս պիտի ունենան ձեռնարկութիւնը: Ուստի կու-

սակցական բջիջների կազմակերպութիւնը ձեռնար-
կութիւններում և նրանց ամրապնդումն աշխատող, վոր-
տեղ կան, ներկայումս ստանում են անհամեմատ ավե-
լի մեծ նշանակութիւն, քան չերբեքցե առաջ, և դառ-
նում են ամբողջ կուսակցական աշխատանքի գլխավոր
ողակը:

4. Ընդդմին վճռողական նշանակութիւն են ստանում
գործադուլային կռիւների ղեկավարների նոր կազմերի
դաստիարակութիւնն ու թարմացումը: Արդեն չխոսե-
լով այն մասին, վոր ոպորտունիստական տենդենց-
ներն ու բուրժուարատիվը ամենաբարենպաստ հող են
գտել իրենց համար կոմկուսակցութիւնների արհմիու-
թենական ակտիվում (ամենավառ որինակը այդ տե-
սակեցից ներկայացնում են Չեխո-Սլովակիան), թերևս
տնտեսական կռիւների ղեկավարման մեջ ամենալուրջ
բեռութիւնը հանդիսացավ հեղափոխական արհմիութե-
նական այն մասի նշանավոր խավերի կոնսեր-
վատիզմը, վորը ճեպականորեն, խոսքով, ընդունել են ամ-
բողջովին և լրիվ Կոմիւնտերնի նոր տակտիկան և վո-
րորդականները, իսկ գործնականապէս անընդունակ են դուրս
յեկել իրականացնելու այն: Մասնավորապէս ամենա-
լուրջ ուշադրութիւն պետք են դարձվի արհմիութենա-
կան կոմիտեների ղեկավարող կազմի ստուգման
վրա, վորպեսզի լիակատար չափով ապահովված լինի
քաղաքական ճիշտ պիծը:

5. Այնուհետև Կոմիւնտերնի և հեղափոխական ոպո-
ղիցիայի կարևորագույն խնդիրը պետք են լինի ուժերի
և ուշադրութեան համակենտրոնացումը արտադրութեան
հիմնական ճյուղերի և ձեռնարկութիւններին վրա, վո-
րոնք վճռողական դեր են խաղում դասակարգային
կոնֆլիկտների ժամանակ:

6. Պետք է, ինչպես ելլինի, ավելի արագ վերացվեն ավելի ու ավելի սրությամբ ցցվող հակասությունները, վոր գոյութիւն ունեն տնտեսական կոնֆլիկտներին բանվորուհիների ցույց տված այժմյան մասնակցութեան թափի և այն ղեկավարութեան միջև, վորն իրագործվում է կոմկուսակցութիւնների ու հեղափոխական արհարծման կողմից բանվորուհիների վերաբերմամբ: Ստորին կուսակցական կազմակերպութիւնները, ձեռնարկութիւնների բջիջները, ֆաբրիկա-գործարանային կոմիտեները, վորոնք գտնվում են կոմունիստների և հեղափոխական ուղղիցիայի ձեռքին, պետք է իրենց գործունեութեամբ ընդգրկեն բանվորուհիներին շատ ավելի լայն մասշտաբով, արտացոլելով և պաշտպանելով նրանց շահերը: Անհրաժեշտ է համարձակ և վճռականորեն առաջ քաշել տեղի և հեղափոխականորեն տրամադրված բանվորուհիներին ղեկավար պաշտոնների համար, մանավանդ այն ձեռնարկութիւններում, վորտեղ գերակշռող քանակը կանայք են: Անհրաժեշտ է վերջ տալ կոմկուսակցութիւններում և հեղափոխական արհմիութիւններում բանվորուհիների մեջ կատարելիք աշխատանքի թերազնադատութեանը:

7. Նույնն է և՛ բանվոր լեռնաքարհանութեան նկատմամբ: Այն փաստը, վոր լեռնաքարհանութեան բանվորների ճնշող մեծամասնութիւնը կազմակերպված չէ և ունի փորձիստական արհմիութիւնների կողմից գիտակցորեն անգիտացվում է, առաջ է բերում անհրաժեշտութիւն անցկացնելու հատուկ պայքար լեռնաքարհանութեան՝ արհմիութիւնների մեջ մտնելու համար հեղափոխական ուղղիցիայի ծրագրի հիմունքով: Այն

դեպքերում, լերը արհմիութիւնները հրաժարվում են լեռնաքարհանութիւնը կազմակերպելուց, կամ լերը արհմիութիւնն առհասարակ չկա, պետք է ստեղծել լեռնաքարհանութեան բանվորների տնտեսական հատուկ, միավորութիւններ, վորոնք կրում են ժամանակավոր բնույթ և պայքարում են լեռնաքարհանութեան պահանջների համար և նրա՝ արհմիութիւնների մեջ մտնելու համար: Հեղափոխական ուղղիցիայի ուժեղացման գործում մեծ նշանակութիւն ունի արհմիութիւններում լեռնաքարհանութեան սեկցիաներ ստեղծելու համար և բանվոր լեռնաքարհանութիւնը իրավունքներով չափահաս բանվորներին հավասարեցնելու համար մղվող պայքարը: Հեղափոխական արհմիութիւնները պետք է անհապաղ միջոցներ ձեռք առնեն այդպիսի պատանեկան սեկցիաներ ստեղծելու համար: Այստեղ ևս, ինչպես և կինբանվորուհիների նկատմամբ, պետք է համարձակ կերպով և վճռականորեն անցկացնել առաջնական գիծը:

8. Տնտեսական կոնֆլիկտն անցկացնելը պահանջում է պրոլետարական ինքնապաշտպանութեան որդանների ստեղծում՝ գործարանային ժողովների կազմակերպման և պաշտպանութեան, գործադուլային պահակների պահպանութեան համար, շտրեկերեխներ և գործարանային ֆաշիզմի, ամեն տեսակ դեղին կազմակերպութիւնների դեմ պայքարելու համար:

2. Ռադիկալացման հետեւանքով առող գործազուրկութիւնը իր առաջին զոհերը կորցում է հեղափոխական ուղղիցիայի շարքերից: Արհագործարանային շատ դեպքերում ոգտագործում է հեղափոխական ուղղիցիայի անդամների գործազուրկութիւնը, վորպեսզի նրանց թույլ չտա մասնակցելու արհմիութեան:

քին ռեֆորմիստական արհմիությունների ներսում: Հեղափոխական ռադիկցիան պետք է բոլոր ուժերով պաշտպանի գործադուրկների իրավունքները արհմիությունների ներսում, նույնիսկ այն դեպքերում, չեբբ նրանք միավորվում են գործադուրկների կազմակերպության մեջ (Անգլիա) կամ վորեն այլ ձևի միության մեջ (Ինչպես, օրինակ, Գերմանիայում) հեղափոխական տարրերի բացահայտ ղեկավարությամբ:

10. Անհրաժեշտ է շատ ավելի մեծ յեռանդով, քան մինչև այժմ, ռազմավորել մասսաները պայքարելու համար 7-ժամյա բանվորական որվա համար (և 6 ժամյա ստորերկրյա աշխատանքներում, ֆասակտր արտադրություններում և անչափահասների համար մինչև 18 տարեկան), դարձնելով այն կենտրոնական լոզունգ կապիտալիստական ռացիոնալացման դեմ ուղղված պայքարի:

11. Կոմկուսակցությունների կենտրոնական կոմիտեները պետք է ուղարկեն հասունացող կոնֆլիկտների շրջանները ղեկավար աշխատավորներ, վորոնք մի կողմից, կտեղեկացնելին նրանց դրության մասին տեղում, իսկ մյուս կողմից, կոգնելին տեղական կազմակերպություններին ծավալելու առավելագույն չափով արգասավոր նախապատրաստական աշխատանք:

Ամբողջ նախապատրաստական աշխատանքը պետք է կատարվի լայնպես, վորպեսզի նրա բազան լինի ձեռնարկությունը: Այդ տեսակետից պարտադիր են հետևյալ խնդիրները. ա) այդ ձեռնարկությունների կուսակցական բջիջների ամբացումը, բ) նրանց կողմից գործարանային լրագրերի հրատարակումը, գ) նախաձեռնող խմբերի ստեղծումը, վորոնք ներառում են

առաջավոր անկուսակցականներին և ըստ հնարավորության ս. գ. սինդիկալիստ բանվորներին ու բանվորահիններին և այլն, գործադուլային կոմիտեների ընտրությունների նախապատրաստման համար: Զեռնարկություններում գործադուլային կոմիտեների ընտրությունների նախապատրաստությունը պետք է սկսվի անհապաղ, հենց վոր նկատվի օրգելտիվորեն բարենպաստ իրադրության աճումը:

12. Կոմկուսակցությունների և հեղափոխական արհշարժման համար տնտեսական կռիվների հաջող ղեկավարման կարևորագույն նախադրյալը հանդիսանում է համարձակ բալլըիկական ինֆեռնադասոյունը և հեղափոխական նախաձեռնությունը, վոր անց է կացվում ցեբֆելից միցելվ վերել: Անհրաժեշտ է առավելագույն չափով ուժեղացնել հեղափոխական արհշարժման անդամների, մանավանդ հեղափոխական արհակտիվի ինֆեռնացիոնալ կրթությունը:

13. Ինչ վերաբերում է գործադուլային պայքարի կազմակերպման գործնական մեթոդներին, ԿիԳ.Կ. ի X պլենումը հանձնարարում է բոլոր կոմկուսակցություններին ղեկավարվել այն վճիռներով, վորոնք մշակված են միջադգային գործադուլային կոնֆերենցիայի կողմից Ստրասբուրգում:

ԽՊԳԲԲԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՊԵՏԵՐԱՅԻ ԴԵՄ ՈՐԳԱՆԻԲ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՈՐԿԱՄԵՆ

(Բանաձև ընկեր Բարբելի ղեկուցման աթիվ)

Ի կատարում VI Համաշխարհային կոնգրեսի՝ իմպերիալիստական պատերազմի դեմ ուղղելիք միջադգային որվա կազմակերպմանը վերաբերող վորոշ-

ման, ԿԻԳԿ-ի պլենումը հաստատում է 13 կոմունիստական կուսակցությունների Բրյուսսելում գումարված կոնֆերենցիայի վճիռը, այդ որը ոգոստոս 1-ը նշանակելու մասին և հավանութունն է տալիս ամբողջովին և լրիվ աչն դիրեկտիվներին, վորոնք տրված են ԿԻԳԿ-ի քաղաքատնտեսության կողմից Կոմինտերնի եկցիաներին իմպերիալիստական պատերազմի դեմ ուղղելիք միջազգային որվա առթիվ:

Ներկա տարվա մայիսամեկյան ցույցերի մարտական բնույթը, հատկապես Բերլինի պրոլետարիատի հերոսական պայքարը բարեկադնների վրա մայիսի 1-ին՝ քաղաքական գործադուլի կերարկմամբ, վորպես պայքարի գործիքի, Բոմբեյի պրոլետարիատի պայքարը Հնդկաստանում բարձրացող ազգային-հեղափոխական շարժման պայմաններում, բանվոր դասակարգի ավելի ու ավելի ծավալվող տնտեսական կոնֆլիկտը իմպերիալիստական պատերազմի և սեակցիայի դեմ ուղղված ոգոստոսի 1-ի միջազգային չելույթին տալիս են աչնալիսի դեպքի նշանակութուն, վորը դուրս է գալիս բանվոր դասակարգի հակապատերազմական սովորական ցույցի շրջանակից:

Ոգոստոս 1-ի չելույթը պետք է ամենասերտ կերպով շաղկապվի բանվոր դասակարգի ամբողջ տնտեսական և քաղաքական պայքարի հետ, կապիտալի, ֆաշիզմի և սոց.-ֆաշիստական սոց.-դեմոկրատիայի դեմ մղվող նրա հեղափոխական պայքարի հետ և այդ թվում Մակդոնալդի կառավարության, պատերազմի և կապիտալիստական ռաջիոնալացման կառավարության դեմ մղվող պայքարի հետ: Այդ չելույթը պետք է դառնա հզոր միջոց կապիտալիզմի դեմ ուղղված՝

պրոլետարիատի հեղափոխական չելույթները միջազգային մասշտաբով միավորելու գործում: Հաշվի առնելով ոգոստոսի 1-ի հսկայական նշանակութունը իմպերիալիստական պատերազմի դեմ և ԽՍՀՄ-ի պաշտպանության համար մղվող պայքարի գործում, ԿԻԳԿ-ի պլենումն առաջարկում է Կոմինտերնի բոլոր սեկցիաներին.

1. Ձեռք առնել բոլոր անհրաժեշտ նախապատրաստական միջոցները, վորպեսզի միջազգային պրոլետարիատի ոգոստոսի 1-ի՝ իմպերիալիստական պատերազմի դեմ և ԽՍՀՄ-ի պաշտպանության համար կազմակերպելիք չելույթին տրվի հեղափոխական պրոլետարական ուժերի մարտական սուղացեսի բնույթ:

2. Այդ նպատակով անհրաժեշտ է ծավալել լայն բանվորական մասսաների ռազմավորում, ներքևից ըստ ձեռնարկությունների միասնական բանվորական ճակատի տոկոտիկայի նոր ձևեր անցկացնելու հիմունքով. ուժեղացնել բանվորական կոմիտեներ ստեղծելու և պատվիրակային կոնֆերենցիաներ գումարելու աշխատանքը, վորոնք ընտրվում են ֆաբրիկաներում և գործարաններում՝ անցկացնելու ոգոստոսի 1-ի չելույթները և շարունակելու կամպանիան իմպերիալիստական պատերազմի դեմ ոգոստոսի 1-ից հետո:

3. Այդ նույն նպատակներով կոմկուսակցությունները պիտի ծավալեն անհապաղ—մինչև ոգոստոսի 1-ը—բանվորական մասսաների պայքարը փողոցային բանվորական ցույցերի ազատության համար, անցկացնելով բոլոր չերլրներում մասսայական ժողովներ, մասսայական չերթեր, իսկ վորտեղ վոստիկանական պայմանների պատճառով հնարավոր չէ

—Թուլացիկ միտինգներ և ցույցեր՝ հակառակ որենքի:

4. Ծավալել լայն մասսայական պայքար բուրժուազիայի փորձերի դեմ, հատկապես ոգոստոսի 1-ի առթիվ, կոմկուսակցութուններին պոկելու լայն բանվորական մասսաներից ռեպրեսիաների և տերրորի միջոցներով, այն և՛ բանվորական կազմակերպութուններն արգելելով, կոմունիստական մամուլը հալածելով և փակելով, կոմունիստական կուսակցութունները ցրելով և այլն:

5. Ոգտագործելով ներկա տարվա մայիսմեկյան ցույցերի փորձը, վորոնք միջանի յերկրներում անցան գյուղացիների ակտիվ մասնակցությամբ, միջոցներ ձեռք առնել, վորպեսզի ոգոստոսի 1-ի՝ իմպերիալիստական պատերազմի դեմ ուղղված յելուցթի մեջ գրավվին գյուղատնտեսական բանվորները, գյուղացիական մասսաները, շաղկապելով այդ մասնակցութունը գյուղացիության և գյուղատնտեսական բանվորների հիմնական մասսաների անմիջական պահանջներին և կարիքներին հետ:

6. Ամենաանխնա կերպով մերկացնել սոցիալ-դեմոկրատիային և նրա դերը պատերազմ նախապատրաստելու մեջ, հատկապես «ձախ» սոցիալ-դեմոկրատիային, վորպես սոցիալ-իմպերիալիզմի ամենավտանգավոր այլատեսակութունը, վորը քողարկում և ստատարում է պատերազմի պատրաստվող կապիտալիստալիստական պետութունների ռազմական պատրաստութուններին պացիֆիստական ֆրազով, վորի նպատակն է քնեցնել պրոլետարական մասսաներին: Մասնավորապես անհրաժեշտ է կազմակերպել կոմունիստների ակտիվ խմբերի մասնակցութունը ոգոստոսի 4-ի սոցիալ-դեմոկրատների ժողովներին:

7. Մղել ամենավճռական պայքար պացիֆիստական ցնորքների դեմ, վոր հատկապես ակտուալ են այժմ Մակդոնալդի կառավարության իշխանության գլուխ անցնելու առթիվ Անգլիայում: Անհրաժեշտ է բացատրել ամենալայն մասսաներին, վոր Մակդոնալդի կառավարության իշխանության գլուխ անցնելը հանդիսանում է նոր իմպերիալիստական պատերազմի անմիջական նախապատրաստման քողարկման ձևերից մեկը:

8. Վորպես ոգոստոս 1-ի յելուցթի ձևեր, ԿիԳԿ-ի պլենումը հանձնարարում է Կոմինտերնի բոլոր սեկցիաներին անցկացնել ամենուրեք, վորտեղ այդ հնարավոր է, մասսայական քաղաքական գործադուլներ. ամեն տեղ անհրաժեշտ է անցկացնել, չնայած վոստիկանության արգելանքին, մասսայական ժողովներ, միտինգներ, փողոցային ցույցեր, գրավելով ցույցերի և յերթերի մասնակցման՝ զինվորներին, նավաստիներին, կանանց և յերիտասարդության, պատերազմի նախկին մասնակիցներին, ինվալիդներին, յերեխաներին և այլն: Աճող ռեակցիայի պայմաններում, հատկապես վոստիկանության և ֆաշիստների հնարավոր պրովոկացիոն յելուցթների առթիվ, բոլոր կոմկուսակցութունները պետք է ձեռք առնեն անհապաղ բոլոր միջոցները՝ ամեն տեղ ամբացնելու և հիմնելու պրոլետարական ինքնապաշտպանության կազմակերպութուններ, ամենից առաջ ձեռնարկութուններում:

9. Իմպերիալիստական պատերազմի և ռեակցիայի դեմ ԽՍՀՄ-ի պաշտպանության կամպանիան շարունակել և ոգոստոսի 1-ից հետո. անհրաժեշտ է կազմակերպչորեն ամբացնել հակապատերազմական որը, ոգոստոս մեկը անցկացնելու ժամանակ ձեռք բերված

հաջողութիւնները՝ արդիւնաբերական շրջաններում ձեռնարկութիւններէց անկուսակցական պատվիրակային կոնֆերենցիաներ գումարելու միջոցով, կուրսունենալով համազգային բանվորական համագումարներ հրավիրելը՝ ընդդէմ իմպերիալիստական պատերազմի:

10. ԿԻԳԿ-ի պլենումը կոչ է անում գաղութների և կիսագաղութների աշխատավորներին ամեն կերպ աջակցելու պրոլետարիատի միջազգային չեղելի ընդդէմ իմպերիալիստական պատերազմի՝ Կոմունիստական Ինտերնացիոնալի բոլոր սեկցիաներին պարտավորեցնելով ուժեղացնել հեղափոխական աշխատանքը գաղութների և կիսագաղութների աշխատավորութեան մեջ, ինչպես նաև հակամիլիտարիստական աշխատանք կատարել՝ ոկուպացիոն իմպերիալիստական բանակներում:

Նշելով Կոմինտերնի առանձին սեկցիաների անբավարար լեռանդը միջազգային որվա նախապատրաստման գործում, ԿԻԳԿ-ի պլենումը հավաստում է, վորման գործում, ԿԻԳԿ-ի պլենումը հավաստում է, վորայդ գործում կոմկուսակցութիւնների առանձին միջնախավերի կողմից ցույց տրված պասիվութիւնը՝ ընդհանուր ոպորտունիստական տենդենցների արտահայտութիւն է, վորոնք կապված են՝ պատերազմի վտանգի թերազնահատման, պատերազմի նկատմամբ փառալիստական վերաբերմունք ունենալու, պրոլետարիատի ուժերի թերազնահատման և դասակարգային պրոլետարական կռիւներում կոմկուսակցութեան դերը նվաստացնելու հետ: Կոչ անելով ամենավճռական պայքարի Կոմինտերնի բոլոր սեկցիաներին ընդդէմ ոպորտունիստական տարրերի պասիվութեան և

հոռետեսութեան, պլենումը հավաստում է, վոր պատերազմի սպառնալիքի բարձրացած գիտակցութիւնը բանվորական մասսայի մեջ, մասսաների ակտիվութեան ուժեղացումը և կոմունիզմի ազդեցութեան աճումը բանվոր դասակարգի մեջ՝ բանվորական շարժման հեղափոխական նոր վերելքի տնտեսական պայմաններում ամեն կերպ նպաստում են միջազգային որը մարտականորեն անցկացնելու հաջողութեանը, վորի նախապատրաստման վրա կոմկուսակցութիւնները մինչև ոգոստոսի 1-ը մնացած շաբաթներում պետք է առավելագոյն չափով համակենտրոնացնեն իրենց ուժերը:

Պլենումը դիմում է արհմիութիւնների անդամբունվորներին և հեղափոխական մասսայական կազմակերպութիւններին՝ կոչ անելով ամենատեղի վերապով մասնակցելու իմպերիալիստական պատերազմի դեմ ուղղված միջազգային որվա նախապատրաստմանը և անցկացմանը: Արհմիութիւններում և հեղափոխական մասսայական կազմակերպութիւններում աշխատող կուսանդամները պետք է գործ դնեն բոլոր ջանքերը, վորպեսզի այդ կազմակերպութիւններին, ինչպես նաև գործադուրկ մասսաներին, ներգրավեն ոգոստոս 1-ի մասսայական չեղելիների անցկացման և նախապատրաստման մեջ:

ԲԱՆԱԶԵՎ ԸՆԿ. ԲՈՒԽԱՐԻՆԻ ՄԱՍԻՆ

ԿԻԳԿ-ի պլենումը ծանոթանալով ՀՄԿԿ (Բ) ԿԿ և ԿՎՀ միացյալ պլենումներին՝ ընկ. Բուխարինին Կոմիտեներն աշխատանքներից հեռացնելու վորոշման հետ—արձանագրում ու հայտնում և հետևյալը՝

Դեռ ևս Կոմիտեներն VI կոնգրեսից առաջ, ընկեր Բուխարինի մոտ նկատվում էին շեղումներ ՀՄԿԿ(Բ) քաղաքական հիմնական դժից, վորոնք ձևակերպվում էին Բուխարինի և նրա համախոհների կողմից կուսակցության քաղաքականության դեմ տարվող պայքարի ընթացքում. մի պայքար, վոր տարվել և հատուկ ոպորտյունիստական, բայց իրապես աջ թեքման պատճուրմայով:

Համաձայն ԽՍՀՄ ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական վերականգնման խնդիրների, ՀՄԿԿ(Բ), չերկրի ինդուստրիացման կուրսը վերցնելով՝ իր հաղթական արշաֆն և ծավալում կապիտալիստական տարրերի դեմ և հիմնվելով չքավորության զորահավաքի, ինչպես նաև պրոլետարիատի ու չքավոր-միջակ գյուղացիական մասսաների զորման նոր արտադրական ձևերի լայն կիրառման վրա, ուժեղ պայքար և տարել կուլակների դեմ. այդպիսով ապահովելով սոցիալիստական տնտեսության ձևերի զարգացման վրձնական բեկումը՝ ժողովրդական եկոնոմիկայի համե-

մատաբար թուլլ սեկտորում—գյուղատնտեսության մեջ: Կապիտալիստական տարրերի դեմ ուժեղ արշավ տանելու այդ քաղաքականության գործադրումը, այդ տարրերի դեմ մղումը, գյուղացիական տնտեսությունների մասսայական կոլեկտիվիզացման անշեղ զարգացումը, խորհրդային տնտեսությունների հսկայական թափը, և մեքենա-տրակտորային կայանների կազմակերպման ծավալումը և այլն—այդ բոլորը տվյալ ժամանակաշրջանում չեչին կարող դասակարգային պայքարի սրում հառաջացնել, վորը արտահայտվեց կապիտալիստական տարրերի կողմից սոցիալիստական արշավին դիմադրելու ուժեղ փորձերով, ինչպես նաև մանր-բուրժուական խավերի տատանումների ուժեղացումով: Այլ բեկման կողմնակիցները, վորոնց հարեց ընկ. Բուխարինը, ՀՄԿԿ (Բ) այդ քաղաքականությանը հակադրեցին մի այլ—կապիտալիստական տարրերի դեմ արշավելուց հրաժարվելու, կուլակների դեմ ուժեղ պայքար տանելու անհրաժեշտության ժխտման և շինարարության ձևերի շեղման գիծը, վորը փաստորեն նշանակում և—կապիտալիստական տարրերի դեմ վինաթափ լինել: ՀՄԿԿ (Բ) դժին հակառակ, ընկ. Բուխարինը վորովեց ՆՏԲ (ԽՅՈ) լիբերալ մեկնաբանության կողմը, վորը ընթանում և անկաշկանդ առևտուրի դրոշի տակ և տանում և՛ դեպի չերկրի կապիտալիստական տարրերի ազատ զարգացում, դեպի հրաժարում—հացի չտրաշահ սպեկուլյացիայով զբաղվող կուլակային տարրերի ճնշելուց և, դեպի ժխտում—կուլակների անհատական հարկադրման անհրաժեշտության՝ հակառակ, կապիտալիստական տարրերի դեմ կուսակցության վարած խոշոր հարկադրում-

ների քաղաքականութիւնն և այլն: Իսկ այդ նշանակումն և, վոր իրականում ընկ. Բուխարինը գլորվում և դեպի կապիտալիստական տարրերի հետ դասակարգային գործակցութեան քաղաքականութիւնը, փոխելով կուլակի դեմ տարվող պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի քաղաքականութիւնը «կուլակի ներաճումը սոցիալիզմի մեջ» քաղաքականութեամբ:

Ընկ. Բուխարինի այս սխալ դրվածքի սերտ կապակցութեամբ նրա վարած գիծը կաշկանդում ու դանդաղեցնում և չեղկրի ինդուստրացման թափը, վորպիսին կուսակցութիւնն և անցկացնում: Այն ժամանակ, չերբ ՀՄԿԿ (բ) անշեղ կերպով որ ավուր չեղկրի ինդուստրացման գիծն և իրականացնում, վորը սոցիալիզմի հաղթական կառուցման հիմունքն և հանգիստնում — ընկ. Բուխարինն ու նրա համախոհները դրժվարութիւնների առաջ տեղի չեն տալիս և սոցիալիզմի կառուցման այդ հիմնական հարցում թողնում են պրոլետարիատի դիրքերը, արտադրելով կուսակցութեան վորոշ շէրտերում, իրենց գծի վրա չեղած մանր-բուրժուական տարրերի ճնշումը: Այն ժամանակ, չերբ ՀՄԿԿ (բ) բանվորական դասակարգի գլուխն անցած, վորը աճող վողեորութեամբ սոցիալիզմ և կառուցում, որ ավուր աշխատավորական մասսաներին ավելի չե իր շուրջը համախմբում — Բուխարինն ու նրա համախոհները աշխատավորութեան մեջ մանր-բուրժուական հոռետեսութիւնն և բանվորական դասակարգի ուժի նկատմամբ անվստահութիւնն են սերմանում. ուստի և առանց դոցա հաղթահարման անհնարին և սոցիալիստական շինարարութեան հաջող ընթացքն ապահովել: Վերջապէս, ՀՄԿԿ (բ) մեջ տիրող դրութեան, ինչպես

և կուսակցութեան ղեկավարման մեթոդների գնահատականում ընկ. Բուխարինն ու նրա խմբակը սոսկ տրոցկիստական հին յերգն են կրկնում: Այն մոմենտին, չերբ ՀՄԿԿ (բ) բյուրոկրատիզմի դեմ պայքարելու և կուսակցութեան շարքերը այլասերված տարրերից մաքրելու նպատակով ինքնաքննադատութեան և ծավալվող ներկուսակցական դեմոկրատիայի լողունգի տակ մեծ հաջողութեամբ մասսաների լայն գորահաւաքն և իրականացնում՝ Բուխարինն ու նրա համախոհները բյուրոկրատիզմի դեմ մղվող պայքարի ֆրադներին տակ թագնված, ընդիմանում են՝ կուսակցական, պրոֆմիութենական, կոոպերատիվ և խորհրդային ապարատների վերակառուցման աշխատանքներին. աշխատանքներ, վորոնք տարվում են կուսակցութեան անմիջական ղեկավարութեամբ, այդ ապարատների ու մասսաների փոխադարձ կապը նորագույն ձևերով ըստ ամենայնի ուժեղացնելու նպատակով, — ողջա իրենց այդ վարքագծով արտահայտում են կուսակցութեան գծին ընդիմացող բյուրոկրատիզմի ու փայտացած վատթարագույն տարրերի տրամադրութիւնները:

Բուխարինի յխալները, ՀՄԿԿ (բ) քաղաքականութեան հարցերում, անքակտելիորեն կապված են միջազգային քաղաքականութեան մեջ նրա ունեցած սխալ գծի հետ: Թերագնահատելով ՀՄԿԿ (բ) կողմից մղվող սոցիալիստական արշավը վորպես կապիտալիստական կայունութիւնը պայթեցնող մի գործոն, Բուխարինը փաստորեն, Եմքեր-Դրո-ի, Սերբայի, Եվերտի և Քլրիշների հետ միասին, կոմունիստական Ինտերնացիոնալում չեղած բոլոր աջ տարրերի քաղաքականութեանը տալիս և գաղափարական-քաղաքական

հիմնավորում: Հակադիր ուղղութիւն մեջ ընկ. Բուխարինը այնքան է մոտենում ուղորտունիզմին, վոր ժխտում է կապիտալիստական կաշուեցութեան որ ավուր ուժեղացող տատանման փաստը, վորն անխուսափելիորեն տանում է դեպի բանվորութեան հեղափոխական շարժման աճող նոր վերելքի ժխտումը: Ընկ. Բուխարինի այդ դիրքի հիմքում ընկած է նրա՝ կապիտալիզմի ներքին հակասութիւնների բթացման, հակամարքսիստական «տեսութիւնը», վորը նոցա քարշ է տալիս կապիտալիստական անարխիան բացառապէս միջազգային շուկայում պահպանելու ֆրազների տակ: Այս «տեսութիւնը», վորը հերքվում է կապիտալիզմի վողջ զարգացումով, և վորը Կոմինտերնի բոլոր աջ տարրերի համար ծառայում է վորպէս գաղափարական հիմունք—իրապէս հանդիսանում է զինաթափում հանդեպ բարենորոգչական գաղափարախոսութեան («կապիտալիզմի առողջացման» գիլֆերդինգյան տեսութիւն):

Ընկ. Բուխարինի—«Կազմակերպված անտնտեսավարութեան տեսութիւն»—հոգւածը («Պրավդա», 30-ն հունիսի) ցույց է տալիս, վոր նա վոչ միայն չի հրաժարվում իր՝ կապիտալիզմի ներքին հակասութիւնների բթացման հակամարքսիստական «տեսութիւնից», այլև շարունակում է իր սխալների մեջ ել ավելի խորանալ:

Այս կապակցութեամբ միանգամայն պարզ է, վոր ընկ. Բուխարինի և նրա համախոհների՝ Կոմինտերնի «քայքայման» մասին չեղած վայնասունը հանդիսանում է յերկշոտ պաշտպանութեան մի մեթոդ՝ ուղղված աջ տարրերին, վորոնց դեմ պայքարելը Կոմունիս-

տական Ինտերնացիոնալի կենտրոնական նպատակն է չեղել և կլինի: Կոմկուսակցութիւնների առողջ մաքրագործումը սոցիալ-դեմոկրատական տարրերից, վորը ներկա հեղափոխական վերելքի աճման պայմաններում առավել ևս անհրաժեշտ է՝ ընկ. Բուխարինն ու նրա համախոհները ամեն կերպ աշխատում են անվանարկել ու աշխիսով թուլացնել Կոմինտերնի կողմից աջ դավաճանների դեմ տարվող պայքարը: Ընկ. Բուխարինն ու նա խմբակը, հանդիսանալով Կոմինտերնի բոլոր աջ տարրերի ձգողականութեան կենտրոնը, իրենց հոռետեսական, լքող և բանվորութեան ուժի նկատմամբ անվստահութիւն ներշնչող քարոզներով վոչ միայն նպաստում են բոլոր հակալենինյան հոսանքների կենդանացման, այլև դեպի բալշէիկյան դիսցիպլինայի խորտակումն են տանում:

Ընկ. Բուխարինի այս բոլոր ուղորտունիստական տատանումները հանգեցին այն բանին, վոր նա Համ. ԿԿ (Բ) և Կոմինտերնի դեմ պայքարելու նպատակով փորձեց, կուսակցութեան թիկունքում, նախկին տրոցկիստների հետ անսկզբունք դաշինք կապել:

Այս բոլորը ինկատի ունենալով, ԿԻԳԿ-ի պլենումը հաստատելով Համ.ԿԿ (Բ) ԿԿ և ԿՎՀ միացյալ պլենումների վորոշումը—ընկ. Բուխարինին Կոմինտերնի աշխատանքներից հեռացնելու մասին—վորոշեց՝ ազատել նրան ԿԻԳԿ-ի նախագահութեան անդամութեան պաշտոնից:

ԸՍՏ ԿԻԳԿ-Ի ԱՆԴԱՄ ՁԵՅԱ ԼՈՎՍՏՈՆԻ ԲՈՂՈՔԻ,
ՆՐԱՆ ՀԱՄՆ ԿՈՄԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԻՑ
ՀԵՌԱՅԵՆԼՈՒ ԱՌԹԻՎ

Հրաժարվելով կատարել ԿԻԳԿ-ի նախագահութեան վորոշումը, վորով ի սեր կուսակցութեան առողջացման

նա հեռացվում եր ՀԱՄՆ Կոմկուսակցութեան աշխատանքներէն—Լովստոնը խորապես խախտեց Կոմիտեանի դիսցիպլինան: Նա իր այդ վարմունքը ավելի եւ խորացրեց նրանով, վոր Ամերիկա վերադառնալուց հետո, հաշվի չառնելով Կենտկոմի կոչը—Կիֆ Կոմիտեանի վորոշումը կատարելու անհրաժեշտութեան մասին—սկսեց ՀԱՄՆ ԿԿ քաջբաշտ, իր անջատողական հանցավոր աշխատանքը: Խստագուցնա դատապարտելով Լովստոնի հակակուսակցական անթույլատրելի վարքագիծը Կոմիտեանի շարքերում—պլենումը հնարավոր չի համարում փոխել ՀԱՄՆ ԿԿ ԿԿ-ի նրան կուսակցութեանից հեռացնելու վորոշումը, այդպիսով Լովստոնը դուրս չեկավ Կիֆ-ի կազմից: Բողոքելով Կիֆ-ին, Լովստոնը սոսկ մի խաղ ե խաղում՝ չերեքցալուց չունենալով կուսակցութեան շարքերում մնալ, վորի ամբողջութեան նկատմամբ նա այդպես հանցագործ կերպով դավադրութեան սարքեց: Այդ ակնհայտի կերպով բղխում ե նրա քաղաքական գրգռվածքից, Կիֆ-ի նախագահութեան վորոշումից հետո, վորը մերկացնում եր աջ սխալներն ու դատապարտում նրա ֆրակցիոն գործունեությունը, Լովստոնը բացորոշ կերպով անցավ քաջբաշտ, անջատողական պաշտարի աշխատանքներին ընդդեմ ՀԱՄՆ Կոմկուսակցութեան ե Կոմիտեանի, հակադրելով Համաշխարհային VI վեհաժողովի ծրագրին ու վորոշումներին—իր՝ Ամերիկայի դրութեան բացառիկութեան ոպորտունիստական քաղաքական ծրագիրը ե կուսակցական դիսցիպլինայի իր սոցիալ-դեմոկրատական հասկացողութեանը. այդպիսով նա վերջնականապես գլորվեց կոմունիզմի դավաճանների բանակը (Բրանդերի, Հալսի ե ուրիշների):

Առավել եւ, ի նկատի ունենալով Կիֆ-ին տված նրա բողոքը, պլենումը հանձնարարում ե Գործադիր Կոմիտեանի ամենակարճ ժամանակամիջոցում քննել այն հենց Լովստոնի ներկայութեամբ ե նրա բողոքի վերաբերմամբ վերջնական վորոշում կայացնել: Իսկ չեթե Լովստոնը հրաժարվի իր բողոքի քննութեանը ներկա զտնվել, այդ դեպքում պլենումը վերջնականապես Լովստոնին համարում ե Կոմիտեանից ու Կիֆ Կոմիտեանի Վազմից հեռացված:

ԻԼԵԿԻՆ ԿԻԳԿ-ԻՅ ՀԵՌԱՅՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Կոմիտեանի Գործկոմի X պլենումը հաստատելով Չեխո-Սլովակայի Կոմկուսակցութեան Կենտկոմի վորոշումը—Իլեկին Չեխո-Սլովակայի Կոմ-կուսակցութեանից հեռացնելու մասին—վորոշում ե՝ հեռացնել Իլեկին Կոմիտեանի Գործկոմի կազմից, վորին մինչ որս նա անդամ եր:

Ի նկատի ունենալով այն՝ վոր Իլեկի խմբակը Չեխո-Սլովակայի Կոմկուսակցութեան դեմ տարած պաշտարում քաղաքականապես չի տարբերվում սոցիալ-դեմոկրատական ե բուրժուական կուսակցութեաններից, ե վոր, Իլեկի խմբակը իր հրավիրած կոնֆերանսում վորոշել ե փաստորեն ստեղծել մի նոր կուսակցութեան, վորը ուժեղ պաշտար պիտի տանի Չեխո-Սլով. Կոմկուսակցութեան դեմ—Կիֆ Կոմիտեանի պլենումը վորոշում ե՝ Չեխո-Սլովակայի Կոմկուսի անդամների, փաստորեն այդ նոր կազմված կուսակցութեան պատկանելը, ինչպես նաեւ Իլեկի հեռացված խմբակի հետ դավաժարական ու քաղաքական համերաշխութեան ունենալն ու միաժամանակ Չեխո-Սլովակայի Կոմկու-

սին ու Կոմունիստական Ինտերնացիոնալին պատկա-
նելը—համարել ներհակ ու անհնարին:

ՍՊԵԿՏՐՈՒՆ ԿԻԳԿ-Ի ԿԱԶՄԻՑ ՀԵՌԱՅՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Կոմիւնտերնի Գործկոմի X պլենումը հաստատում է Կանադայի Կոմկուսակցութեան վորոշումը—ԿԻԳԿ-ի անդամ Սպեկտորին կուսակցութունից հեռացնելու մասին, նրա՝ ամերիկյան տրոցկիստների հետ կապ պահպանելու և Կանադայի Կոմկուսակցութեան մեջ տրոցկիստական ագիտացիայի փորձեր կատարելու պատճառով. և այդ ինկատի ունենալով, վորոշում է—նրան Կոմիւնտերնի Գործկոմի կազմից համարել հանված:

ՎՈՐՈՇԱՎ ԿԻԳ ԿՈՄԻՏԵՅԻ 1928 թ. ֆինանսական
հաշիւեմուքյան մասին

Կոմիւնտերնի Գործկոմի X պլենումը քննելով ԿԻԳԿ-ի քաղքտրտուղարութեան ներկայացրած 1928 թ. ֆինանսական հաշիւեմութունը —վորոշում է՝

- ա) Հաստատել հաշիւեմութունը ամբողջութեամբ.
- բ) Հրատարակել զըամարկղի միացյալ հաշիւը:

1928 թ. դրամարկղի միացյալ հաշիւը

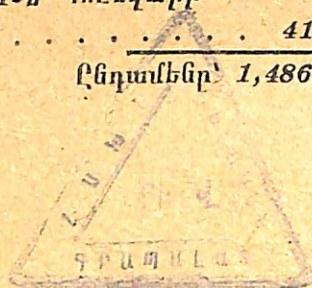
Մոսկ

1. Մնացող առ 1-ն հունվարի 1928 թ. 4,691 ո. 96 կ.
 2. Անդամավճարներ—Կոմիւնտերնի 43 սեկցիաներից՝ դոցա 1,684,212 անդամների հաշվին¹ 1,015,158 ո. 78 կ.
 3. Հանգանակութուններ և նվիրարերութուններ 286,916 ո. —
 4. Մուծումներ—հեռագրային գործակալութունների ու լրագրային ինֆորմաց. բյուրոտներին հրատարակումից . . . 180,104 ո. 50 կ.
- Ընդամենը՝ 1,486,871 ո. 24 կ.

¹ ԿԻՄ-ը (ՅՆԿԻ), վոր ունի 2,340,643 անդամ, անդամավճարների մուծումներից ազատված է 6 սեկցիաներից մուծումներ չեն ստացված. մյուս սեկցիաները (զլխավորապես արեւելյան յերկրների) 1928 թվին ազատված են յեղել անդամավճարների մուծումներից:

Յեյֆ

1. Վարչական ծախսեր (անձնական կազմը, տնտեսական ալլ ծախսեր) 632,412 ռ. 26 կ.
 2. Պոստ-հեռագրային ծախսեր . . . 37,018 ռ. 75 կ.
 3. Գործուղումներ 65,028 ռ. —
 4. Աջակցութիւն—կուս. թերթերին, հրատարակչութիւններին և կուլտ-կրթական աշխատանքներին 711,324 ռ. 23 կ.
 5. Մնացորդ առ 1-ն հունվարի 1929 թ. 41,088 ռ. —23կ.
- Ընդամենը՝ 1,486,871 ռ. 24 կ.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0943712

Գիրք 30 կրպ. (Մ.) 3 1/2 մ.

492

1770

Х ПЛЕНУМ ИСПОЛКОМА КОМИНТЕРНА.
ТЕЗИСЫ, РЕЗОЛЮЦИИ, ПОСТАНОВЛЕНИЯ.

Госиздат СССР Армении
Эривань, 1930 г.
